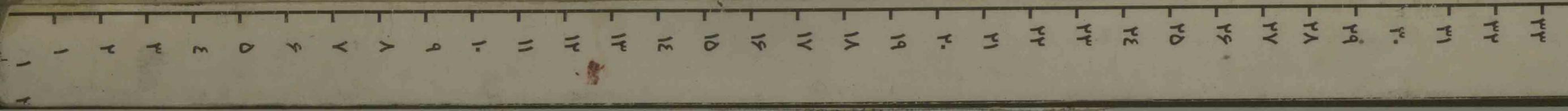

۲۰۴۰۹۵

۱
۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰

۲۰۴۰۹۵

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

کتاب زینب الزمان
فی تاریخ همدستان
تألیف التواریخ و سلاله
از باقیات عالمه سزا
مجله کتابت شهر از قی
در بنیادین زلوطنج در آمد

۲۰۴۹۵

۲۰۴۹۰۵

بسم الله الرحمن الرحيم

تاج زیبای سخن حمد مالک الملک است که تاجداران عرصه غیر فاش شده اطاعت بردوش است که از دست پاسبان
 سزاوار شاهنشاهی است که تحت نشانیان وی زمین حلقه انقیادش بگوشش دارند قیاس سر پادشاهان کردن فرزند
 بر نگاه او بر زمین نیاز مقدری که رقیق و فقی عالم است بهت سلاطین داد و کرد سپرده تبری که نظم و نسق طبقات
 بنی آدم بقضه اقتدار خاقان عدل پرور آورده خدای که بر خلق رحمت گزیده شایان بی عدالت آفریده بهترین
 مقالی که بعد از توحید باری تعالی جل شایه تقرب آن جوید غمت سید کانی است و تقویت امام متقیان که آن بی
 به نیروی بازوی نبوت علم اسلام بر اعلی علیتین بر افراشته و آن دیگر بر سر خردی است که باقی باقی است تا قلیان
 نگون ساخته صلوات و حیات بعد ازین مسرد و بر گزیده خدا بران یازده نقبا که هر یکی چون مصطفی سزاوار است
 بر آورده و هر فردی چون مقتضی روز انقباط طهارت بیرون کرده نه نبی را و حتی وحش را اولی به هر چون بنی
 به چون علی اما بعد مؤلف این کتاب میرزا محمد ملک الکاتب چنین موضوع برای خاطر فیض نظر سلاطین و الملک
 دانش و شهبانان عرصه فتح القضاء و فریش میدارد که چون علم تاج علی است شریف و فنی است لطیف که بواسطه آن
 به صلاح معاش و معاد توان رسید و بطایفه آن به فساد عالم کون و فساد آگاه توان کرد و دید زیرا که صاحبان طبع
 سلیم و ارباب ذهن متقیم به ممارست این فن و مدارست این علم استخراج فواید استنتاج نتایج که عمل آن
 باعث صلاح حال باشد تواند نمود چه بنی آدم در معرفت شهبایا از طریق عقل متیر و یا از راه حس حاصل می شود
 و محالست که بر آثار و اخبار سلف اخلاف را بجز عقل بلا سماعت آگهی دست دهد و از جمله محسوسات بعضی از
 مشاهده و بعضی از حسوسات است و امورات کل عالم متعلق به سعادت زیرا که ممکن نیست که شخص واحد بر خودی

بالکلیه مشاهد نماید و بر صفت زبانت واحد خود تجزیه آرد پس لامحاله بقول نقات اعنما و نموده بساعت با بر پواخت از
 اینجا است که گفته اند سخن شنوی اصل سعادت است و حکم از سعادت احوال اسلاف حاصل آید همانرا علم نامح
 پس چون سبب استماع بر وجه سخن قیج اطلاعی است و به باشد که وجه قیاحت را که در آن نقصان و وبالست در یافته
 شکام روی داد و گذارنده سبب حسن را که عمل بر آن وجه ترقی و کمال یافته اختیا کنند و همین ترک و اخذ موجب سعادت
 سرمدی و باعث دولت است چنانچه صفتها و تعالی در فرقان حمید خصص و اخبار ما سابقه رایان فرموده که برخی از آنها
 سبب اختیار اکثر امور بر کردان گفته و گوی سبب کتاب بعضی وجه آسوده شده تا نظر آن از آن عبرت گیرند و سبب
 از این نصیحت پذیرند بنا برین برخی از احوال بر کردیکان و او در مکان و کین یعنی سلاطین ذوی الاقدار با تکمیل هندوستان
 در بنای اختصار بنا وجود تراکم اشغال مرقوم نمود و حکمت کسته حکام خامه را در میدان بیان بکولان در او روم و بر چهار
 مقاله و بر بنیت از آن قیج التواضع و سلاطه التیر موموم که دم توقع از اولانشان اگر از نظر خورشید اثر ایشان بگذرد
 نظر تا فل در آن نگریت از احوال گذشته کسان عبرت گیرند و دل برین عجزه زاهد فریب دنیا نبندند
 مقاله اول مشتمل بر فصل اول در بیان عقاید حکمای بنو و در او عالم و خلقت بنی آدم و سلاطین که
 قبل از نبوت آدم در عرصه عالم زندگی کرده اند فصل دوم ذکر فرمانروایانی که بعد از ظهور انبیا با استقلال از آن عبرت
 سلطنت کرده اند فصل سوم در بیان ظهور اسلام در هند و زوال دولت رایان هند
 مقاله دوم در بیان حب و نب سلاطین کور که تیره از ابتدا سلطنت امیر خیمه کورگان تا انتها امارت بهادر شاه در
 هند مشتمل بر بیچ فصل
 مقاله سوم در بیان حالات و بیط مقالات شاهان صوبه اووه از ابتدا و دولت منصوریه سعادت علی خان تا انقض
 دولت و اجدید و اجد علی شاه مشتمل بر دو و از فصل
 مقاله چهارم در بیان شرح احوال و نشر اقوال تاجداران ذوی الاحرام که اکنون بر وساده ریاست هند ممکن است
 حکومت دولت قوی شوکت انگلیس مشتمل است بر پنج و چهار فصل

فصل اول از مقاله اول در بیان عقاید حکمای بنو و در او عالم و خلقت بنی آدم

بر تماشایان این بازیچه عبرت و ناظران این تماشاگاه است با مضمی نمائند که مملکت هندوستان بزرگترین و قدیم ترین
 ممالک جهانست از جهت شمال براضی است و چین منتهی میشود و از شرق بحیط شرقی پیوندد و از جانب جنوب بحیط جنوب
 اتصال باید و طرف غربیش بحر عمان باشد بعضی از امان شمالی آن خوش آب و هواست به قیاس و قسم غایب است میشود
 و انقدر عقایر نافه و اشجار و ریاض و نباتات مفیده و معدنیات و جوهر شکر که درین کشور یافت میشود در هیچ ملک
 از بقاع این مسکون نیست بحار را در وجهایا قوت و اشجارا عودا و سنی کشور است که بر اکثر کشورهای عالم

ذکر عقاید
بنو و

شرف دار و همیشه این کشور مملکت عالمی بود و دانشمندان و اکتساب و پادشاهان ذوی الاقدار بوده بلکه بعضی دانش
وران را بکمال امانت که مبادا اختراع جمیع علوم و فنون این کشور بوده است ساکنان این کشور بسبب غلبه حرارت
و اضعیف القلب میباشند هر کس ضعیف القلب باشد لا محاله کمزور و نفاق و ترس برزخ است و متفلسفانی میگردانند
اکثر مردم این کشور بدین صفات متصف میباشند و تاثیر آب و هوای این مملکت است که خلق آن با کسی منقض
اشاء و در شناسائی صدق و صفا نیستند بدین شیئی زو سیم بلای غرور است ملاحظه در خانه عالی و عرشه خالی بنا و لاف
و تفرعن کزاف گذارند و مرض نخوت و شیخه عرض غلام است ابتدای عرض این کشور بهشت درجه و انتهایش در بعضی
جا با کسی و بهشت درجه میرسد و مبادا طولش از جزایر خالدها نود و هفت درجه و انتهایش یکصد و سی و پنج درجه
عقیده حکمای بنیاد و نظری آدم و قدمت عالم و جلوس سلاطین بطریقت که در کتاب جماعت که مبوطه تری و معتبر
از آن دین دور در میان این طایفه نیست که در زمان اکبر شاه شیخ ابو الفضل از عمارت سلطنت بغاری نقل کرده اند
این اوراق در این جا بخت نموده بر آنست که در روزگار با عتیق رکروش افلاک که اکب جهان را بر چهار دور و قیمت کرده
و آمده و در اول با بر بنده لکت و بهشت هزار سال مقرر کرده اند و عمر طبیعی انسان درین دور یکصد هزار سال
دوره دوم که ربع از مجموع است مدت آنرا دو هزار و لکت و نود و شش هزار سال دانند عمر طبیعی مردم درین دور و هزار سال
دوره سوم که نصف از مجموع است مدت آنرا در این دور بهشت لکت و چهار هزار سال باشد و عمر طبیعی مردم در این دور هزار سال باشد چنانکه
آدم و نوح و اکتان که در آن زمان هزار سال عمر کرده اند از بقایای دوره سوم بوده اند
دوره چهارم که ربع از مجموع است مدت آن چهار لکت و سی و دو هزار سال باشد و عمر طبیعی درین عهد صد سال باشد و طایفه
این طایفه است که اکنون که شش سال از هجرت رسول که شصت و چهار هزار و نصد و نود و هفت سال متعارف
از دوره چهارم میگذرد همین طریق در گذشتند و بهینه احوال جهان برین منوال بود از ابتدا و انتهای نشانی نیست
چنانچه شخصی از امیر مومنان و مولای تقیان پرسید که پیش از آدم چه بود آنحضرت فرمود آدم چون
با معنی سدره مرتبه گزرا یافت آن شخص ساکت شد شاه ولایت فرمود که اگر کسی هزار بار می پرسیدی که پیش از آدم که بود
می گفتم آدم این حدیث تری قدیم بودن عالم را حقیقت آن استنباط کرده و اقوال سند و از ابالی معنی نمی توان شمر و اول گفته
بر اجد سلف متفلسف کرد که عالم منتهی میشود و در حشر و نشر حق است و قیامت عبارت از انتهای هر دور است
و اعتقاد بر این است که در هر دور و سیمیری کتابی نوشته و با وجود اینها آمده و زمان آن ننهاد و میمانست و در یک عقیده
این طایفه که حق حل و علاج را عنصراً فرید اول آب و قوم خاک است با چهارم آتش و از میان آب گل مخلوق را دیدند
و از میان آن گل شخص دانش تراوی مسابره بهما یعنی راه و ناز که تم عدم بیکله ظهور آورده و او را سیزده ابداع آفرینش
و سبب ایجاد عالم ساخت و آن برها انسان را باذن خالق کیا از گلن خفا بمصعبه ظهور آورده چهار فرقه ساخت

اول بر زمین با آنها را بخت مجاهدات و ریاضیات نظامی و ضبط حدود معین ساخته پیشانی عالم منتهی را با آنها منتهی
گردانید و در هر فرقه چهارمین آنها را بر بند ریاست و حکومت صورتی نصب نموده و سبب انتظام عالم گردانید و سوم فرقه
پنجم آنها را جهت زراعت سایر حرفه تعیین نمود چهارم فرقه سورا بنای بی خدمات آنهاست معین ساخت و مقتضای آنست
یزدانی و الهامات ربانی برهای مذکور کتابی در عقاید که متضمن صنایع معاد و معاش باشد اختراع کرد که در هندوان از
ایندی نامند یعنی کتاب الهی که در عقاید بنویسند و کتابت و با تفاق انشوران بر زمین که متفلسفان نیزمان که نشاء اجری
میباشد چندین برها در عالم ظهور داده اند که این برهای موجوده هزار و یکم است با بجز در هر یک از این دور که
رایان بزرگ در مملکت هند که پادشاهی کرده اند از آن مخلوق دور و اول کسی که سلطنت کرد زمین بود که بنامی شکر شیر را
نماد چون زمان سلطنتش پایان آمد و ب دیو پسرش با عتقاب در گذشتن و نوبت سلطنت بر سرش چند و رسید در زمان
طغولیت مردی که او را رش راهب می گفتم در نهایی می گشت چون بجهت تکلیف سید از آسمان نماند که او را نزد آن
قربان کشید ملاک او را شفاعت کرد و در نزد پادشاه را بگذارد و پهل او در کبری را قربان کشید که کاران دولت
بر زمین زاده را از پدر خرید و نزد آتش آوردند و بنی هر شش نام در حق بر زمین زاده دعا کرده و دعایش اجابت رسیدند
اند که از سه سخن بر زمین زاده در گذشتیم بر زمین زاده پس از نجات از پدر خویش و کردان شده نیز در هر شش شتافت
آنگاه شاه زاده هر شش صند و آنچه داشت از طعام دنیوی فقیر بخش کرده فرستگان او را با آسمان بردند و پادشاهان
هند را ولاد او مید و در آخر دوران پادشاهی از نسل او بوجود آمد که او را الکاف می نامیدند دولتی مطاع و حکمی مطیع و شایسته
اولادش ایطنا بعد لطن سلطنت کردند تا نوبت به سکر رسید دوره اول تمام شد در دوره دوم در اول دوره بی از فرزند
سکر و لیب نام سلطنت بهشت چون او را فرزند می نبود مملکت را بوزیر سپرده با خواتون خود بخدمت میری کرد
کشید بود شافت او را ماده کاوی بود که سخن گفتی چندی بخدمت آن کاوی قیام تا آنکه به عیای کا و خواتونش عالمی شد
فرزند می آورد او را راگی نام نهاد و ولایت عمده و سپرد چون راگی بعد از پدر سلطان شد از وی ختری بوجود آمد
او را سدرت نهاد و ولایت عمده و سپرد و بعد از آن او را به اولک سپردیم برهما عتق است بعد از راگی فرزندانش
سلطنت کردند تا نوبت به دور رسید و این دوره نیز منقض شد چون دوره سیم آمد در اول دور پادشاهی کار است
نام دشت در عهد دولت او در که کشمیری بود که او را در کن دنیا میدند و او را سپری بود و پسر نام کاوی دشت
سستی به نامین که حاجت های مردم بدان کا و را و اشک کار است با دوازده هزار شاهزاده بدان کوه رفت که حاجت از
قلمین حاصل کند بر سر ام مانع شد کار است بنا برخواست جنگت در میان چو سست بدان مقاله کار است با جمیع
شاهزادگان مقتول گشت و در نصف آخر دور سیم در شهرت نام پور پادشاهی سپید شد که او را راجه بهرت می نامیدند
فرزند او ایطنا بعد لطن سلطنت کرد و فرزند ششم او که در بر سلطنت از تقی یافت راجه کوروان نام داشت که شهر

گو که است تمام سیر با هم او استوار و بعد از شش واطه فرزند می از و متولد شد که موسوم به چتر برج بود پادشاهی بود
گردید از دو و سپه بود آمد یکی دهر اشتر و دیگری سندانم داشت سپه بزرگ او دهر اشتر چون اقلید بصیر مقرر بود پادشاهی بود
برادر کتر او پند مقرر کرد و در از پند پنج سپه بود آمد اولی حد شتر و دومی سیمین سومی این چهار می شکل تجوی سعد بود
و این پنج سپه را پندوان گفتند اما دهر اشتر برادر پند صد و یک سپه داشت و بهتر و بهتر این سپه ان در بدین بود و پنجوا
گوروان می نامید چون پند از جهان انتقال نمود و در ظاهر پادشاهی برادرش دهر اشتر مقرر آمد لکن در حقی سلطنت نصیب
فرزند او بود و مخصوص به بود بدین که همین فرزند او بود چون در سلطنت ممکن یافت پند و از آنکه دشمن سلطنت میداشت قلع
و قمع نماز او واجب شد چون دهر اشتر از عقدت فرزند و محاصمت او بار آوراد کمان آگاه شد حکم داد تا پندوان در دهر
از شتر موضعی را عمارت کرده اقامت نمایند که بعد ساخت سبب الفاظ نامیده عداوت کرد و در بدین نهانی بنیای را
گفت که میان آن بنا را از لاک و قیر سازند که با نکت شلماش کرد و بعد از آن اسم نام زنی بد آنجا فرستاد که بشکام صورت
آتش آن میان زده باشد پندوان برین سخن و قوت یافته پیش دستی کرده غم نمی آتش در آن میان زده المار خوش راه
دشت را پیش گرفته بشتر کینا از ول کرد و بدین از چینه لطایف اخیل ختر را کینا را هر پنج برادر بشتر است که جهاد
انگاه آوردند که بر یک راه رفتا در روز نوبت باشد در بدین چون دانست که سوختن پندوان صورت فتنه از
از عاقبت کار بر اندیشد کس فرستاد و تو جهات دوستانه و عقدات خویشا نیایش را بشتر بنا پورا آورد پس از عقدت
محکمت را بدو قسم نمود و بگوید که شهر اندرست که در کنار دبی کند و نسبت با نصف ولایت در تصرف پندوان باشد
و بستن پورا با نصف دیگر از لاک خاص گوروان نامد بعد از چند کا و صناد و محکمت آثار رشد و اقبال از چهره پندوان
مشاهده کرد و بدینکی ملازمت خدمت پندوان را اختیار کرد و در آنرا که آثار شوکت و ابهت از ایشان هویدا بود
دهر اشتر که همین اولاد پند بود و آغاز جشن بخت را جسمی نهاد و آنچنان بود که آستی بزرگ برافروزد و تمام
بوسی خوش در آن ساز داده و سیله تقرب بر روان داند و شرط است که در جشن بخت را جسمی را مان اقالیم به
جمع آمده خدمت کنند دهر اشتر چهار برادر را بشتر ممالک تقسیم عزم داده در آنک زمانی اقالیم را سخور کرد و بدو
سلاطین روی زمین را در پای تخت اندر پست حاضر کرد و بدو بهماست جشن مذکور پرداخته و بخاطر خویش مذکور صورت
اقتحام پذیرفت چون رفد رفت کار پندوان بالا گرفت در بدین عظمت پندوان را مشاهده کرده بار پنج ورشک ده
چار شد و در سد و نصیح ایشان بر آمده چون به چو دروغ ایشان میسر گردید و تدویری نموده پندوان را بر سیم صیافت
بهستان و طلبید ایشان نیز اجابت کرده بخانه در بدین درآمدند و او پس از ادای همتا سزائی مجلس قمار می ترتیب
داده جلیتی در آلات قمار ترتیب داده بود که پند و از آنجا بختن چاره نبود انگاه به با ختن قمار ملک و مال پند و از
بر و در دست آخر عهد کرد که اگر این مرتبه پندوان بر و آنچه از ایشان گرفته مستر نماید و اگر در بدین بر و

پندوان جلاد وطن نموده و دوازده سال در ملک غربت ظاهر اسافرت کند چنانچه هر کس او را بداند و بشناسد و یک
سال دیگر بنوعی در ممالک بیکانه مخفی باشد که هیچ کس بر احوال مطلع نشود و اگر در آنسال کسی از حالشان واقف شود باز
از سر نو دوازده سال دیگر ظاهر اسافرت کند و یکسال دیگر مخفی باشد از نجو است طالع پندوان در دست آخر ترقیا
باخته بحسب قرار و او هر پنج برادر ملک و مال را کند گشته از ممالک محروم شده او بیرون شده ملک و کن فرشته
دوازده سال در آن اطراف بظاہر ساست میکرد پس از آن یکسال نیز تقیر لباس داده بنوعی که کسی ایشان را نشناسد
بجولایت تن از پرکنت و کن که در بنوقت نظام حیدر آباد و تعلق دارد و رفقه و بنوعی سر بردند که هر چند در بدین تن
کرد و از ایشان آگاهی نیافت پس از آنقضاه مدت عهد پندوان کس نزد در بدین بطلب ملک موروث فرستاد و بدین
با ایچی پندوان سخن از در خلاف پیمان را مذ چون غرض اصلی استیصال و دفع ایشان بود پندوان که او که از ملک تن
بیرون بر وید یا نظر قتل میدیدند و ان پناه به پیغمبر خود کشن بردن کشن بر در بدین سفارش کرد که پند و از در ملک
نفران خود جمع حقه از بلاد برای آنها مقرر کنند در بدین التماس کشن قبول کرد و ناچار کار کار از آنجا میسید
طرفین شکر ساز داده در میدان کورکیت که جنب تنافیر واقع است عده شان روز بمقامه مشغول شده و یازده
کشون لشکر جانب کوروان و هفت کشون جانب پندوان و کشون با اصطلاح ایشان عبارت از است
کبر از و ششصد و هفتاد تن مرد فیل سوار و مطلق این عدد و عراده سوار و شصت و پنجاه و ششصد مراسب سوار
و یک لکت و نه هزار و ششصد و پنجاه پیاده این جمله یک کشون است خلاصه از آنجائی که عاقبت کار ارباب تدویر و
در بدین مقهور گشته در میدان جنگ شربت هلاکت نوشید و چهارتن از لشکر در بدین باقی مانده بود و از طرف پندوان
بهشت تن باقی مانده بود که پنج تن از آنها برادران پند بودند و یکی ساکت که از قوم بادوان که بر و انکی معروف و دیگر
جیش که برادر غیر ماری در بدین بود و خدمت پندوان میکرد و یکی دیگر کشن که آنکال شربت مستحق زیانست که
برخی از احوالش اینکه تولدش در شتر تهره است بعضی از پندوان خدایش خوانند و برخی میبیش دانند و گوی او را
سر و قمر و ان عالم و سر و جیلان افرا و بی آدم میداند چون بنچان آثار او را بر اجکس که کشن با دوان بود باز نمودند
حکم بر کشن کشن کرد و وی در منزل مروی سندانم که کا و چران بود یازده سال متواری گشت و راجه کش را بشپده و
نیز شجاعت بهلاکت رسانید انگاه او که کشن پدرش را بسلطنت خواند و از خانه نشین بیرون شده سی و دو سال دعوی
الوجبت کرد و کارش بالا گرفت آخر الامر راجه شجاعت از ولایت بهار و راجه کالیون از لجهان با سپاه بیکران
بقتصد می برخو استند کشن تاب مقاومت نیاوده در احمد آباد و کجرات بقا و در شت سخن بود و در حقیقت
می پوشید تا که بعد از صد و پنجاه عمر براه عدم رفت و زوال او بواسطه نفرین کندی بود و بتین انتقال آنکه کندی
او در بدین چون هنگام زادش رسید با خود گفت شوهرم دهر اشتر تا میاست و از وید از فرزند بی بهره بهتر است

که من نیز چشم بر فرزند کشایم و در دنیا نظاره کنیم پس چون در بودین بوجود آمد چشم بر هم گذاشت و سالها دیده پوشیده داشت
تا فرزند بزرگش در روز مصاف دبی با پند و ان میان آمد گفت ای فرزند فردا در جنگ است من بخوابم ترا مشاهده
کنم اگر چه پند و ان خصم نامناصحی از ایشان بهتر درین عهد نیست بنزد ایشان برو و بجهت نشان که گویند با زانی خود را من تمام
در بودین بر تنهایی در میان سپاه خصم در آمده نزد پند و ان آمده ایشان نیز بر هم همان نوازی مرعی داشته چون حال
پرسیدند با وی گفتند که خود را بر پند و ان چه بنگاشتی بر پند و ان بگویند و این اول نظر ما در است با تو همان حال
دارد که هم اکنون متولد شده در بودین مر اجبت کرده در بین راه با کشن دو چار شد کشن با وی گفت چگونه در خانه دین
تتمه در شدی صورت حال بزرگ شدن با خود اندیشید که اگر در بودین بر پند و ان با ما در نماید روئین تن شود و فردا که روز
جنگ است احدی را باقی نگذار و آغاز جلیت کرده گفت دشمن چگونه با تو راست گوید بر پند و ان خود را با ما در نمودن از ادب
دور است حاملی در آور که عورتین از چشم وی پوشیده اند در بودین این معنی را مستعمل کرده چنان کرد و بفرود
ما در آمد چون کندی چشم کشوروی را بدید از حال و نترس کشن آگاه شد آه بر آورد و گفت فردا از زمین
سواضع حاصل نخواهد شد در خواهی گذاشت و چنان بود که گفت پس کشن را نفرین کرده تا بدان شقت افتاده بگفت
رسید الفتنه پس از گشته شدن در بودین و بهتر است ترا بد شاه کل ممالک هندوستان شد وی شش سال سفر و
حکمرانی کرد و آنجا بر فاقه هر چه سار برادر در طریق غلت و بجزد سپرده تا از جهان سپری گشت اتمه علم

شبه و هیرا شتر با د شاه کل هندوستان

کویند بعد از چندی از اجن بد و واسطه فرزند می بوجو آمده بر تخت سلطنت بر آمد و ابواب عدل در وقت بر روی
روزگار کشور و زوری بخاطر ش سید که سلب تر اوع اسلاف سن چه بود و احوال بزم و وزم ایشان چه باشد پس از
دنا می آن عصر که حکیم بهشم یابین نام داشت جو باشد حکیم مذکور در حضرت او معروض داشت که است سادین
سیاس حکیم در آن وقایع حاضر بوده از وی باید پرسید چون با د شاه از سیاسی حکیم آید از آنجا است صورت
حالی را در کتابی نگاشته نام آنرا اجا بارت گذاشت یعنی بزرگ جنگ و این ساس حکیم را هندوان از نفوس
قدیمه دانند و مولدش ولایت میانه دو آبست و کتابش مشکل بر تو این و آداب بسیار بود با همکاران
سده هزار و پانصد سال از دو و چپا رم گذشت از نسل پند و ان شد و دون بوجو آمد و از آنجا شد و دون نشانگو
متولد گشت که آنرا پنجم دانند و برانند که شش تن غیر صاحب شرفیت بوده اول مها دیو که آنرا امیشین نیز
گویند دوم شین سیم بر چهارم از هب سیم تا سکت ششم شاکمونی اما شاکمونی نمرده است هر که میرد او
پدر و مادر نبوده اما زن و فرزند عیاشد و او سه چشم دارد که خورشید و ماه و آتش است پنج سردار و دو
ماری حامیل کرده و جانش از چرم قیل حاصل کرده و مسالعبان هر یک در حق سیمین خود اعتقاد دیگر است
که در آن موجب اطمانست و اعتقاد هندوان است که طوفان نوح بگفت ایشان بر سیده ولی عقاید
آنها را با ورتوان کرد و در اختلاف عقاید متقدمین حکمای هند و پیران ایشان معلوم باد که ایشان
بهشت فرشته اول میانش که ایشان را سمارنگان گویند دوم دید ایوان سیم سا کمبلیان چهارم سا کمبلیان پنجم
پیشوان ششم جبار و اکبان هفتم تر کسا ستر ششم بوده و هر یک از اینکده بر دینی جدا گانه اند اما محتسین سمارنگان
گویند عالم قائم بوجو موجود حقیقی و محکوم بحکم اوست و از خیر و شر آنچه بر مخلوقات وارد شود نتیجه اعمال و احوال
ایشانست و هیچ عملی که غیر نباشد و گویند برهما ملکی است خالق ایشان و دین فرشته است نگهبان و حافظ
چیزها و همیشه که او را همان دیوتی گویند فرشته است که هستیا را ویران کند و ایشان بواسطه اعمال ستوده
این بقت یافته اند و برهما نیز دینی عبادت و طاعت خود عالم را پدیدار کرد و چنانکه سید که بعقیده هندوان کتاب
اسمانست بدین سخن گوایی دهد و گویند هر مرتبه از مراتب ملکی مرمون یکی از اعمال صالحه است چون نفس ناطقه
انسانی با جوهر ملکوتی هم کوهر است تواند شد که بملکات پسندیده ادراک کلی از آن مناصب رفیه کند مثلاً یکی
از ارواح که شایسته مقام برهانی شود ممکن که چون نوبت برهما بنیاست شد حکومت خود با وی گذارد و گویند
جهان را بدایت و نهایت نیست و خداوند از عبادت بندگان استغنی است پس نتیجه اعمال عاید بندگان شود
و گویند نخستین خداوند پرگرت را که عبارت از طبیعت است خلق کرد و بر چهارده گونه خلقت سخت کرده از حق
و فوق زمین آبست و بالای آن آتش و بر زبر آن آتش هوا و بر تر از هوا آسمانست و فر از آن آسمان باران میبارد یعنی انانیت

و خودی و بالاتر آن مهبت است یعنی ماده و آن در برابر فرودین خویش است و آنرا پرکرت که طبیعت باشد
 احاطه کرده و مرد عارف این جمله را بر در اند و بالا رود و بر زمین داناشود پس آب طعم دریا و با آتش ادراک هو
 کند و با باد و بونی را از سرد و خشک باز داند و با آسمان ادراک صورت فرمایند هوا درک صوت لمس
 است و در اجسام بگونه روح باشد و قوت حواس از دست طبیعت آتش درک صوت لمس و صورت و طعم و
 و طبع آب ادراک صورت و لمس صورت و ذوق کند طبیعت زمین ادراک صوت لمس صورت و طعم و
 شنیدنی نماید از جمله چاره مرتبه مخلوق مهبت مرتبه با عالی چون حق تعالی از کربلا لای او آمد و هفت دیگر از ک
 بفرود بدن حقیقت بدینگونه اول به لوک که زمین و زمینیان باشد و آن که کاه حقیقت دوم به نور لوک کاه
 بود و ششم نور لوک دل باشد چهارم مهر لوک سینه بود پنجم جن و آن کله باشد ششم تو لوک که پیشانی را خوانند هفتم
 ست لوک که آن تارک سر است آن مهبت که از کله که بریز بود اول تو لوک که آن کرده کاه و مقصد است
 دوم تیل لوک که آن را نشت تسم سوتل لوک و آن زانو باشد چهارم تامل لوک و آن ساق پایست پنجم مائل
 لوک و آن کعب است ششم رسالت لوک و آن روی پایست هفتم پاتال لوک که آن کف پای حق است
 این بر رسم تفصیل است بطریق اجمال گویند هر لوک کف پای حق است و به نور لوک نماند و هر لوک تارک سر و
 گویند حق کسنت زمان آفرید و از زمان طبیعت با دید آورد و از طبیعت با دیده موجود شد و از ماده آینه شمار چو
 یافت که عبارت از سناک راجس و تاس است و آن قوه عقلی و شهوت و غضب باشد پس از آن از راجس
 که قوه شهوت حواس باطنی پیدا آید و از سناک ارباب طبایع و خواص موجود شد و از تاس قوا و غایب
 حیوان گشت و از این پنج آسمان و هوا و آتش و آب و خاک ظاهر شد و هم از آن سه طبیعت آتش برهما و هم
 که سه فرشته معظم اند شکر کنند و از قوه خالقیت برهما بهشت برهما می دیگر موجود شد و مراتب روحانی درهما
 و علوی و عقلی و جادوی و بنانی و حیوانی و انسانی شدند و بعضی از ایشان گویند حق عبارت از زمان و عمل و
 طبیعت است و بعضی گویند اینان آلات حق اند و بعضی از ایشان حق را نوری دانند و روشن جسمانی که آب
 اجساد و بعضی نوری دانند مبر از جنمائیت و حلول مکان پیدا نده موجودات و بعضی گویند حق خود را
 در مایه عدمانی اجرام علوی و عقلی مشاهده می کنند و در کتاب بها کوه مظهر است که حضرت حق بی
 خنده و نداشت و وصول بضررت او بقلع و وقع غضب و شهوت و غزل حواس تیر شود و بعضی گویند
 وجود حق در مقام صرفیت بر سخن نام دارد یعنی بیگانه باشد و آن ذات انجمن شخصی آفرید و برهما نام نهاد و او را
 وسیله آفرین ساخت و باقی موجودات را برهما موجود ساخت و همچنان آن ذات در نفس شن جلوه کرد تا او
 تارک عبارت از تعینات و ظهور است موجود شد و آنچه برهما آفریدش ممانعت کرد و هماد یور را بریا

ما چون

تا چون برهما خواهد آفرید خود را باطن بر در اندازد و با او سازد و عالم بدین سه نظام و قوه و قوت او را که عبارت از تعینات
 است نفسانی چند بریزد که نیکه که صلاحیت نگارش ندارد و گویند مکن با بدالملکت و جوب راه نباشد و آفرید کار از
 آن برتر است که آفریده بود و هر که پس بندگان بشر ایضا بندگی تکلف اند و بر خداوند و اجلیت که از حضرت
 اطلاق نزول فرموده در هر نوعی از مخلوقات ظهور نماید و این گروه از برهما خالقیت مقصد کنند و از بر نفس
 کل خواهند و او تار را بر تو ذات بشن دانند و هماد یور اشارت به طبیعت عنصری و گروهی از این طایفه بر طبقه برتر
 فرشته کند و آن فرشته را خداوند و جز آنرا مخلوق شمارند پس بعضی از این را خدا دانند و گروهی هماد یور و جمعی او را
 و کله تا زانو بر علم ایشان چهارمید چاک کتاب آسمانیت و اینک فرشته را از خدا جدا ندانند اشارت بدانست که حق
 در مظهر بر مظهر و ظهور و خفا دارد و از زده تا آخر شید همه عین ذات مقدس است و گویند که است شخصی تراض
 بود که اکنون ستاره سهیل است و تمام آبه با دو کف جمع کرده بخورد و چون او از قطب جنوبی بگرد و طالع شود
 بر آب که از آسمان بارید خشک شود چنانکه گفته اند از طالع استیل قطع استیل و گویند هماد یور فرشته است زواید
 سوی با چشم که آفتاب ماه و آتش است و پنج سردار و ماری حایل کرده و جانشه از چرم فل پو شده و عدد
 و ششکان سی و سه گوشت که هر کوه صد گت است هر گت صد هزار و فرشته ششکان زمان روحانیه باشند و
 فرزندان روحانی از ایشان بوجود آید و گویند راجح انسانی فرغ ذات حقیقت و چون خدا را بشناختند بعد از
 باز کرد پس آنرا نگه خود و خدا را شناخته اند و عمل صالح دارند بهشت برند و چون مرد عمل فنی شود باز به عالم عقلی
 فرستند و گویند اعمال بهشتی از نیر ثواب عقاب باشد و گویند جمعی که برای دنیا عبادت میکنند در جهان دیگر
 براد خویش خواهند رسید و گویند کاران در اینجا بصورت شیر و کرک و حشرات الارض و معادن و
 نباتات کفایت یابند و چون نجاست گناهکار باشند و نوح برند و در خوردن کپاه و نجوری کشیده باز به حیوان
 آیند و بعقیده ایشان بهشت را با دشتای است که او را اندر گویند و هر که صد جگت اسمید کند با اعمال حق
 اندر تواند شد و اسمید یعنی قربانی گردنت آن محققین ایشان از اسمید فنی خاطر خواهند و نزد ایشان ملاک بهشت
 و غضب و کرمگی و تنگی مبتلا باشد و حصول غذای ایشان از انجیره و او خه خیزات و مبرات مردم است و خویش
 ایشان آب زندگی و گویند ستارگان پر میر کاران بوده اند که از جهان عنصری بسوات بر آید ایشان پدران
 ایشان را کتب خود ثبت کرده اند چنانکه قرآنی را برتری عابد دانند و قش علی هذا و گویند عناصر پنج است و
 پنجم را کاس خوانند و عوام ایشان اکاس را آسمان دانند و خواص از کاس خلا خواهند و بعضی از عقلمای
 ایشان اکاس را مکان دانند گویند آسمان موجود نیست و مدار کواکب بر باد است و گویند بر فراز زمین
 کوهی است از زمرج که مکان ملکوت در آنست که کواکب گردان دور میکنند و گویند راس و ذنب و عنق ایشان

ما چون

که آب زندگی خوردند و بشن بگفتند آفتاب و ماه ایشانرا بجز که آنرا چکر خوانند زود بضر بچکر کلوی هر دو شکاف
 شد و بدین کینه راس ماه را میخورد و ذوب آفتاب را و کلوی هر دو شکاف است پس چون بدان فرو برند از
 شکاف کلوی بیرون آیند و گویند برهما در شهر نیست که آنرا است کونک گویند و بشن در جای که بکینند خوانند و شکاف
 همادید و گویند سیمین است که گیلان نام دارد و گویند ستارگان ثابت موجود نیست و اینا گویی که او را برای
 زرتشت که شب با نگاه برای ایل بهشت گذارند و گویند نیز اعظم ترین فرشتگان است از آن بزرگتر موجودی نیست
 و بشن برهما و دیور افروغ و ظهرا خوانند و گویند اختر است که در بین اسامی ثلثه موسوم است گویند زمین
 پوست اکسی بود و در اکس عبارت از حضرت است او را بگشند و پوستش را بگشند و در جبال استخوان است
 و میاه خون او در خنان و نبات موسی و بند و گویند حق جسم بزرگی است و موجودات در شکاف او بند و نزد حکای
 بند زمان جهر است قایم بذات مجرد از ماده که قابل عدم نیست ایشان بیت پرستانه اما آنست که بت با خدا
 دانند بلکه بیکر با دیان و پیشوایان این خود را بشوید ساخته قبله گذارند و این طبقات شش عددند و آنند و گویند از
 و باشد بخت آنکه از ما در زاید دوم زوزیک زمار بند و در هم دین گیرد و زمار رشته است از کیه مخصوص که
 سال سیم بر کمال طفل بندند و در شانزده سالگی سپهر را زن بند و این روش برهن است و کوشش چتری
 در سال یازدهم زمار بندند و بقال در او از دهم بندند و پس از زمار صبتن طفل را بابت مان فرستند و برهن
 باید بنگام بول کردن و بغایط شدن زمار را بگوش خود استوار کند و زویشمال رود و شب زو بجنب رود
 و طهارت نیل کند و در جای ظاهر وضو کند و چنان بشیند که دست نیز زانو باشد و در بجانب شمال یا مشرق کند
 و ادعیه خواند و در این هنگام آنقدر آب پاک بی جاب برداشته بجزر که تا سینه او تر شود و چتری تا
 کلو تر کند و بقال بان تر کند و اطفال عورات لب تر کنند و بعد از آن در آب فرو شوند نگاه ادعیه خوانان چند
 کرت بر سر خود آب بپاشند و بینی را فرو گیرند چنانکه راه آمد و شد نفس بسته شود و بعضی از ادعیه که وارد است
 بخوانند و هر روز با داد و صین زوال آفتاب و شامگاه عبادت کنند و غسل کنند و از برای پیر و مادر و شیخ و
 استاد سجده کنند و آتش در پیش روی برافروزند و نام خود را در سجده با او بلند گویند که من که خلائم شمار
 برای تعظیم نماز میکنم و از ایشان دعای خیر طلبند و سجده و الهه ترازو و اجابت است نگاه بخدمت استاد
 شتابند اگر استاد و شاگرد هر دو در پیش باشند شاگرد باید بدیروزه و جمعاش خود استاد را فراهم کند و در
 سفره باید از یکجا سیر بخورد بلکه از هر گوشه بگری بگرید و طعام بازمانده بخورد و مگر آنکه از استاد خود باشد در
 نکوید و زشت و تلخ نفرماید و بازمان هم بهتر نشود تا هنگام زن گرفتن و غسل نخورد و سر به چشم نکشد و عطر با
 بدن طفا نکند و هنگام فرو شدن و بر آمدن نظر بر آفتاب نیکنند و برهن باید تلاوت هر چهار بکند

و چون مجموع آن ممکن نیست بر بعضی گفتار که از مذبح اول رارک دید گویند و آن در شناسائی حق و صفات او در
 سلوک و حیات و مولودت و قوم بگردید است و آن قواعد مذهب و ملت و هوم و جب است تیم سام
 دید است و آن در علم موسیقی است و تفاوت آتحات بر چهار بید بان آهنگها و نغمات بسته است چهارم
 اتر و سید و در آن روش کماناری و ادعیه است که هنگام براب شدن با دشمن و تیر انداختن با اعدا باید خواند
 گویند اگر کسی آن طریق و ادعیه بکند تیر انداز آن یک تیر صد هزار تیر شود که بعضی مثل بر آتش و برخی بر باد و طوفان
 و غبار و باران شکست خست است بعضی بصورت و آن و درندگان شود که بر دلان از آن بهرسند و بسیار
 امور غریبه و آثار عجیبه آنکار کرد و در این علم را اتر و دید یا خوانند که این سحرها و افسونهها در آن مذکور است در
 نزد ایشان زن تو انداز شوهر بکشد و زن دیگری شود یا شوهرش میرد شوهر دیگر کند و میتواند شوهر از
 بدهد و زنش را دیگری صحبت کند و فرزند آرد و میتواند چند زن بکشد و اگر بعد از مردن شوهر
 زن سستی شود و گمان آن او شوهر او آمزیده کرد و اگر شوهرش در دوزخ باشد او را بکشد بهشت و
 هر زن که سستی شود دیگر ثروت بدنیانیاید و چون میدن دیگر بدنیانیاید و اگر زن بعد از شوهر بیوی که بسر
 بر او هرگز از زنی نبرد و چون زن خواهد سستی شود اگر زن برهن باشد یا شوهر در یک آتش سستی شود و دیگران
 در آتش جدا گانه در آید و هیچ زنی را بستم نتوان در آتش انداخت و چون نخواهد سستی شود نتوان منع کرد و اما
 محققین ایشان گفته اند که مراد از سستی شدن زن آنست که زن بعد از شوهر جمیع خواهشها را با شوهر بسوزاند و
 پیش از مردن میرد و در زبان رهن زن شهولست معنی آنست که شهوت را بر اندازد و آنیکه خود را با مرده
 در آتش بسوزد و این عمل نامستوده است باید بر جا بکند و ماده کاد و مرور از این طوائف گشتند و بسبب
 رانیز بر سستی گشتند و نزد ایشان که خجین از جکت گناه عظیم باشد و این طبقه کشتن حیوانات را و او را در جگه
 را که کشته اند از دوزخی خوانند و ایشان ریاضات صعب دارند چون ایستادن و او بختن و حرف زدن
 و لب فرو بستن و خوردن و نیم کردن و خویشتن را از کوه در افکندن و آنکه زن خود را با مرده بسوزاند این
 جمله مشهور تر است طبقه دوم دیدانیا نند و ایشان صوفیین این طبقه اند گویند وجود حق بر همه اشیا
 محیط است از زوال و فنا محض باشد و انوارات را با ما یا خوانند یعنی مگر آنکه زیرا که گویند جهان شغده است
 و آن ذات مقدس هر دم بصورتی برآید و آنرا که آتش بلباس و دیگر ظهور کند و او بلباس برهما و این پیش
 در آید و این یک حقیقت را اقنوم گفته نمود و نسبت ارواح بذات چون نسبت موج است بریا و شرار
 با آتش و گویند نفس راسته حالت است اول بیداری که از مشتهیات جسمانی بهره گیرد و آسوده شود
 و دوم خواب که از وصول مطلوب عدم وصول مسرور و مغرور شود و مرتبه سیم آنست که از شافوی

سستی زبان

صفات زبان

و غم رسته باشد و کونین ساکت چون وصول بمرتبه اطلاق یافت بخت در شهر فرشتگان رود و هم محرت فرشتگان
 شود و هم بصورت فرشتگان در آید چهارم جنان با فرشتگان ملحق شود که آب با آب ملحق شود بعد از این عوالم
 اربعه عین و جو حقیقی شود که دوی در آنجا نماز حکمای این فرقه یکی بشت است که در نصیحت را میچند سخن گوید
 و کتاب جوک از ویست و آن مقامات را بگوک و بشت نام کرده اند و دیگر سخن است که در نصیحت از جن سخن
 رانده آن کلمات را را که نامیده اند و آنان که در این صفت بکمال رسیده اند که گمان خوانند و حکای متالیان
 ایشان مانند سنگ چاری و جز آن اینها از اجزای خدایند و این طهورات و عبادات و ثواب و عقاب
 همه را خیال خوانند مانند صورت خواب و کونین فرشتگان صفات حقانها را برهما می آفریند بنگاه میزد
 همیشه برمی اندازد و این سه صفت حقیقت و اینچنین در تو نیز باشد چون در دل تصور شهری کنی آن برهماست
 چه آنرا در حسی آفریده و چند آنرا در خاطر داری آن بشن است که نگاه داراست و چون ترک آن کنی
 پس همیشه باشی و از حکمای ایشان که اکمل جوکیانند یکی بهتری است و آن دیگر شیورینه است که مردم را از
 مرگ خود خبر داده و پس دم نیکو داشته کونین شیورینه نام دم کشمیر گفت من فرزند از جنان بر خواجه امیر
 روز دیگر مردم بر سر او جمع شدند و طلب بر بر بزم نهادند و برینه خود بر بر طلب بر آمده بی با مردم
 سخن گفت و یکتا کلاه در بسته از جهان بگذاشت پس مردم آن آتش در آن طلب زدند و حیدر او را بیخته
 طبقه ساکمیان اند ایشان کونین وجود مستقیم شود و همگی حقیقت و آنرا پیش کونین دو م غفلت و آنرا
 بر کرت نامند و کونین پرش از عدم و انشای بر کرت در آیت حقیقت و این عالم آبادان شد و پرش
 پنج پنج است اول جد و جواس دو م خودی و منی نیم شهوت چهارم خود پندی پنجم غضب این پنج پنج
 پرش را رخصت دهند و چون ل از اینها دور شود پنج زایل شود و این سلوک را در طه کونین و آن چند قسم
 است اول صدق با بزرگان دو م رحمت بر مظلوم سه م خیر دو م خواستن چهارم با یکا سخن گفتن و این
 را چتر و تیر کونین چون ساکت بدین صفت آراسته شد پنج پنج زایل شود و پر کرت و پرش جدا گانه در دل
 آن ساکت نافته و شناخته آید و بدین علم حقیقت پر کرت که خاصه حسنه است ناپدید شود و پرش حقیقت خود
 باز ناید و مرد جوکی شود و جوک در لغت همدان یعنی پیوستن است و جوکیان اصلا از کونین ایزد یغی برهما
 و بشن و همیشه را شاگردان کورگنا نه دانند و همچنان متاخرین ایشان پیغمبر آخر الزمان صلی الله علیه و آله را شاگرد
 و پرورده کورگنا ته دانند و نزد اینها یغی هیچ چیز حرام نباشد چه بر آئین بنویسد و نصاری خون خورند و کوش
 مسلمانان کا و خورند و از خوردن گوشت ادریان مضایقه میکنند بجهت اکیان و با کبر ان خورند و این
 گروه دوازده فرقه اند و هر یک در فروع در ریاضیات بر دوشی روند و طبقه از ایشان باشند که بول

ذکر عقیده
ساکمیان

صفت جوکیان

و بر از خود را با هم آمیخته و صاف کرده بیاشامند و کونین عامل این عمل بر کاهای بزرگ توانا بود و ایشان
 ایتلیا و هم اکوری خوانند و در علم ایشان از هر دین و آئین بر کورک توان پیوست و با خدا توان رسید کن آنگسان
 که از راه یکی از این دوازده سلسله جوکیان شود و در مقصد رسد با بجهت جوکیان کونین ایشتر که معنی صاحب
 و خداوند است و عرض آنان واجب بالذات است بخدا ولی خدا بهیمن است جز او جویند و جویند معنی ممکن باشد و ایشتر
 مستر است از آدم و اسقام و عیوب و ایضات لازم جویند افتاده و این جویند با آنکه در حقیقت جسم و جسمانیت
 خود را بی النحاشه جسم بپنداشته و در جسام و ابدان گردان بود با مقتضای زمان بدنی گذارد و جسم و یکدیگر برود
 و آن جویند جان باید به بیضات تا از قید جسمانی برهد اول بی آزار است و جزو اعظم آن گشتن جویند است و هم
 راستی و دیگر وزدی نکردن و دیگر از زن دوری بستن و بر خاک خفتن و دیگر چیزی از کس نخوابتن و اگر ناخواب
 آرد نماز گرفتن و دیگر بیسج و قرابت دیگر خورسندی و رخصا و دیگر پاکیزگی و طهارت و دیگر عبادت حق و دیگر نشستن
 جلسه و آن نزد ایشان چند قسم است و یک کیشدن نفس و بشتن دم بطریق مستر و دیگر از خواص حسنه دل باز
 گرفتن و دیگر حضور قلب و دیگر دل بر خدا بستن آنکه چنین کند از دور روانه دید و از دور توان شنید و جمع الام
 و تقایص از او زایل شود و علم دم و دو هم چنانست که چون کس اینک مکمل اشدن دم کند باید از دور اشدن
 ما زمان و خورشش شود و تلخ و ترشش بر نیز واجب داند و بداند که آتشگاه تا مارک سر صفت پای است
 که آذینان عجم آنرا بهفتون آن کونین چنانکه باد و دمی را در عروق بر آمد و شد و اندک ماده حیانت و با در
 ده کونین شنا کنند و با در فو قانی و تحاتیر ادکشاکش داند و بهترین جلسه نزد ایشان باشد که پاشنه پای
 چپ را بر مقدمه گذارند و پاشنه راست را بر فرار ذکر و تن راست بدارند و چشم بر هم نهند و در میان
 دو ابرو و کمرند پس مقدمه را حرکت دهند و با و سپین را با و فرارین بسوی بالا کشند و هر پایه بالا بردند تا بسر رسا
 و همچنان کشیدن آغاز از جانب سوراخ چپ یعنی گشتند و بر است بنهند در هنگام کشیدن در چپ بقوه
 در ماه کنند یعنی با نسوی قرص ماه را پدید آورند و بسوی راست آفتاب را و این عمل تزد همد و آن سزا
 اعمالست و کونین چون بکمال رسد نیم مرگ بر خیزد و خلق بدن تواند کرده و با زمین پیوست و عامل این عمل
 حق مطلق شود و جوکیان روزها توانند دم در بسته ساسیان تیز طبقه از همدانند که جلس دم کنند و چون
 جوکیان ریاضت کشند چهارم طبقه شاکتند ایشان کونین که هماد دیو که اعظم فرشتگان است زنی دارد
 روحانی که او را مایه شگنی کونین و آنرا چیزی برکت چیز دیگر نماید مثلاً خمر آب و با در آتش نماید و آن مایه
 شکست خالق جهان و جامع ارواح و اجسام است و از نیروی او را جکت دنیا کونین یعنی مادر عالم
 و او را فنا باشد و این روحانیه در جمیع حیوانات در شش دایره که آنرا شست چکر کونین باشد اول آتشگاه

صفت دم
بستن

ذکر عقیده
ساکمیان

دو نام فوق نام چهارم دل تخم از سر سینه تا چینه کردن شکم بر و در فوق آن تارک سر است و محل جهان
 فریب بیکم که آن روحانی باشد و او را کجا با فروغ صد هزار آفتاب آرسیده و هزار گونه گل و عطر و جواهر نیکو با اوست
 پس او را با چنین تصور کرده عبادت نمود و ازین چند و آن بسیار که بر سلسله ذکر کنند و فرج را نیز بر سینه چسب
 توالد و تسلسل آرزو آند و بهتر پیش بر سینه نکت مهادیواست چون نکت ذکر را گویند محراب است که در آن
 صورت بهکت است که عبادت از فرج باشد و منار با کجای ذکر بود و سلسله نام ازین شی غافلند و در اینطایفه
 اکی فراوانست و اکی آن باشد که شکر بخورد و ستوده دارند خاصه در کاسه سر آدمی کشن حیوانات را اگر چه ایشان
 باشد جایز شمارند و شکر با نگاه آنجا که مردگان را سوخته اند رفته گوشت سوخته اموات را بخورند و بازمان خود در
 نظر بیکانگان هم بستر شوند و اگر زن بیکانه باشد ثواب آنرا بیشتر و آند و شکر و آن برای است و آن نمان
 و دختران خود را بر نماز ایشان کام ستانند و نزد ایشان و طی با او و خواهر و عمه و خاله و دختر همه جایز باشد بزرگان
 بعضی از بندگان که دختر از خویش و عقیده بزرگی نمانند و عقیده ایشان هیچ خیرات هم برات چون جامع داوود
 باشد و گویند چون زن مروی با هم آینه زنده که ایشان را نچه سازد و سر او از فرین خداست چه در این کار
 اندون همسر و ولادت میرند و المی ازین دو یکی میزند و گویند غیر در زمان روایت و بنای گفت این
 زن دیگر نیست چه مردان و زنان از عاصمه و هر چه از ایشان آید هم از عاصمه است و زنا را عظیم محرم است
 و فواحش و لویا را دختران فرشتگان خوانند و گوشت مردگان بخورند و هر که زن خود را تر و آستاد و دنیا
 او را پاک عقیده نشمرند و اگر کس را زنی نماند و باشد او را در آنجن بیکانگان حاضر کرده تا مردم در
 حضور شوهر با او جمع کنند باشد که بسن شود و پنج طبقه پیشوایان ایشان بشن را خالی اشیا و علت
 اولی و موجود کل آند و گویند و جسمی است مانند بشیر وزن دارد و برهما و همدای مخلوق اوست و راه
 آینهش بد و نمانند و گویند هر چه جسم است جانی دارد و جان از جسم جدا نیست بلکه جزو اوست و
 جسم را دو ماهیت است یکی مروی و دیگری زنی و جسم مرکب از عاصمه است مردم در خود اعمال
 خود ترکیب حیوانی یا انسانی می پذیرند و همواره جان در قید غفلت و حرص گرفتار است و ارواح بر
 سکه کوناست اول سلامت دوم راجس سیم نامس سلامت در خور از ادیت و چون بندی بشن شکر خویش
 سازد و بتمام اطلاق رسد و جسم محضی جسم مثالی را بگذارد و پیکر اول که صورت مروی زانیت بگیرد
 و بهشت در آید و راجس آنتست که ثواب و گناه او مساویست پس برای ثواب و گناه در اجساد منقده
 متردد باشد و بسبب ثواب با اهل ثواب محمور کرد و بگیر گناه با اهل عقاب رنجور باشد و هرگز از محیط کستی
 بساطل نرسد و نامس آنتست که دشمن مقام اطلاق باشد و عاقبت بدین مثالی را گذاشته با هیات نخستین که

صفت نیکو

ذکر عقیده پیشوایان

بگیر و تانیست بخت است شده در عالم طاعت تاریکی سذب با نذر از آفتاب برنگردد و بعضی از ایشان هوا چارند و
 اجتماع بشن را عبادت کنند و فرشتگان دیگر را بگویند و اینطایفه در نزد همین خود خدا نخوانند و فرقه دوم از
 ایشان با هوا چاری آند و ایشان در نظر بر جهان که همین نباشند غذا خورد و گروه سیم هر بیانی باشد و ایشان
 با بر بنان بیکامی گفتند که در چهارم دها بی باشند و ایشان هیچ قیدی ندارند و زمان خود را تر و دست سواد
 و ستوده دانند و رام را منظر عفت بشن آند و کوشن را منظر شوق و شوق خوانند و اینطایفه گوشت نخورند
 و مانند شلغم و کزبر و چیزها که گوشت شبیه آید نخورند و در کتب ایشان است که بر بنان در هوا اطیران همواره
 آند و بر آب میگردند و چون لب بخوردن گوشت آلوده اند این قدرت از ایشان سلب شد چه کسان
 نیز از اینطایفه آند و بر اک در لغت طلب را گویند و ایشان پشت باوشیا کنند و بعد از آن پروازند و عبادت
 این گروه ایست که مثل است بر ستایش و صفات رام و کوشن و هم ایشان را مطهر بشن دانند
 و گویند بشن مجرب است ارواح پر تواد و آند و آفرینش باطل او شمارند و معتقد بر اصوات و عبادات بی
 باشد گویند و زده داران آمانند که در عالمی که این پیش داشته آند و ایشان را بدین دیگر بوده زنده سازند
 کردند داشته آند و نما کنند کان آمانند که زنده استان را ساسی داشته آند اکنون بکافات عمل گرفتارند
 و قس علی هذا شکم طبقه چار و اک باشد ایشان گویند حیوان جز پنج اسکند نیست اول روم اسکند
 که در ک جواس ظاهر است دوم دیبا اسکند که در ک جواس باطن است سیم کیان اسکند و آن انانیت
 و خودی است چهارم سوکیان اسکند و آن علم بحیوانات است پنج سو سکار اسکند و آن کنون دل
 و خاطر است این جمله نفس ناطقه در انسان و حیوان است و عالم را صانع منیب باشد و این ظهور
 با مقتضای طبیعت است آنچه در بید باشد و رخ است چه احکام بید است که چون از پی مردگان طعام
 نهند و بدو ایشان دهند عاید مردگان شود و این سخن که نب است چه اگر کسی از دبی بیرون شود اگر چه ده
 کام مسافت باشد هر گاه در قفای او طعام نچیند و بیا و او بدیکر آن بزند و را سبکت چگونه آن کس که از
 این جهان رفته باشد سیر خواهد و از این گونه سخن در کلمات بید بسیار گویند و عقیده ایشان بر آن است
 که مردم بجز دست یا بند یا زلفه ات بهره گیرند که دیگر کس بدین عالم آمدنی نیست اما باید جانور
 زنجاند چه شرط عقل از اگر در دن نباشد و گویند هیچ کس نرفته است که کس بر صانع تواند اطاعت کند
 و خدا بتاسد پس چیز مظلون و موهوم چرا باید بندگی کرد و فرشته که هرگز مشهور نیست چرا باید قابل
 وجود او بود چه بایشینه سخنان جمعی جاه دوست شده بهشت و دوزخ بر سینه دهند و بنقد بندگی طلبند
 و این طایفه هیچ چیز عقیده ندارند و اقرار نیاورند جز آنچه را مشاهده توانند کرد و گویند جسم مردم از عاصمه

صفت نیکو

ذکر عقیده چار واک

نیکخیز و زبید نیکو نه با هم الفت کیرد و باز خراب شود و بقیتم ترک نشاسته و ایشان اهل بخت اند و اثبات صلح بین
 کنند که گویند عالم مصنوع است و هر مصنوع از صنایع ناچار است و نزدیک ایشان آزادی تقریب بمید آید
 نه اتحاد گویند اگر چه مردم تقریب با حق جویند اما او نشوند و متحد نگردد مانند تار و پود که با کمال تقریب از هم جدا
 باشند و علم بخت نزد ایشان مثل است بر شاتر و ه قسم و اصول این علم بر منطبق است و سخن از درایت
 افزونتر است که ذکر آن جمله موجب طولیست و گویند اینکار از سطوح فرموده از روزگار سلف ضوابط
 غیر مفصل از علم منطبق بهار سید و مان جمله را بدین ترتیب پیرا سلیم اشارت بدین ضوابط است
 طبقه هشتم کرده بوده اند و این طبقه بکلول حق در اجساد و ذنوب است اعتقاد ندارند اما به تاسخ نفون جام
 قائلند و شریعت هندوان را انکار کنند اما جانور نکند و گوشت حیوانات نخورد و بر آب لیر پی
 نگذارند اما با و در زیر پای جانوری کشته شود و پامی بر سر سبزه نهند تا مباد الفس بنانی زحمت
 بیند و چون خواهند آب یا شامند با با فیه صافی کنند تا مباد اجانوران خورد و در آن باشد و آن
 یافته را لختی در آب بگذارند تا اگر جانوری در آن باشد با آب رود و در ایشان این طبقه موسی سر و
 ریش را با موسی چینی بچینند و چون طی مسافت خواهند کرد و جارد بی نرم با خود برداشته راه را بروند
 تا جانماری ضایع نشود و چون سخن کنند و ستار چو برده بان گذارند تا پیشه و جانماری دیگر بدان فرو نشود
 و از میان جوی آب نکرند و بجز در بارسانی روز گذارند و هرگز روی زن نبرینند و این دره ایشان از حق
 گویند و جوی نیز و طبقه اندا و ک پو تو کی دوم پو چاری پو کیان آمانند که خدای رایگان است مانند و از طبقه
 و حلول و اتحاد و تنه دانند و بت نپرستند و پو چاریان بت پرستان باشند و این در ایشان که جوی نام دراز
 به نجام طعام خوردن بخانه مخلصین روند و آن مقدار غذا بگیری که زبان بچیش و قسمت هیچ کس نرساند
 و عینان در چسند خانه روند تا سیر شوند و برای آب نوشیدن نیز بر خانه ها روند تا هر جا برای غسل کردن
 آب گرم کرده باشند اندکی بشانند و جمله را فرا هم کرده سرد کنند و بیاشامند گویند از این طایفه مرد
 شخصی را دید که از جامه خود پیش گرفت و خواست آن را بکشد حتی با او گفت که در ازای حرم این
 پیش نداد من بستان و آن را بکش آن مرد پای سخت کرد تا جوی صد در هم بد و او و آن پیش را بگفت
 بدین گونه چند کنند که زبان بچیدانی نرسد با بچه و دیگر از متاخرین هند و آن گروه فراوانند که عقاید مختلفه
 دارند و فروع تا سبب ایشان با متقدمین مینویست تمام دارد

عقد برک
شایسته

عقد
بوده

نیکو

و اسلام

فصل دوم در ذکر سلاطین هند و بعد از طوفان نوح تا زمان هجرت زوال دولت ایشان

آنجا از باب سیر مصنفین تراجم اسلام نوشته اند اینست که مملکت هند نیز مانند ممالک ربع مسکون از وجود فرزندان
 آدم سمت محمودی پذیرفته و شرح این اجمال آنکه بعد از طوفان نوح هر سه پسر خود سام و یافت و حام را با طراف
 ربع مسکون فرستاد و حام با مردان و پسران خود از شرق و آما از جمله اول هند دوم سند سیم حبش چهارم افغان
 مقیم گشت و در محمودی آنجا سعی نمود و از وی شش فرزند بود و آما از جمله اول هند دوم سند سیم حبش چهارم افغان
 پنجم هر ششم نوبه هر یک بنام خود شهری بنا کردند به ان شمار یافت اما هند که اکبر وار شد و اولاد حام بود چهار پسر داشت
 اول پورپ دوم نیکت سیم دکن چهارم نروال و هر یک بنام خود شهری و دیاری بنیان کردند که تا حال آن شهر با نام
 ایشان مشهور است از دکن بن هند پسر بود آما اول هبت دوم کتر سیم ملک پدران ملک را بفرزند ان هبت مند
 که هنوز آن طوایف که در شهر دکن موجودند از نسل ایشان میباشد و نروال را نیز سه پسر بود اول بهروج دوم کنگ سیم ان
 و نیز امصار و بلا و نام ایشان آباد شد و چنان از اولاد نیکت ملک بنحاله محمود کردید اما از پورپ که ولد ارشد چند پسر بود
 چهل و دو پسر بود آمد و در اندک زمانی اولاد ایشان از حوصله تعداد افزون شد تا زمان خود کوشن که بهتر مبر بود
 کرده بسلطنت بر دستند تا که در نظام ملک ولت و توفیر سپاهی و رعیت ساعی باشد پس اول کسی که بعد از طوفان دولت
 هندوستان را بت سلطنت بر فراشت کوشن بن پورپ بن هند بن حام بن نوح بود در روزگارش برهن نامی نسل

در کتاب
نویسند

نیکت بن هند برآمد که در کاوت خاطر و صفاست رای از انبای روزگار پیشی حتی صنعتا من گری در و در گری خواندن
 و نوشتن بر مردم تعیین کردی گویند کنش را جسته بنایت جمیع و عظمی نهایت عظیم بود که هیچ اسب تو انایش احتمال رکاب با
 نیاروی لاجرم سلطان وحشی را رام کرده بر آنها سوار میشد اول شهری که در هند بنا گذاشت شهر او بود در عهد او
 و هزار قصبه و دیه سمت آبادی پذیرفت مدت ملکش چهار صد سال بودی و هفت پسر از وی باقی ماند از جمله
 هماراج که بهتر و متمدنتر بود بعد از پدر بر سر حکومت نشست بهتر و بیشتر از پدر در آبادی ملک کوشش نمود و اول پسر را امارت
 و حکومت داد و فرزند که از نسل بر زمین بود و در منصب وزارت بگشاید و گریوی را بگشت وزارت نصیب نمود و دیگر پسر
 زراعت بنوعی می نمود که اکثر ولایت و در دست هندوستان هم آباد کردید با جمید و فریدون معاصر بود و پوتیه
 با و دشان ایران طرفه محبت و و داد مسلوک میداشت اما در آخر برادرزاده اش از وی بچیده بر بلتان آمد و
 در آنوقت پادشاه ایران ضحاک بود لکن فرما فرمای ز بلتان که شاسب بود چون برادرزاده هماراج با وی
 پناه آورد و شاسب اعانت او را فرض نموده با سپاهی بزرگ متوجه هند شد در پنجاب با لچند سپهسالار هماراج
 جنگهای مراد کرده ظفر یافت و در ملک هندوستان درآمد که در ملک هماراج را تا راج نمود هماراج ناچار
 شده پاره از ملک خویش را برادرزاده تقویض نمود و او را از خود راضی کرد و در شاسب را با فضال زد و چون از
 ساخته القاس مراجعت نمود و در شاسب تمس می پذیرفته بجزرت خویش باز آمد لکن این مستند علت فتور شوکت
 هماراج گشت تا به هفتاد سال بدولت و اقبال زیست از وی چارده پسر بود اول و اولار شیدا و کیشو راج گشت
 اعظم هندوستان قدم نهاد در اول سلطنت هر یک از برادران را بگلمت بلدی مامور نمود و نگاه خود سپاه
 ساز داده بر بلده کالی آمد و کار انجار را نظم داده و از آنجا بگونه دانه در آمد و در ایام دور و نزدیک را طلب
 نمود هر یک را در شهری در خود با دو پیشگی لاتی گرفت پس از کوه دانه کوچ داده بخار کن آمد زمین داران آنجا تمکین نکردند
 ایشان بر کیشوراج و شوآر آمده در طلب خراج و مطالبه باج مبالغت و خشونت آغاز کرد این معنی بر ایام و کن ناموافق آنها
 پس متفقاً لوی مخالفت برافراشته و شکریان خویش را از اطراف خوانده در دکن حاضر کردند کیشوراج چون نیک نظر کرد
 کتاب مقادست ایشان را ندانند و از در صلح بیرون آمده مراجعت استه او را که شاسب نمود که شاسب سام نریمان را با
 سپاه کران سیل نمود کیشوراج چون اندر و نریمان کبابی یافت شاد خاطر شده تا جان نذر ویرا استقبال کرد و نگاه با اتفاق
 نریمان و ولیران ایران متوجه دیار دکن گشت مروان الملک را با هی اصطفا بفرید و آب مقادست بعضی نمودند و در
 بخدمت مراجعت پیش آمد و روی سکت بر خاک نهادند ملک دکن باز بصرف کیشوراج درآمد و از آنجا اتفاق نریمان
 مدار الملک آمد و او را بخواستند فراوان خوشنود نمود و نیز تحف و هدایا و خوراک شاسب همیا کرده با وی سپرد و او را کلیل
 ساخت خود بکار ملک و رعیت پرداخت و مدت دو صد سال در مملکت هندوستان استقلال حکومت کرد چون شاسب

پرسی شد فرزند همین او نیز وزاری صاحب تاج و تخت شد بهاره با کتاب علوم روزگار میگذاشت و اوقات خویش را
 بصاحبیت علما و مراعاتت حکما خویش میداشت تا از فنون فضایل اقسام علوم بهره وانی حاصل کرد و نگاه دوست
 خود از استین بر آورد و پیوسته خوابندگان را بیدار نمود و درم شاد و خرم میداشت چون ۵۹ سال از زمان سلطنت می
 منقضی شد که شاسب رحلت بسراجی بودانی کشید فیروز زاری با نریمان آئین سعادت استوار کرد و آن قانون که با کیشو
 در میان آبادی نیز برقرار نمود و در حضرت فریدون گاه گاه عرض نیازی میر و تا کار فریدون نیز نهایت رسید و منوچهر
 بر تخت ایران برآمد فیروز زاری می را ضعیف نموده و حقوق سام نریمان را بر طبق نیان گذاشته نظر افروزان از دولت
 حساب برداشته بجانب پنجاب آمده و آن مملکت را از دست عمال نال بیرون کرد و به تصرف شد و جان نذر را در ملک
 ساخته آسود و هشتاد سال با یضد و ششم سلطنت می که افزایش برادر که خستروی استقرار یافت نظر نریمانیکه از ایران
 خائف بود و صواب چنان دانست که با افزایش ساز موافقت طرا کند پس نامه مهر انگیر بنوشت و بدینچه فراموش کرد
 با رسولی بدر گاه افزایش فرستاد و با وی رسم و داد را محکم کرد و آنرا آن پس که رستم دستان بگذر شد پس بهر خیمه
 پنجاب قصد فیروز زاری کرد و او تا ب مقابل رستم را نیاورده که رخت کوهستان بر رستم بی نسیان مملکت
 پنجاب و طمان و سند را گرفت و در هر محل حکمی از خود نشانده متوجه رستم شد فیروز زاری از غم دی اکلی با کوهستان
 چهار گنده گنده که رخت رستم متعرض او شده از رستم مراجعت کرد و فیروز زاری در آن کوهستان روزی چند بنگار کرد
 جان بدو مدت سلطنت او در هندوستان ۵۳۲ سال بود چون خبر فوت فیروز زاری به رستم دستان رسید بنا بر بی
 وفائی که از فیروز زاری بوقوع آمده بود رضامند که از اولاد اکلی سلطنت هندوستان کند پس کی از سرداران هند را که بویج
 نام داشت بر تخت سلطنت نشاند و کار مملکت را با او متصرف و محکم ساخته خود بر بلتان مراجعت نمود و سوره بهر تید
 قوانین ملک داری پرداخته تمامت هندوستان را فرود گرفت و پادشاهی استقلال گشت چنانکه از لب دریای شمال
 تا سرحد دکن تا خفرمان بود و در عهدش بر مبنی از طرف کوهستان چهار گنده بلا زمت او رسید چون در علوم غریبه و سحر و انا
 بود تصرف تمام در خراج سورج بهر ساینده بسورج گفت که صورت بزرگان سلف را از روی سیم ساختن و بدیشان سجده
 بردن با یه فتوحات عظیم است پس سورج بفرموده وی صورتی چند شبیه مردم که گشته اند از روی سیم ساخت و قبله عبادت
 در پیش آن اصنام را بسبب صلاح و فلاح دانست و مردم نیز بنیاد شاه اتفاق کرده به کلی صورت مردگان خود را
 بساختند و بدان سجده بر و نذ زمانی بسیار بر نیامد که در هندوستان بود و طایفه هر یک بطریقی جدا گانه بت پرستی داشتند
 و آئین بت پرستی در عهد او رواج گرفت چون سورج بلده قنوج را فتح کرد و ایند اکثر اوقات در آنجا می بود و پاس
 حقوق رستم را نیکو میداشت و دو سیست و پنجاه سال در مملکت هندوستان سلطنت کرد و وی پنج پسر از وی با زمانه
 ولایت عهد پادشاه اولاد خود و بهراج بگذاشت و بگذشت چون بهراج بعد از پدر در مملکت هندوستان خداوند جا

شروع
 پرستی
 بتها

و سپاه کشت اوراسی چهار برابر بود ایشان را با چوت تمام نهاد و هر تن را با حکومت بلدی نصب کرد و از خود خوشتر است
انگاه که در کار فکلی استغرا یافت روزگاری اوقات خود را صرف علم سعی نمود و از آن علم کرامت گرفت و از آن پس بخود رانی
سر بر آورد و آن قرامت که هم راجح و بگفت و از زنده بود بر انداخت و قانونی دیگرینا و نمود مردم از وی بترسیدند امور ملک
محل ماند و در هر سری سودانی پیدا آمد و تخریب کا بهراج قدم زنده از جمله بر همی کیدار نام لشکری فراهم آورده بروی
خروج کرد و بعد از جنگ غالب گشته تمام سلطنت هند را کف آورده بر تخت جهانانی نشست و همیشه با ارسال کف
و هدایا خاطر کما کوس را از خود نشاد میداشت و در حضرت او انظار عبودیت و چاکری میکرد چون در کار سلطنت
استقلال یافت قلعه کا بخور دنیا کرد و در پایان آورد و از خایام مردی شکیل نام برود خروج کرده با سپاهی فزون از حوصله
حساب مردان چند مصاف داده عاقبت الامر او را شکست داده سلطنت هند را از وی استخراج نموده بر تخت حکومت
بر آمد و صدای هند سلطنت می ستیقت شده و حکم او را کردن ننمودند چون بر سر خرمروی مکن شد شهر گندونی را بنیاد نمود چنان
ملکاتی در سلطنت او داخل شد که صد هزار سوار و چهار صد هزار پیاده و چهار هزار فیل و لشکرگاه او فراهم بود بطریق غرور
پیش گرفت در آن ایام افریاسیاب طبع در تنه و دست و کس زد و شکل فرستاد که از او اطاعت اختیار و با پیش و خراج
ملکت بفرست یا نام او در جنگه با پیش شکل که خود را در سلطنت یگانه میدید اطاعت افریاسیاب فرزند و فرستاده او را بخود
بزند چون این خبر را افریاسیاب بگسیب غضب شدید دید که سپاه لشکر و طلب کرد و حکم فتن بسوی هند وستان داد و پسران این
خدمت پیوسته و دلیران سپاه را فراهم کرد و با پنج سوار و لا و غرمت هند وستان نمود از خبر چون شکل سید حکم داد و سپاه
هند مجتهد گشته با استقبال تمام از دارالملکت بیرون شد و بعد جانی مسافت نموده تا در حدود و جنگال ساز
مقاتله و مقابل از گشت و در لشکر با هم دو جا آمدند و شبانه روز جنگ قایم بود و ترکان داد مردوی و شجاعت او
نیا چهار کس را بر تیغ که زاننده از آن روی که لشکر هند فراوان بود و نقصان این مقدار مرد زمانه و ایشان پیدا نشد
آخر آثار هزیمت در حال ترکان با دید آمد ناچار روزی چهارم از جنگ تپی نمودند خود را بکوهستان بگشایند و در شب
قل شایخ متحش شدند پیران و بی صورت حال را نگاهش داده بدرگاه افریاسیاب فرستاد و افریاسیاب چون این حادثه را
یافت کینه سردار مرد و مبارز بر کینه بسرعت روان شد و قتی رسید که شکل دور پیران را محاصره نموده بود و هم از در راه
جنگ در انداخت شکل صفاتی بزرگ در پیوست مرد و هند غمان برست بهر میت دادند و افریاسیاب از دنبال
بشتی تافت و هر که را می یافت می کشت و اموال و اطفال انجاعت را بر گرفته بر لشکر این خوش قسمت نمود پس از حال
شکل حتی چون معلوم شد که در اراضی نیک شهر گندونی که خیمه و از آنجا از منیب سپاه ترک جمال در ملک نیار و دره نشاند
خود را کوهستان زهرت رسانیده افریاسیاب حکم داد و سپاه ترکان دست پیدا و بر آورده ملک نیک را خراج کنند
این خبر چون شکل رسید ناچار رسولی با تحف و هدایا بدرگاه افریاسیاب فرستاد و معروض داشت اگر پادشاه از خون این

مستند

مستند که گندی توانی بخت آم و خاک استان بزم افریاسیاب چون نامه نیا ز اورا بدید از جرم او بگذشت و رسول او را بطلبی
کرده باز فرستاد انگاه شکل بدرگاه افریاسیاب آمد و زاری و ضراعت از خنده بر پادشاه ترکان بروی بشود و او را
سور و فرانس فرمود شکل درخواست نمود که بیسته لازم رکاب باشد قتمس می با اجابت مقرون افتاد انگاه افریاسیاب
پیش شکل را که ابریت نام داشت طلب کرده حکومت هند وستان را با وی گذاشت و مراجعت کرد و چون کار سلطنت
بارت افتاد و مردی بود پارسانیک اندیش از لشکر کشی افریاسیاب و ظفر یافتن او زمین داران هند مکانی با برت
نیکو داشتند و بیشتر از فرما گذاران هند وستان رایت خود سری بر افراخته از اراضی که می ملک ابو با برت باقی ماند
وی تخریب دیگر زمین اران در آن اراضی حکومت میکرد و هر چه از خراج این ملک میشد بخش می نمود یک قسم برای خودش
پدر و پیشک افریاسیاب برکنان میفرستاد و قسم دوم را صرف خیرات و تبرات می نمود و قسم سوم را برای معیشت خویشان
سپه داشت و بیکه نوزاد که بر سر و با شکل دست رستم در جنگها و در آن بود و گشت و دولت افریاسیاب نیز سپری شد
ابریت آن خراج که برکنان میفرستاد و برای خویشان نیزه میکرد و بدان با لشکری چون ریکت بیابان فراهم کرد و بجهت
تافتن که در زمین داران هند را بظرب تیغ مطیع ساخت و بر تمامت هند وستان تسلط یافت اما او را فرزند می نمود
که لاین سلطنت باشد ازین وی چون در گذشت مهران نامی از بزرگان قبایل کجوالوای جانشینری بر افراخت اول
خویش را فراهم کرده از اراضی را و خروج نمود و بده قنوج را گرفته بر تخت ملی برآمد و چهل سال با استقلال پادشاهی کرد و
تحت و تاج را بنجوا برزاده خود کیدراج گذاشت و بگذشت و کیدراج بر سر سلطنت بر آمد و ملک هند وستان را
سخن فرمایان ساخت و بولایت پنجاب لشکر کشید و آنجا را سخر نمود و ۴۳ سال در ملک هند وستان پادشاهی کرد
و بعد از او پویند که در زمان کیدراج سپهسالار بود قدم جلالت پیش گرفته و بیرونی بخت صاحب تاج و تخت شد از آنجا
که لقب از ملوک داشت تیمار عیت و لشکر و دولت داری که میدانت و روزگار خویش را به طرب سپای میر و لاجرا
کار ملک پریشان شد و بلای قتلار هند وستان بران گشت پس از شصت سال پادشاهی از جهان بگذشت و از وی
پسری اندک سال از مانده روی فرزند را بر تخت سلطنت جای داده خود امور ملک را و ارضی می نمود و برادر چمند
که او را و بلومی نامیده گفت با وجود سن طفلی خود سال با برت نشاند و انباشه با بزرگان هند هستان شده آن
پسر را با مادر از میان برگرفت و خود در دارالملکت قنوج برگریسی ملک نشست و مرد و هم را بعد از نصف سهمی از پادشاهی
خیزاندیش بود و بده دولی را و بنا گذاشته بنام خود خواند چون چهل سال از مدت حکومت او گذشت مردی از اراضی کلان
که او را فراهم بود بر پادشاه خروج کرد و در میدان جنگ دلبود و کیدر شد و لشکر او شکسته شدند و او را در قلعه بهاس برود مجبور
نمود و بر تخت سلطنت بر آمد و ملک هند را بخت فرمان در آور و بر تن و حق تمامت ملی پرداخت تا گار در بی حضرا
بزرگ حکومت آورد و پادشاهی طیل ایشان گشت و آن خراج که ملوک هند انقاد و درگاه پادشاه ایران میشد قطع نمود

از آنکه در هند وستان
پادشاهی

چون این واقعه را در او خرد و دست یمن بود فوراً از کفرین عمل مصون ماند از دست سلطنت اسکندر رسید به سواد و تاج و کلاه
و غلبه ایران غم مخور مملکت هندوستان نمود با جمعی از مردان دلاور و نامند که در این خبر بد فوراً رسید به تاجال تمام لشکر
تا محصور کرده به سرحد پنجاب تاخت با اسکندر مصاف زدند و قبل رسید اسکندر پوین را که از جانب فوج حکومت داشت همرد
اشفاق و الطاف ساخت حکومت آن اراضی باباوی گذاشت لشکر کا اسکندر و پنجاب بود که کار ممالک هندوستان
استقیمت در این وقت بسیار کمی از پهلوانان خود بود که وی را با خود متحرک کرده در سلطنت بر آورد و در دارالملک
تتویج تحت سلطنت جلوس نمود و بلاد و اعمار را بتدریج منصرف شده در کار سلطنت استقلال تمام پیدا کرد و دام لشکر
اسکندر و پنجاب بود و پنجاب عبور میکرد و نگاه که اسکندر از پنجاب بکانت مملکت بل مفر کرد و در روزگار و نهایت
شد بسیار با سپاهی جز پنجاب تاختن کرد و پوینس که از جانب اسکندر حکومت پنجاب را داشت از میان بر
گرفت و در زمان او چون کار سلطنت ایران بگون طوائف میرفت بسیار با جمعی منصرفت فرود داشت بعد از آنکه
بهند و سال از زمان سلطنتش نگذشت چون نامی خواهر زاده فوراً جمعی از اطفال رجال را با خود بیاورد و بسیار
بشورید و او را از کرسی مملکت بر زار و در خود سر سلطنت را گرفت و تمام هندوستان را تحت فرمان در آورد و با
مردم برافت و محرمانی سلوک نمود و در شهری مکت کوشید و در کنار دریای گنگ دره و فریاد آن احداث نمود چون
نود سال از پادشاهی او گذشت رفت ازین جهان بسرای جا و دانی کشید و از وی ۲۲ پسر ماندند و او را شش
کلیان چند جاسی پدر گرفت و در مملکت هندوستان ناکه فرمان گشت و برادر از او تحت حکومت خویش گشت
انگاه که کار سلطنت با وی است گشت است تقدیمی از استین بآورد و در جمعی بر کس را و بخت خون مردم بخت
با کس که کان زد و داشتی به بهانه بتانی او را آلوده کرد و از آن بفرستی ازین جهت دارالملک قنوج روی بویاری نهاد و جز
معه وی از مردم در پای تخت نماند خلق بدسوسی برانگنده شدند و هند بر آشوب گشت و از اطراف زمین داران با جان بران
فرمان کلیان چند بر تاخت از جمله راجه بکر باجیت بود که از میان قوم پوینس بر شید و در روزگاری اندک بملکت نروال
و مالوه غلبه جیت و در بلاد و اعمار آن اراضی حکومت یافت و سایر چیز احسان بر سر کس بر شهر و دیار آنکه اعتقاد هندو است
که در احوال و دینی حال اهل دنیا بود و آنچه از سود و زیان شایگاه و مملکت او واقع میشد با دینی زیاده و نقصان و ضمیر او
گشود میگشت مردم هند افسانه های عجیب درباره او بر میگذاشتند و با وجود دولت از وی میگشت یکی از زمین داران
دکن که او را بسیار بکفایت با لشکر آریست به بزم شتر اراضی مالوه بیرون تاخت و راجه بکر باجیت مردم خود را فراخ کرده و مال
جنگ او کوچ داده در کنار دریای نر پادشاهی در و لشکر با هم دو چار شدند بعد از آنکه در دار سال با هم غلبه یافت و راجه بکر باجیت در
در هر یک بقتل گشت و سال با هم بقصد شتر مملکت بکر باجیت میخواست از روی نر پادشاهی عبور کند قهصا را از شدت غم
آب است فیل آدم زیاد می در آب غرق شد سال با هم از عبور پهلوان شده حکومت او بین راجه بکر باجیت از زمانی را

و خود پادشاهی کن گفتا نمود اول هند تاج و فاخته از زمان جلوس بکر باجیت می نویسد در آن وقت که حضرت سواد
از کبر بدید بخت نمود ششده بیست و یکسال از تاج بکر باجیت گذشت بود و کونید بعد از بکر باجیت تا تمام مملکت هند و بویاری
و فرمان کناری لاتی با دیدنیام که در قامت ممالک هند حکومت تو آمد که در لاجرم سید و شش سال حکومت با لگون الطوائف
میرفت تا نوبت حکومت براجه بکر باجیت رسید و نیز از قوم پوینس بود و عدالت سخاوت پیر و بکر باجیت کرده شبها با لباس
تبدیل کرد و کوی و بازار بر پیشه و در شخص حال مسکین و پیر و شرف حال فقر احمدی تمام میکرد چون در کار سلطنت استقرایفت بلده
که کون و بیجا کرد و قصبه هندیه را آباد کرد و در جمع کردن پریشان ملی تمام داشت و هر سالی در نوبت جستی بزرگ می آید
و کرده کرده الهی ساز و سرود و نوازنده کان خنک و عود را حاضر می ساخت و امتداد هر جشن را چهل روز مینهادند
پنجاه سال از پادشاهی کرد و انگاه درخت بسرای بکر باجیت در چون روزگار راجه بکر باجیت از پهلوانان در گاه وی بسید یونام
جاسی او را گرفت و هند قنوج را دارالملک ساخته در سلطنت ممالک تمام بدست کرد و مملکت بهار را تحت تصرف ایران
بهند منتقل ساخت و نیز فرمان آورد پس از آنکه شصت سال پادشاهی کرد و درخت بسرای بکر باجیت در روزی سی و دو پسر باقی ماندند
بعد از پادشاهی براج و مکر محمد روزه با یکدیگر از در قتال جدال بودند و مدت ده سال این مختصصت در میان بود و بیشتر از
فرزندان بسید یو بعضی ممالک در هند سلطنت بر آمد دیو که پهلوان بود و قرار گرفت لشکر بهار را کشید و آن مملکت را از قوم
کچو امیه گرفت تحت فرمان کرد و مشی را تهور و انجا ساکن نمود و طایفه کچو امیه را از آن اراضی کوچ داده و قله کچو
و وطن او پس از آن بر سر کهنونی تاختن برد و آن مملکت را سخر کرد و بعد از آنکه سال دارالملک قنوج را بخت نمود و بکر
سالها بود که سلطانی ممالک مادی در هندوستان با دیدنیام بعد از مدت ۵۴ سال سلطنت از جهان گذشت بعد از آن
را بدیو فرزند او و طلب تاج و تخت در هم افتادند از یکدیگر بگریختند این منی را پرتاب چند که پهلوان بزرگ را بدیو بود و
عظیم دانسته لشکری جمع نموده غم مخور دارالملک را تقسیم داده بهر قنوج تاخت و بجز جستی اندک آن بلده را مسخر ساخت
و فرزند او را بدیو را که وارث تاج و تخت بود مذکور کرد و سر از تن بر گرفت و تحت ملکی جاسی کرد و زمین داران هند را
بقوت شتر فرمان پذیر ساخت اما بعد از وفاتش فرزند او آن نرودا بدست نشد که تمام هند و سائر حکومت گشته اند
روا و او را در خانه چنانچه راجه کوچک و ضعیف باشد لکن این سلطنت کوچک هنوز در او باقی است چنانچه
راجگی او پور در نا تعلق دارد و سایر راجهای هند بنا بر قدامت حرمت خاندان او را میدارند چون خبر فوت پرتاب چند
بر اند بود که یکی از ضوا وید قومش بود رسید و مملکت مالوه بر سر و سر می برداشت جمعی از لشکر را که خود جمع کرده در زمانی
اندک تمامت مملکت مالوه و نروال و اراضی کن برادر را بخت فرمان آورد و در چار پالش سلطنت ملکی گشت بعد از فوت او
مالدیو از میان دو اب خروج کرده قنوج و دلی را مسخر کرد و تحت سلطنت جاسی کرد و در عدا و قنوج چنان آبدوی
یافت که در آنجا شصت هزار خانه اهل طرب و را شکران بود ازین آباوی آنته را قیاس توان کرد مدت ۴۲ سال پادشاهی

کرده و پسر وادی فنا کرد و بعد از او در هند ملوک الطوائف شش تا پنج در قنوج کوره و در لاهور و جلال پور و کابل و خوارزم
بخراسان و در سمرقند و هر مروت و در بلخ و کجرات و دکن که ایالت های آن علاقه بودند که هر یک اطاعت و بگریز
نیکو و تا ظهور آفتاب دین محمدی در هند وستان راجه پست خلال بر هند فرمان روائی ممکن گشت

فصل سیم ذکر ظهور اسلام در مملکت هندوستان

اول کسی که از باب اسلام قدم در هند گذاشت و با ابلی آغا غزاکر و طلب بن ابی صفره بود و در تفصیل این احوال آن
که در سال شصت و دو و چو بیست و نهمین عمو بن مسلم بن زیاد و ابایات خراسان و سیستان بن نمودند و از جلوسانی که زینب همراه سلم کرده
بود یکی طلب بن ابی صفره بود و سلم برادر کوچک خود زینب بن زیاد و ابایات سیستان فرستاد و چون زینب بن زیاد شنید که
پادشاه کابل برود نموده و ابو عبید الله بن زیاد که حاکم ایشان بود متعجب گردانید و لشکری جمع کرده متوجه کابل
کابل شد و بعد از کشتن کوشش زیاد و خوارزم شکست خورد و جمعی کثیر قتل رسیدند چون این خبر مسلم رسید لشکر غور و بادغیس را
بسرکردگی طلب کابل فرستاده ابلی آغا را حیران و قهر امیطع و متعجب گردانید و خالد بن عبدالله را بجای حکومت کابل مقرر
نمود پس از فتح کابل بن ابی صفره بنده سیستان داده باراجگان آغا محاربه نمودند و ده هزار جوری غلام آید
کرده بخراسان سعادت نمود پس از آن در سمرقند بجای عمار الدین محمد قاسم بن عم حجاج از جانب حجاج باشنوار
سوار بنده آمد پس از جنگ غالب آمد تا شهر طمان را سخن نموده بی هزار اجوت را مع دن و فرزند اسیر کرد و
نمود بعد از فوت حجاج بسبب منازعاتی که در میان خلفا واقع شد هر قدر مملکتی که از هند بقصر مسلمانی بود از دست
بیرون رفت و هند ملوک الطوائف شد چندی اهل هند سوده بودند و بغزاعت زندگانی میکردند و چون مثلث
حضرت الهی جل جلاله اقتضای آن کرد که سلسله فرمان روائی هندوستان از فرزند بنو ذکوانه قسیم درین بلاد و فرزند
بودند منقطع گردد و در هند وستان نیز بونی از اسلام بشام جهانیان رسد اول عصر الدین سلجوقی است جهانگیری
کشوده بقدم جزیت مسالکت این ممالک را میبود و نقش نطق نمود و اگر با عجز مند آری سلطنت و حکومت بود و بابت
شمس آمار از صفح روزگار شست تین این مقال اگر سلطان ناصر الدین سلجوقی در سلکت غلامان نصیر و قتی فرمان روائی
خراسان مملکت بود بعد از فوت نصیر بخدمت منصور بن قونی سامانی بمرتب سپید سالاری رسید و مصدر کار باسی بود که
گردید و در آخر حال از جانب ابو اسحق والی بخارا بجای حکومت غزنین منصوب گشت پس از آنکه ستاره زندگانی ابو اسحق
بهبوط ارتحال داده واری که قایم مقامش تواند بودند داشت و از امر او صاحب شوکتی که بتواند نظم مملکت را
به بند نمودند سپاه و رعیت نصیر نورت رجوع بنا صر الدین سلجوقی کرده که اطاعت او را بر میان بستند و در سمرقند
بجری بر سر سلطنت جلوس نمود باسی ثاقب ممام جهاندار را کابلی اتظام داده رایت جهان نشانی در ممالک
وللاری برافراخته اکثر ممالک را برز و باز وی خود سخوساخته مکرر بیست هند کاخت آورده اکثر بلاد هند را

فصل سیم
ذکر ظهور اسلام
در هندوستان

مسخر گردانید و اول کسی که در هندستان رواج دین اسلام را داد و بنیاد مساجد نهاد و بود با بجمعه همواره در بلاد هند
تاخت و تار نمود و سکنه آنرا از تاخت و تارش عاجز نمود که مال و متاع و زن و فرزند آنها ببارت میرفت آن
زمان راجه جمی پال بر اطراف ممالک هند حکومت داشت بقصد مدافعه با سپاهی سیکران عازم غزنین گردید سلطان
از شنیدن این جبارت بالشکری زیاد در مقابلش صف آرا شد فیما بین جنگ سختی روی داد و از لاهور راجه جیسال
مغلوب گشت و از روی اضطراب مصالحه نموده که بیچاره زنجیر فیل با نغد فراوان لشکرش سلطان به دستمان سلطان
را برای دادن و زمین همراه برداشت مملکت خود رسید پس زینب بن مسلم خوش قول و قرار بر طاق نشانی گذاشته
کلاه تخت را که بنهاده کسان سلطان را که همراه آورده بود و مقدم ساخت سلطان از شنیدن این خبر خرم و متعجب گشت
به عهدی او بالشکری جبار و در هندوستان شد راجه جمی پال با یک لک سوار و پیاده بمقابله و متعابله تافت بر او لشکر
صف آرا شده جنگ سختی در گرفت آخر الامر سلطان رایت فتح برافراخته غنیمت بسیار بدست آورده غزنین حجت
کرد و بعد از چندی جنگ اجل گرفتار آمده راه آخرت سپرد سلطنت او ۲۰ سال بود بعد از فوت سلطان ناصر الدین
امیر اسماعیل میرزگان و برکت جهان ثانی جلوس نموده سلطان محمود را از میراث پدر بخروم گردانید سلطان محمود ب
جغای برادر بزرگتر رانیا آورده یا و روی بخت بیدار ماده پیکار گشته بر امیر اسماعیل غالب آمد و در سمرقند و غزنین
زینت افروز از مکت جهان ثانی گشت بر روی بخت تیغ عالمگیری بر میان بسته رایت جهان ثانی برافراخت و
بر پنج و بخارا و خوارزم و ترکستان و عراق و خراسان لشکر کشید و منظره منظره بر گشته که برکت بختی ممالک هندوستان بر
بست در لاهور بجای بجزم پوشش بر سر راجه جمی پال لشکر کشید راجه نیز بجزم مقابل روانه شد و پشاور و تلالی فایقین شده هر
دو لشکر با یکدیگر درآمیختند و دادرمانی دادند آخر الامر سلطان محمود منظره منظره گشته بخوار هند و در آن کارزار از زیر
تیغ گذرانید راجه جمی پال با نژده نفر از سپه و برادر و خویش و تبار اسیر گشته قتل رسیدند از بخارا و هندوستان آورده اکثر بلاد
را به تیغ آورده و در اکثر اماکن بنای مسجد نهاده بر و بچ مراسم دین اسلام پرداخت چندی در آن نواحی عیش و عشرت
پرداخته مراجعت غزنین نمود بعد از آن اولاد او و تدریج راجه جمی هند را متصرف گردانید سرهند و تها سمرقند
ناسی را متصرف گشته و در آنه نشیند و رفع راجه جمیر و دلی بود که دولت ایشان زوال پذیرفت و دولت
نصیب سلطان شهاب الدین غوری گشت تین امثال آنکه در سمرقند سلطان شهاب الدین از جانب برادرش
سلطان غیاث الدین پادشاه غور بالشکری جبار با مو کوشید و مملکت پنجاب را مسخر نمود و از آنکه کجانب لاهور
باز کرد و درین اثنا خبر رسید که راجه تپور والی اجیر برادرش کماندی را می حاکم دلی راجه جمی را حجت با تمام مشق
شده یا دو لک سوار غنیمت جنگ نموده اند سلطان شهاب الدین فسخ اراده نموده با استقبال آنها تافت
در موضع تلاوی مقابل روی و او تپور را پیغام فرستاد که صلاح شما در این است که بملکت خود باز گردید سلطان

در جواب گفت که من بجز برادر و ایدیه خوب کشته ام اینقدر فرصت بدیده که برادر خود را مطلق سازم و از او دست
کشم که پاشا صلح کند بدین شرط که بپرد و خجابت و لمان از ما باشد و باقی مملکت از شما سر و ازان هنوز دین سخن سلطان را
حل بر عجز نمودند و از مخالفت خود غافل گشتند سلطان بهائش تیره جنگ دیده بعد از طلوع فجر در بهنگامیکه در
بودند طبل جنگ فرود گفت پس روان کرد سر اسیر شده لیکن سر بر نوع بود خود را جمع آوری کرده و صف آرایی
آتش جنگ مشتعل کرد چون شیت تاد در مقابل بران شد که سلسله جهان باقی آینه و ستان از فرقه هنوز منقطع کرده
و زمان هم نام مملکت در قبضه اقدار اسلام در آید نسیم نصرت الهی بر پرچم سلطانی وزیده نهال دولت رای
پتورا بصدقات عواصف ابدار از رخ بر آفتاب و پتورا در زنگار و شکوه کشته که دیده عینت بسیار بدعت
شکران اسلام افتاد و سلطنت هند و ستان از فرقه هنوز و کجایی منقطع کشته بسلاطین اسلام انتقال یافت بعد از
آن سلطان بنده بست صوبه پسر را نموده بروی رفت و آنجا راهی گشت خود فرار داد و سلطان شهاب الدین
پادشاهی بود شجاع و بدو دلاوری چون از جهان رحلت نمود بجز یک دختر فرزندی نداشت بعد از وی
غلامانش سلطنت رسید چون نوبت سلطنت با میر تیمور کورگان رسید که با کی ریشه هند و آن را از رخ بر کند
و به محتاج بجاگری شدند چنانچه ذکر هر یک بطریق ایجاز در اینجاست

شهبه سلطانی پتورا

شهبه سلطانی پتورا

مقاله دوم تاج التواریخ موسوم بسالار السیر ذکر سلاطین سلسله تیموریه کورگان که در
مملکت هند و سلطنت کرده مشتمل بر افضل اصل اول در ذکر سلطنت میر تیمور کورگان

در حجاب و خفا و جلایب احتیاطی که در این سلسله رفیع الشان چندان در شرف و مناسبت است که هیچ یک
از سلاسل سلاطین برابر آن توان شد و این خاندان در آن قدر علو همت است که هیچ خانواده خواجهین شران
مرقت نتواند رسانند بنا برین اساسی اجداد صاحبقران میر تیمور که سلسله کورگانیه است تحریر میشود که پدلی
برین ادعا باشد نسب میر تیمور و یکی خان به تو مناسخان که جد چهارم پسر کبیر خان و نهم اوست میر سید و تو مناسخان
پادشاه ترکستان بود و پسر داشت کی قیل خان و دیگری قاجولی پسر از نسل قیل خان پسر کبیر خان بوجود آمد و پسر
تیمور از اولاد قاجولی پسر نام پسرش امیر طراغای بود و ولادت امیر تیمور در ۲۶ شعبان ۷۳۳ مطابق
نهم اپریل ۱۳۳۶ در خطه کش که شهر نیشابور است و شهرت کوچک متصل به قنده در زمان سلطنت تریمشیرین خان ایلین
که خان تون از مطلع اقبال طلوع کشته و زمان ولادت او چهار ماه از وفات سلطان ابوسعید خان گذشته بود
بدین سبب هیچ و مرج در زمین ایران ظهور آمد چون امیر تیمور ۲۵ سالگی رسید خواهر امیر حسین بن امیر
شکلی بن امیر قرغین را خواستگاری نمود و امیر قرغین بعد از قتل غزان سلطان بهر داری رسید و بعد از
قتل وی پسرش امیر عبداللہ قایم مقام پدر شد و بعد از وی خلفای فاضل و مملکت بهر سید و هر کس جانی را متصرف
شده هر با طاعت و دیگری فرمودنی آورد چون امیر تیمور و امیر حسین بر دشمنان غالب آمدند و تمام ماوراء النهر
تصرف نمودند در آخر میان او و امیر تیمور بکدورت کشید امیر از بد رفتاری امیر حسین تنگ آمده بود و خواهر
که حرم امیر تیمور بود آن اثنا وفات کرد و یکبار ه رگشته دوستی و خویشی از هم گسیخته شد امیر تیمور با اتفاق امرا لشکر
بسیار کشید امیر حسین را از حصار که در او محصور شده بود دست آورده قتل رسانید و امر فرمانروایی بر سر نهاد
بلند با یکی از پسران خود پسر ده کبیر مراجعت نموده رو بجا بست سمرقند آورد و آنجا را مرکز سلطنت نامی
تحت خود کرد و سینه بر بنای قلعه و عمارات فرمان داد چنانچه در آنک مدت سمرقند بجای رسید که فوق آن
متصور بود و در ۷۳۳ در کتار مسخر ساخت و در ۷۳۳ ما خوارزم را گرفته بهرات و توابع آنرا در تحت تصرف آورد
در بخارا قشقان نمود و در ۷۳۳ سلطانیته را مسخر نمود و در همین سال از باجگانرا متخیر نمود که جزا را فتح کرد و در ۷۳۳
از او جدا نمود و اصفهان شده بر ظاهر شهر نزول نمود و عطا و سادات و فحول کار با استقبال متافه طوعا و
کره امانی قبول کردند محنتان بجهت وصول آن شهر آمده آغاز مطالبه کردند کار بجائی رسید که ترکان بواسطه
مطالبه وجهه که مترض مسلمانان کشته علی گنج نام شخصی از آن ترکان طلب ساخته بود بجهت مشغولی آن طلب
نواختن گرفت روند و او با شمشیرش از آنکه معلوم گشتند پنداشتند که هجوم عام شده لاجرم بوشاق تحویلداران

ذکر پادشاهی
تیمور کورگان
تیمور

شاه فخرالدین را با کسائی که بجهت دادوستد در شهر آمده بودند قریب شهر را کس را از تنگ گذارند امیر تیمور وقت مغرب
 ازین حرکت خبردار گشته بدواز طوغچی را بد و ابطال بحال متوجه بار و حصار شد تا صبح با عوام و او با شمش
 میگردند صبح حصار خورده از موقف سیاست حکم لقل عام صادر شد بر او سی هفتاد هزار نفر لقل آمده بودند
 شروع شد شاه منصور والی فارس که کلاه کردن کج می نمود لقل در او در والی مظهر را مقهور ساخته فارس را
 بقصر خود آورد بعد از آن بخدا و رفقه اهل انجرا لقل آورد سلطان احمد جلایرین سلطان او را فرار کرد و لقل
 روم رفت بعد از آن خوار شد و لقل بر سر قش خان که حقوق امیر را فراموش کرده بود در فرقه او را مغلوب و شکست
 گردانید با دزبایجان معاودت نموده تمامی دزبایجان و عراق را بر امیر امیرانشاه پسر بزرگ خود داد و خود
 را بر امیر شاه رخ سپرد و پسر قندهار گشت چون آشوب و فتنه هندوستان بیع امیر تیمور رسید در شهر محرم سنه هجری
 عازم سفر هند شد از ویای هند که نشسته با محمود شاه لودی که در آن ایام در دلی پادشاهی میکرد مجاوره نموده هندوستان را
 فتح کرده در دلی خلیفه بنام خود خوانده پاتروده روز در دلی توقف کرد در امر اجتناب بر او اب نموده قلعه پات
 و سرته را تاخت نموده از ویای کنگت عبور کرده در سار دیار کنگت را لقل رسانیده معاودت بر او جلا پوزو
 تا دین که سواکت تاخت و تاراج کرده چندین قلعه را مفتوح و بجانیهند و از آنجا که برابر کرده در جمور رسیده
 حکومت لاهور و ملتان و دیالپور را بجنف خان داده عازم سمرقند شد تا دوماه تحت تلبلی بی پادشاه ماند چنانکه
 نصرت شاه لودی فرصت را غنیمت شمرده دلی را متصرف شد و سلطان ابراهیم چوچور را و سلطان محمود و قش
 دور شده سیواس و ملاطیه و ذابلساز تاخت نموده لشکر بنام کشید و تمامی انولایت را تسخیر ساخته حاکم انجرا لقل
 رسانیده دمشق را گرفته اتش زود و در شش در حوالی الگوری با ایدرم با یزید پادشاه روم مصاف داده غالب
 شده او را شکست داده و چپس او را در قس کرده با خود میداشت با بک امیر تیمور تمام روم را ناکار و ویای فرنگ تاخت
 و تاراج کرد چون خواطرش از قضایای روم فارغ گشت بواسطه بدعهدی که کردین خان که بری در هند بولایت کرج زده
 تمام کرجستان را زیر و زبر کرد و در هند ممالک خطا را تسخیر نموده از آنجا کوچ کرده در موضع اترا از اعمال کشان
 که از سر قندهار انجرا را فرستاد قس قساق نموده در آن شهر لیلی شده چهارشنبه ما استبان لیلی مطابق
 فیروزی لیلی لیلی روی جانب دار الملک لقا آورد بموجب وصیت نفس او را در خط سمرقند آورده در کسند
 شیخ شمس الدین کلال مدقون ساختند بعد از وفات لقب او را علیین مکانی مسخر نمودند و لقب کوکان که شال
 اسم او است کسی که در سلسله جنف خان بقرابت دانادی مشرف میشد بخلاب کوکان نوایش می نامیدند امیر تیمور
 از آن لیل بود و با جنیه پادشاه وقت که خدایه بود بجز آن بالقب کوکان شهر یافت کوکان زبان کی اما در کونیند عمرش
 هفتاد سال بازده و بیست و نوزده سال و هجده روز سلطنت کرد در این مدت قلیل در اکثر رنج مسکون بود و خطه نام بود

عبدان
 بنوستان
 کونیند عمرش
 بود

شهبه امیر تیمور صاحبقران

امیر تیمور چهار سپه بود اولین شاهزاده غیاث الدین جامک و او اول سلطنت پدر در سنه ۷۷۰ در مدینه
 سه قده لیمیت سالکی رخت سزاخرت بر بست دیوین عمر شش میرزا که کیسال حکومت فارس پر و اخته در سنه
 حسب الطاب صاحبقران عنایت شام نمود و پادشاهی راه مالای تلی به نظاره یکی از قلاع مشغول بود تا که
 تیری از آن قلعه برآمد بر کلوش رسید بدان زخم فوت شد شوین شاه رخ میرزا هفت سال در زمان بر کلوش
 خراسان نمود بعد از فوت پدر در سلطنت هرات بر تخت جهانبانی نشست و چهل سال پادشاهی کرد
 چهارمین میرزا امیرانشاه در زمان پدر حکومت عراق عرب و عجم و آذربایجان و دیار بکر ایشان متعلق بود و
 در شکارگاه از اسب بر زمین خورده ضربی عظیم بر سر وی رسیده خلی در دماغ او راه یافت اکثر افشاش
 مخالف الطوار سلطان بود امیر او را بجنف طلبید شسته ابو بکر میرزا پسرش را بجای او مقرر نمود چون امیر تیمور
 فوت شد ابو بکر میرزا سکه بنام پدر خود کرده تمام سلطنت را سرانجام میداد تا آنکه بعد از سه سال قرا لیلی
 ترکان که او را از جهگام امیر تیمور پسر سلطنت در سر بود و آذربایجان را متصرف شده بود و سرشورش
 برداشته سپاهی عظیم جمع نموده در حوالی تبریز آمد و میرزا ابو بکر پدر را همراه برده بخار به شتافت میرزا
 میران شاه در جنگ کشته شده میرزا ابو بکر بخت تمام یافته بکرجت مدت عمر
 میرزا میران شاه چهل سال در هفتاد و دوه روز بود

پادشاهی
شاه

فضل دوم ذکر پادشاهی فردوس مکانی ظهیر الدین محمد بابر پادشاه و مملکت هندوستان

در آنوقت که سلطان ابوسعید میرزا بن سلطان محمد میرزا بن میرزا میرزا بن امیر تیمور که در عراق کشته گردید
اورایا زده سپهر بود از آنجا چهار نفر سلطنت رسیدند اول آن یک میرزا در کابل دوم سلطان احمد میرزا در قندهار
سوم سلطان محمود میرزا در بخارا چهارم عمر شیخ میرزا در اندجان در زمانی که عمر شیخ میرزا در شهر اندجان بود در
هجری مطابق ۱۰۱۵ ماه فروردین ۱۰۱۵ سالگی رسیدند جانب در ایالت خراسان که فرزند بی بی بود آمد و در
به حج بابر میرزا گردید چون بن دو اوزده سالگی رسیدند جانب در ایالت خراسان که فرزند بی بی بود آمد و در
روز چهارم رمضان ۱۰۱۵ از بام آقاده رحلت نمود محمد بابر میرزا با اتفاق امر پنجم ماه مذکور بخت حکومت
اندجان نشست و خواجہ عبدالقدیر احمدی که قطب وقت بود اسم او را ظهیر الدین محمد بنامیدادند بعد از آن در بار
النهر با سلاطین خراسانی او ذبک جنگیده سمرقند را تسخیر نمود چون سلاطین او ذبک بخمال تسخیر ماوراءالنهر کندی
عظیم بخت بخارا کشته طاقت مقاومت در خود ندید و متوجه بخارا گردید و بخارا را تصرف شد در اواخر
شاه ۹۱۵ هجری کابل را هم بدست آورد در سال ۱۰۱۵ قندهار را تسخیر نمود تا این زمان اولاد امیر تیمور را امیران حکم دادند
که بعد ازین ماوراءالنهر پادشاه گویند و در آخرین سن شاهزاده محمد بایون در کابل تولد یافت و چون در سال ۱۰۱۶
خان میرزا حاکم بخارا فوت شد بابر شاه شاهزاده بایون را که سیزده ساله بود و حکومت انولایت نامزد
ساخت بابر شاه با توده سال در ماوراءالنهر و کابل حکومت نمود در همین کبری مرقوم است که بابر شاه
بیرون کابل در دامنه کوه حوض کوچکی از سنگ مرمر ساخته بود از شراب پر میکرد و با مردم خوش طبع
انجام میداد و نشاط میداشت و این بیت کمر میخاند نوروز نوبهار می و دلبران خوش با عیش کوشک عالم
دو بار هینت و در سال ۱۰۳۲ هجری غریمیت تسخیر نمود و ستار نمود و متوجه انبخت کرد و چون نزدیک
دلی رسید سلطان ابراهیم لودی پادشاه دلی با یکت سوار و هزاران پیاده در میدان پانی پت که بدلی است
مترست نزول نموده قریب یک هفته بود و لشکر بابر هم زود خورد و میگردد تا آنکه روز جمعه ۱۰۳۲ لشکر صف
آرائی نموده از جانبین جنگهای مردانه میکردند و بیادان لشکر بابر می دادند و انکی میدادند چون تا میدان
عنان سوگند بابر می بودیم فتح بر پرچم علم اقبال بابر می وزید شکست بر سپاه افغان افتاد و سلطان
ابراهیم با جمعی از مقر بان کشته گشت و سلطنت هند بعد از انقضای یکصد و سی و یکسال از فتح امیر تیمور که در
انندت نه پادشاه از اولاد اقا غنچه بخت دلی نشسته بودند نصیب بابر شاه گردید بعد از فتح دو اوزدهم شهر
فرز بود و دخل دلی گردید و بخت سلطنت جلوس نموده فرمانروای ممالک هند گشت بعد از آن شاهزاده بابر
را با کوه فرستاد تا خزاین آنجا را ضبط نماید شاهزاده چون بگریه رسید بگریه نام راجه از اولاد حاکم کالیان

الماسی شاهزاده پیش نمود که هشت متقال وزن داشت شاهزاده اموال و خزانه آنجا را تصرف نموده مرجمت نمود
و چندگاه در خدمت پادشاه توقف نمود و آن مرضی گرفت روزی سهیل شد بعد از شش ماه بیمار شد و بخت بد شد
او را بجنون طلب نموده معالجه کرد و قدری از آن بیماری سبکبار شده پادشاه بهمان مرض مبتلا گردید چون آثار انتقال
از وجنات احوال پادشاه ظاهر گشت ارکان دولت را حاضر ساخته بخت نصیاح بلند و وصایای ارحم گردید
سعادت ابدی بود نموده شاهزاده بایون میرزا را و بیعت و جانشین خود ساخته و امر را بکتابت شاهزاده
نمود و آخر الامر در ششم جمادی الاول ۱۰۲۵ مطابق ۲۰ شنبه ۱۰۲۵ عیسوی در چهار باغ آگره بر حمت از دنی تو
و در باغی که کمال بیخراقتان مشهور است و آن باغ اکنون در قبضه شخصی هندوئی است و وی او را برام
باغ موسوم نموده شش ماه برسم امانت نگاه داشتند جنازه اش بکابل رفته و دفن گردید

ششمین ظهیر الدین محمد بابر پادشاه

فضل ششم ذکر جلوس ظهیر الدین محمد بایون پادشاه بر تخت سلطنت هندوستان

بعد از فوت پدر در عمر ۲۴ سالگی در ۹ جمادی الاول ۱۰۲۵ در آگره سریر را می سلطنت چون همواره مکتوب خاطر بایون
تسخیر ممالک و آسایش رعایا و خوشنودی برادران و پرورش چاکران بود و بلا و کابل و طاسرا اتبول میرزا چاکران
داد و جنس را امیر را عسکری و الور را امیر را هندال و بخارا را امیر را سلیمان تقوی نص نمود و چاکران را هر یک علی قندل

پادشاهی
شاه

بنصاب انعام سرفراز نمود بعد از آن تهنیت استیلا قلع و بلاد را مرکز خفا ساخته بعد از شش ماه از جلوس کتاب
 کا بجز حضرت نموده با جوار مطیع و متقاد خود ساخته و در اکثر ممالک هند ریاست حکومت افراشت چون سلطان بهایون
 فرزند واهی کجرات محمد بنی بی ادبی شده بود بنا برین بر تخریب کجرات عزم نموده روانه آنصوب گردید سلطان بهایون
 آب مقادومت نیارود و به تهنیت یافت کجرات بقصر پادشاه در آمد در آنکند مدت از قندهار تا حومه بهار راه
 حیطه ضبط آورد و دستخطی تمام مید کرد و در این اثنا اخبار خروج شیر شاه بخراسان رسید و فوجی بدفع او نامزد نمود
 شیر شاه با استیلا توجیه لشکرشای استقبال و برایشان شیخون آورده شکست داد پادشاه خود با لشکر عظیم
 مقابل او برآمد در نواح بنگال جنگ سلطانی فیما بین واقع و شکست بر فوج شاهی افتاده به تهنیت رفتند بهایون
 پادشاه به اکبر باوریده خود سازمی میکرد که شیر شاه از عقب در رسیده در آن نواح تیر جنگهای صعب فیما بین
 روی داده و در مرتبه بهایون شاه شکست خورده از هند رو بنگال نهاد و شیر شاه تعاقب نموده تا آنکه از
 قلمرو او خارج کرد و خود بر هند سلطنت مکن گردید بهایون شاه چون بحصار امر کوت رسید راناکا حکم انجا
 شرایط خنک آری را بقتل رسانید چندی در آن حصار ماند در پنج چوشت شاهزاده محمد اکبر از بطن حمیده یکم
 تولد شد و بهایون شاه بعد از چند روز در آن قندهار گردید و حرم خود را در قندهار گذارد و روانه هرات شد درین
 راه حوالی قندهار سیرزایان عسکری بنی و اسباب بهایون شاه را غارت کرده محمد اکبر را بدست آورد و پیش کامران
 سیرزاد در کابل فرستاد و بهایون شاه چندی در آن دیار پریشان و حیران بود پس از انقضای چند ماه تاخیر شده
 عنایت بایران را قرار داد چون بخراسان رسید بزم خان خانان از بزرگواران شاه طلماس صفوی کسب نمود
 این قتل را از زوایا و حالات خود بشاه نوشت حسرت و عمری است تا عنقهای عالی بهم قتل قات
 قناعت را نغین کرده است روز کار غفلت کند تا جو فروش طلومی طبع مراقب بار زن کرده است
 دشمنم شیر است و عمری پشت برین کرده بود حالی از کین و عداوت روی با من کرده است انکاس
 از شاه آن دارم که با من آن کند آنچه با مسلمان علی در دشت ارزن کرده است چون نامه بهایون
 بشاه طلماس رسید شاه بدست خود این شعر را در عنوان کتاب در جواب نوشت همای اوج سعادت است
 ما افتد اگر تو را کندی بر مقام ما افتد چون جواب بهایون رسید از خراسان متوجه بکهنه و فیض محمود گردید
 انکلیک پادشاهی در منزل حکام در خنک آری او فرود که داشت نمی نمود تا او در قزوین شد شاه طلماس بستم
 بهایون را بهایون پنداشته آنچه او از من همان نوازی بود بجا آورد و چند روز جشن حسرت وانه بر ما داشت بهایون در روز
 جشن الماس کران بهائی که خراج اعیانی بود بر رسم ارمنان شکست شده بود سه سال در انجا بختی که زانی توقف
 نمود بعد از آن استعدای اعانت و مدد نمود پادشاه پسر خود سلطان مراد سیرزاد را با دوازده هزار سوار و قریب

فرم و کاب او ساخته روانه هندوستان ساخت چون بقندهار رسید سیرزایان عسکری در حصار کابل تخریب گشت بهایون
 پادشاه در ششم محرم ۹۵۲ بر قلعه کیش آورد سیرزایان عسکری مضطرب گردید و بصوابه امر با کمال شرمساری بکهنه بهایون این
 حصار را بولیای دولت تقوی نمود بهایون قلعه قندهار را موافق وعده که بشاه طلماس کرده بود بشاهزاده
 کامران سیرزاد سپرده و متوجه تخریب کابل شد سیرزاد کامران سر اسید شده بطرف غزنین فرار نمود و بهایون بدون جنگ
 کابل را تصرف نموده بدیدار محمد اکبر خوشوقت گردید بعد از چند ماه سیرزاد کامران لشکر کلاوا فر جمع آوری کرده
 رو بکابل آورد بهایون بدفع او مشغول و متوجه شد در این بین اکثر سرداران قریبش که بگوگت آمده بودند با وطن
 خود گریخته بهایون خود با فوجی قلیل برنجی لطف تاخت آورده تیری بر اسب سوگرا آوریده از اسب افتاد
 لشکر عظیم غالب و سپاه بهایون مغلوب شده فرار نمودند سیرزاد کامران قلعه را منجر کرده بعد از سه ماه با بهایون
 تدارک لشکر دیده با سیرزاد کامران کلید و او انهمم گردانید و سیرزایان عسکری را گرفته تیر و باز سیرزاد کامران در میان افغانان
 جمع آوری سپاه مشغول بود بهایون اول حاجی محمد خان را که باالی فساد بود قتل رسانید و بعد متوجه تیسیرزاد کامران
 گردید چون بسواد خیبر رسید سیرزاد کامران به اعانت افغانه بر لشکر بهایون شیخون زده کاری از پیش بردند لیکن سیرزاد
 بهندال در آن شیخون کشته شد چون سیرزاد کامران ازین کشته جز کشتن برادر خود غایب ندید بر کرد و با افغانه پیوست
 چون افغانان دیدند که سواهی افغان جانی و مالی بجزه مقصود نیست دست از مقاومت او کوتاه کرد و در ناچار
 بهند رفقه سلیم شاه شیخ سلیم شاه او را گرفته سقیه نمود و طایف ایل از قندهار تیر بر او کت پناه برد چون
 سلیم شاه سیرزاد کامران را در عی سلطنت میداشت تعاقب او بنگر کت سیرزاد کامران صلاح استقامت بجای
 از کت کت پیش سلطان آمد درخت و او سیرزاد کامران را از انکاشته بهایون شاه خبر داد و بهایون شاه از آب سند
 کشته سلطان آدم کامران را تسلیم بهایون شاه گردانید که کامران عداوت داشتند بهایون حیر و وض داشتند
 که بقای جان موقوف بر کشتن کامران است بهایون قتل او را ضعیف نشد که بر پاس خاطر امر حکم کبود کردن او
 داد او را کور کرده روانه کرد چون بهایون از قندهار سیرزاد کامران و دیگر برادران اسود و خاطر شد
 شیر شاه و سلیم شاه فوت کردند درین اثنا عریض از بعضی کسان انامی دلی و اگر بضمین بر این معنی رسد که
 از فوت سلیم شاه زوسای افغانه با یکدیگر نفاق پیشه کرده اند اگر آن پادشاه ریاست جهان کشای را در ملک
 هند با تهرار از انسب و اولی است بهایون نهم خان را بجز است کابل گذاشته و شاهزاده محمد اکبر را بهار
 برداشته با پانزده هزار سوار متوجه هندوستان شده بعد از انقضای مدت پانزده سال در ماه صفر ۹۵۲
 وارد هندوستان گردید افغانان که در حوالی رهناس و حد و دیای نیلاب جمعیت نموده بودند از شنیدن او
 نصرت بهایونی خود و بچند پریشان شدند بهایون وارد لاهور گردید و افواج بکهنه حاکمین نموده سرسند و سوات

شهبیه بود نظر محمد اکبر شاه غازی

فضل ششم ذکر سلطنت جنت مکانی نورالدین محمد جهان کیسر پادشاه غازی
در سال ۹۹۹ هجری مطابق ۱۵ اگست ۱۵۹۰ عیسوی محمد جهانگیر از بطن جوهره بانوی بوجود آمد در آن وقتی که محمد اکبر شاه
مریض بود شاهزاده محمد جهانگیر بخدمت ملاقات پیر از آله آباد برآید که آینه هونور درین راه بود که پادشاه رحمت نمود
اکثر امرا و اعیان سلطنت حضور کردند محمد جهانگیر که در دیوان جوانی در خدمت جد کرامی حاضر بود اتفاق
داشتند و شیخ فرید که امر معتبر آن سلسله بود فی الحقیقت جمهور را اختیار کرده مذکور داشت که با وجود ولد ارشد سلطنت
بر پسر زاده عالی از اشکال نیست امر ترک آن اراده را نمود و سلطنت جهانگیر را رضی شدند و محمد جهانگیر شاه در آن
ماه ربیع الثانی سال ۱۰۱۳ هجری در اکبر آباد بر سر سلطنت جلوس نمود سلطان حسرت که نذری سلطنت بود چون
حال بد بیندوال دید با جمعی که شریک مصلحت و محل اعتماد وی بودند از قلعه اکبر آباد برآمده راه خود سری پیود تا
حدود لاهور رفت در آنجا جمعی از جنود خجندی و افغانان بدو پیوسته قریب دو هزاره هزار فرسنگ آورده به
طرف اکبر آباد آمده آماده جنگ شدند و اقل جمله از لشکر پادشاهی شکست خورده فرار نمود پادشاه با طراف ملک
فرمان داد که هر جا سلطان حسرت را یابند بشکیر کرده بچنور فرستند تا آنکه بر کنار آب لاهور کشی بانان او را گرفته

محمد جهانگیر
شاه غازی

تعلیق خان حاکم لاهور خبر دادند خان موصوف او را بچنور پادشاه فرستاد پادشاه فرمود حسرت در این زندان فرستند
در نقاشی او را بردار کشند در سال ششم از جلوس نور جهان یکم یعنی میر غیاث بیگ را استکار می نمود و با محبت
بهرسایند که در آخر عهد نام یکم در سکه نقش میشد چنین حکم شاه جهانگیر یافت صدر زبور بنام نور جهان پادشاه یکم
و پادشاه همیشه می گفت که من سلطنت هند را بچنور جهان بخشیدم و مرا بچنور سیر کباب و یکت سیر شرا به هیچ در کار
حیثت با حکم جهانگیر بر نیروی طالع و قوت بخت از قندهار تا در میای عمان و از کابل تا مرحد بنکاله در حیطه
تصرف و آورد و در سینه بجزی بکشیر توجه نمود در آنجا کسره نراجی بهر ساینده ریایات عالیات کتاب
لاهور با بهتر آمد در اشاسی راه روز یکشنبه است و نهم ماه صفر ۱۰۱۳ هجری مطابق ۱۶۲۶ عیسوی
بعالم جاوادی سفر کرد و لغش او را به لاهور فرستاده در باغی که نور جهان تعمیر کرده بود بجا کش سپردند ۲۴ سال مانده

شهبیه محمد جهانگیر پادشاه غازی

فضل ششم ذکر سلطنت فرزند پسر شهبیه نورالدین محمد شاه جهان پادشاه غازی
شاه جهان پادشاه در شب پنجمین سلخ ربیع الاول سنه هجری در دار السلطنه لاهور از بطن جوهره بانوی تولد یافت
پدرش او را در دهه اردیبهستر ولایت دکن فرستاد و او را بطلب شاه جهان لقب ساخت چون شاه جهان خبر یافت

محمد جهانگیر
شاه غازی

پیرا شنیدند که با کبره روز شده روز ششم جمادی الثانی است و آمدند که در دیده بر سر بر فرمانروائی جلوس نمودند
 از امر ارباب قدر مراتب بخت و انعام سرافراز فرمودند و یکی نعمت را بر بجهت بر ام ملت مصطفوی و ترویج
 احکام نبوی مصروف داشت اول حکمی که در مردم را از سجده کردن بوقت حضور منع نمود و گفت که لایق
 سجده ذات پروردگار حقیقی است و در همین سال دوازدهم جنب در سن مؤذون سلطانی بخت فرماز وانی حکم کرد
 و با و شاه زادگان عالیقدر را که چارکن سلطنت بودند در چهار گوشه او زکات و شاهی حکم بکشیدند داد و اصف خان
 نزدیک تخت ایستاد و یکی را مورد احترام حسروانه کرد و ایند شاهزاده داراشکوهر را بجماعت و بیعه می سرافراز نمود
 و سلطان شجاع را بر صوبه دار بنگال مقرر داشت و او زکات نوب عالمگیر را صوبه دکن بقولین نمود و سلطان مراد
 بخش بصوبه دار کجرات تعیین کردید و اصف خان را بصب و کالت سرافراز نمود و شاه دکن را پدید از نقد و
 جفس بقبر او مسکین عنایت کرد و سال دوم از جلوس افضل خان شیرازی بصب وزارت سرافراز شد و در سال
 چهارم ملکه جهاننیا فوز عالم قانی بسرای جاودانی خرامید و در سال پنجم بنده بنو کلی را از قوم برکنار کرد و در سال
 هفتم بر تخت مرص مشهور بخت ظاهر و مس که یکت که در ور پدید خرج آن شده بود جلوس نمود و پسر بزرگ خود
 شاهزاده داراشکوهر را و بیعه خود ساخت بنابراین دیگر برادرانش خصوص او زکات نوب عالمگیر که پسر کوچک
 بود مدام با وی عداوت می ورزید و وقتی که در غلته اجمیری پادشاه بیمار شد و اخبار آن خوشی پادشاه با طرف
 منتشر کردید داراشکوهر رقی و فتن تمام سلطنت را میداد عالمگیر که در دکن بود و در شجاعت کوی سبقت از برادر
 دیگر می رود و مدام خیال سلطنت در سر میداشت فرصت را غنیمت دانسته با امر استغف شده لشکری عظیم
 برداشته عازم دارا شکران کردید در شاهی شاهزاده مراد بخش که در کجرات بود نیز به پیوست چون هر دو برابر
 موضع و هرت پور رسیدند نهاد بر جوش شک و قاسم خان پسرالار افواج پادشاهی تحریک داراشکوهر
 بخار بر بفاصله کفر سختی و پهلویول مقابل تقلاقی فریقین دست داد و بعد از کشتن بسیار لشکر داراشکوهر شکست فاحش
 یافت و او زکات نوب عالمگیر از آنجا کوچ کرده بود و کوه الیاریه لشکر نمود و داراشکوهر از کبریا با بر آمده در پرتو
 بر بستن لشکر پروا داشت چون اخبار آمدن داراشکوهر بگوش او زکات نوب عالمگیر رسید بطریق المنار خود را مقابل
 لشکر داراشکوهر رسانیده بفاصله یک میل خیمه زد و در همان روز وقتی که آفتاب بوسط آسمان رسید جنگ تویب
 و فتنک شکستید بعد از زد و خورد زیاده داراشکوهر شکست فاحش خورد و او از نقاره فتح و نصرت او زکات
 نوبی سامع جهانیان رسید و داراشکوهر بعد از هزیمت قریب شام با کبریا با رسید و در آخر شب پسرشکوهر پسر
 خود را با قدری جواهر بر سر او نهاد و وی از سواران جانب شاه جهان آباد رفت شاهزاده او زکات نوب
 از آنجا که چیده و باغ نمود منزل که در سواد کبریا واقع است نزول نمود و مالک تاج و تخت کرد و مقامات

چشم مثل خطبه و لشکر را موقوف بر جلوس ثانی داشته روز دوم بقا بقب داراشکوهر روانه شده در جانب پنجاب خیمه
 زد و در آنجا شنید که داراشکوهر بجانب کجرات روانه شد و شیخ میرزا ابان هزار سوار بقا بقب داراشکوهر روانه ساخت و
 در خلال این حال شنید که شاه شجاع را برودیکر شش در بخار عزم جنگ دارد و لهذا او از دهم خرم ربات را مقابل
 شاه شجاع با هزار آورد و بعد از نعلی نازل و قطع مراد بکن پور رسید و شاه شجاع بمسافت چهار میل لشکری پادشاهی
 توقف نمود و بعد از چندین جنگ جدول و کوشش بسیار هزیمت شده خدم و حشم او ساراج درآمد و از آنجا عثمان غنی
 بر ختم داراشکوهر مطوف داشت و داراشکوهر دست یکماه در کجرات بسر برده با بیعت هزار سوار جانب اجمیر روانه شد
 اما در زرم کردید و پادشاه نزدیک لشکر او رسیده بنگام جنگ داد و داراشکوهر تاب نصف آرائی میدان در خود
 زید پناه بگوشستان اجمیر برد پادشاه بعد از این فتح نمود و در آنجا شکست شاه جهان آباد کردید و از راه درواز
 داخل ارتک شده شاه جهان پادشاه را محبوس نمود بعد از هزیمت سال در حبس نشین و در شب هزیمت و چاهام
 شکر حبس شده ازین دار فانی رحلت نمود و دست سلطنت سی و یکسال و چهار ماه و هزیمت و سه روز بود
 و عمر شش هفتاد و شش سال و یکماه و هزیمت شوش روز بود در کفستان کج که نیز بر زمین بود

شبهه شاه جهان پادشاه غازی

فضل هشتم ذکر سلطنت خلدکائی محی الدین محمد اورنگ زیب عالمگیر پادشاه غازی

در ششماه یازدهم ذی قعدة مطابق دهم اکتوبر ۱۷۱۱ عیدوی از بطن ارجند بانوسکیم تولد شد در حالت بیاری محوری
 پدر در غره ذی قعدة هشتاد و سه سلطنت جلوس نمود و خطبه و سکه بنام خود جاری داشت برادر خود سلطان مراد پادشاه
 شجاع و بدست آورده مقول کرد و حکم با طراف ممالک داد که داراشکوهر را بر جا دیده دستگیر نمود و بجزیره رساند تا
 آنکه داراشکوهر با پیشش شهر شکوه بدست ملک حیون گرفتار گشته بجزیره عالمگیر فرستاد و در ستم ذی قعدة بیاری رسید
 پادشاه حکم حبس آنها نمود چون از رسیدن داراشکوهر بجزیره عالمگیر در خبر پیداشد عالمگیر در خفی حکم قتل آنها داد چنانچه
 در غره محرم سنه آن سچاره بارادرس شمشیر کرد عالمگیر بیکه از غده فرادان مظلمن شده سال در شاه جهان
 آباد نشسته بنظم و منق سلطنت پرداخت بعد از انتقال پدر فارغ البال گشته متوجه تخری ملک دکن شد در سنه بعضی
 از ممالک دکن را مستخر نموده در سنه قلعه سیجا پور را محاصره نمود و راه دخول آمد و رفت را بر تخریبان قلوبسته
 برج و باره قلعه را از ضرب توپ منهدم ساخت خواست داخل قلعه شود و سکندر عادل شاه والی آنجا قلعه را
 حواله اولیای دولت نمود و خود بجزیره عالمگیر شافیه مشمول عنایات شاه گردید چون از بند و بست سچا پور
 فارغ گردید لولای عنایت بطرف حیدرآباد افرار گشت و در سنه حیدرآباد را فتح کرد و والی آنجا سلطان
 ابوالحسن مشهور به تاناشاه که بخیه بطرف قلعه کوکند رفت افواج پادشاهی کوکند را محاصره نمود و زمان
 آمدن او قلعه مذکور چون بهشت ماه کشیده گرفتن قلعه ممکن نبود لکن مستظرفین قلعه را وقت شب چند نفر از راه
 از دیوار قلعه داخل حصار شدند و شاهزاده محمد اعظم نیز با فوج خود طرف دروازه قلعه آمده منتظر فتح الباب بود
 که بهادران قلعه کیر خود را بر دروازه رسانیدند در بارگاه دروازه قصر سلطان ابوالحسن شدند از این معنی صدای
 گریه و زاری از اندرون قصر بلند شد ابوالحسن به تسلی و ایشکان کوشیده یکی را و درج نمود و نظر همانان
 ناخواسته بود چون هنگام طعام خوردن ادب و طعام حاضر کردند و مشغول طعام خوردن گردید کسانی که حاضر بودند
 از راه تعجب سوال کردند که درین حالت تشویب چگونه رعیت بطعام می نمایند جواب داد که موافق طریقه جهنم است
 و با حاضرین بخوش روی بهم کلام شده گفت دانستندان بجز کار نوشته اند که هرگاه صاحب دولتان بر کشته گشت
 و با حوادث روزگار سر و کار افتد سرشته حوصله بر داری از دست نداده رضا و تسلیم را بجا خود دارند با بگو
 بعد از فراغ از طعام لباس پوشیده بکمال استقلال با اتفاق امراء عالمگیر روان گردید چون شاهزاده نزدیک
 به دروازه قلعه حینه مختصری زده انتظار را در احوال کشید و از نزد شاهزاده حاضر کرد و شاهزاده از اظهار قنط
 محرابی نموده و راه تسلی داد و بجزیره عالمگیر آورد پادشاه نیز با وسوگت شایسته نموده بعد از چند روز و راه
 دولت آباد ساخت تا در آنجا نظر بند باشد پادشاه پس از تنظیم ملک حیدرآباد در ایات حضرت ایات

بجزیره عالمگیر

جانب نظر آید و برافراخت و در اوایل شهر جمادی الاول سواد کلبر که را مظهر خیا مظهر انجام کرد و آید و در سال
 پنجاه دوم از بطن س که سال نو و نویم عمر او بود در شش احمد کر در سال اجوی مبتدا برضت بگردید و امیدند که
 در خودند و مجرب کام بخش سپهر کویکت خود را که عزیز میداشت به نقاست سچا پور مقرر گشته باشکوت تمام بصبر مقصود
 روانه نمود و محمد اعظم سپهر و مصلی که و ایم انحصار بود بر فتن لوه رخصت داد شاهزاده هنوز مسافتی چندان طی کرد
 بود که عالمگیر روز جمعه بیست و هشتم ماه ذی قعدة ۱۱۱۱ بر حمت حق پیوست و شاهزاده محمد اعظم بمحور و هفت
 این خبر بمرعت معادوت نموده داخل اردوی پادشاهی گردید و نقش پدر را روانه اورنگ آباد حاکم
 عالمگیر را رخ سپهرش دختر بود اولین شاهزاده محمد سلطان که در حیات پدر فوت شد و دومین شاهزاده
 محمد اعظم سومین شاهزاده محمد اعظم چهارمین شاهزاده محمد اکبر که در حیات پدر بطرف ایران رفت و در مشهد
 گذشت پنجمین شاهزاده محمد کام بخش و دختران او زینب النساء و زبده النساء و بدر النساء و نورا و بی بی

شصت و دو ذکر سلطنت خلدکائی محی الدین محمد اورنگ زیب عالمگیر پادشاه غازی

فضل هشتم ذکر سلطنت محمد اعظم پادشاه شویین سپهر عالمگیر پادشاه
 در سنه اجوی در دوازدهم ماه شعبان از بطن بانوسکیم بوجود آمد بعد از روانه نمودن نقش پدر روز سه شنبه دهم ذی قعدة

و در سنه پنجاه

علیه شد اول در میان معزالدین جهاندار شاه و شاهزاده نجیب اختر جهان شاه جنگ عظیم واقع شد رفیع
 الشان خود را بر کنار کشیده نظر بانجام هر دو برادر میکرد که لشکر جهان شاه چیره شده سپاه او را پیش رانده قریب
 بود که شاهزاده جهان شاه فتح کند که در این اثنا فرزند اختر همین پور شاهزاده جهان شاه کشته شد این
 موجب اضطراب شاهزاده گردید و سر اسیر میل سواری خود را در صف کارزار راند از هر طرف کشته شده میا خست که ناگاه
 از قضا کز قیل بر بلای افتاد که تفنگ چیان از عقب بکین بود و دیگر قیل شاهزاده مجازی تل مذکور رسید
 تفنگ چیان شلیک آغاز کردند جهان شاه بضر کلوله آهنگ روضه رضوان نمود بعد از کشته شدن
 جهان شاه رفیع الشان با وجود قلت سپاه و عدم استعداد متوجه کارزار شد آنهم با برادرش طوق کشت
 جهاندار شاه بغض برادران را برای قتل و عقوبت همایون پادشاه بشاه جهان آباد فرستاد و خود
 بی مزاحمت بر تخت کاه را نشینست

شبهه شاه عالم بهادر شاه

فصل دهم ذکر سلطنت محمد معزالدین جهاندار شاه

در به محرم سنه بعد از فتح برادران بخرنجا ساکنی در لاهور و درنگت جهان بانی را بجلوس آراشید

ذکر
 جهاندار
 شاه

اصف الدوله را به منصب و کالت سر بلند ساخت و ذوالفقار خان را بوزارت سر فرزند نمود و هر یکی از اعیان
 سلطنت و ارکان دولت را بتناصب بلند و خدات ارجمند اعزاز و اکرام نمود درین بین خروج فرخ سیر بخرنجا
 پر و برادر کوش زد و خاص عام گردید پادشاه محمد اعزالدوله را با فوجی عظیم سمیت او کورج و او قریب
 کجود تقاتی فریقین روی نمود اعزالدین بر نیت یافته بطرف آگره شافت جهاندار شاه که در شاه
 جهان آباد بود و انتظار فتح سپر را می کشید چون قضیه را بر عکس دید در شاه جهان آباد هیته اسباب
 جنگ را دیده با توپخانه شایسته و فوج قریب هشتاد هزار سوار و پیچن قدر پیاده لوازمی غنیمت آفرین
 بعد از طی مراحل و قطع منازل با کمال عظمت و شکوه و غایت کثرت و انبوه بر سواد سموگر متصل
 اکبر آباد بمقابل فرخ سیر فروکش کرد و دید از آن طرف فرخ سیر با فوج قلیل با کمال بی سرانجامی
 دو روز در ادراکیت و زحمتی کرده آن طرف رودخانه مقابل لشکر جهاندار شاه نزول نمود عبد اللہ خان
 سه سالار فرخ سیر در آخر شب از آب عبور کرده عقب فرج پادشاه مقیم گشت و فرخ سیر نیز با جمعیت
 خود با ولجی گردید جهاندار شاه وقتی خبردار شد که فرج مخالف از عقب نمودار شد از جانب رو
 متوجه طرف پشت گردید و دوباره باراده قریب افواج و اشتهام پیش بردن توپخانه در آن حال بود
 که لشکر مخالف حمله آورده لشکر جهاندار شاه را با می ثبات استوار نماند و برهم خورده راه بر نیت
 سپردند و کار جهاندار شاه بشما پتنگ شد که خود را در عمارتی قیل زنا کشیده راه اکبر آباد را
 پیش گرفته بوقت مغرب بشهر رسیده آن شب را در اکبر آباد بسر برده
 آخر شب بقیه میات داده روانه شاه جهان آباد گردید فتح
 نصیب فرخ سیر شد سلطنت جهاندار شاه
 ۱۰۵۶ و سینه ده روز بود

شبهه جهاندار شاه در سنه بعد

تاریخ سلطنت
شاهنشاهی
صفحه ۵۰

فصل دوازدهم ذکر سلطنت شمس الدین رفیع الدرجات ابن رفیع الشان

چون قطب الملک امیر الامراء را کشتن فرخ سیر فارغ شد نظر بر تشریف امور سلطنت مرقق و متن مملکت که
بغیر از نام کی از شاهزادگان تیموری صورت نمی بند در رفیع الدرجات را از حسن بر آورده در سال پنجم بیست و ششم
بر سر سلطنت نشاندند و برای رفیع شورش و آشوب طبل شادمانه بکوش اهل شهر رسانیدند و هیبت
خان که از محض صیانت قطب الملک بود بشرقی دیوان و تالیقی و معلی پادشاه و چند خدمات مقرر کرد
و تمام امورات ملکی و مالی را خود تحمل می نمود خزانه و جواهر آلات و اسباب سلطنتی تمام بقصر ایشان بود
و هر قدر جواهر و نفوس بدیعی که میخواستند برداشتند با وجود این تسلط بازاریم و بهراس و دغدغه
هر دو بر او پیشی بر بساط آسایش نیار میدادند و کوش بر اخبار فتنه و فساد در اطراف ممالک میداشتند و
پیوسته چشم بر اهتصاص اعمال خود می بود چون رفیع الدرجات بسبب بیماری تب و خوردن که گوناگون
نا توان و ضعیف بنیید شده بود که اطباء از حال او ناچار شدند تا اینکه پادشاه فرمود که سواران
رفیع الدوله برادر بزرگ من است مناسب آن است که مرا ازین تکلیف معاف داشته این امر خطیر را به
او واگذارید قطب الملک حسب حکم رفیع الدرجات روز شنبه بیستم ماه رجب سال هجری در خدمت
رفیع الدوله شفا فرموده او را بر سر حکمرانی جلوه داد و بعد از پانزده روز از جلوس رفیع الدوله رفیع الدوله
رحلت حیات بعالم بقا کشید تا آنکه سلطنتش سه ماه یا زودتر بود

و در همین سال هزاران قلعه اکبر آباد و نیکوسیر را که در قلعه محمود بود از حسن بر آورده بر تخت نشاندند قطب
الملک بجز و استماع این خبر پادشاه را بر داشته عنایت اکبر آباد نمود و در آنک زمان بجای قلعه
پرداخته بعد از یک ماه قلعه دارنا چار شد و قلعه را بقطب الملک سپردند و نیکوسیر را باز بردند و رفیع
الدوله چون بدستور بر آورده و متجاوز بود که گوناگون در حالت از او بعد از جلوس بزرگ کرده بجز بهمال
کرد و بر چند اطفا معالجه کرد و نفاذ نه بخشید و آثار انتقال از جنات او نمایان گشت قطب الملک
کس بطلب سیر زاروش اختر که ایام گشته شدن جهاد شاه با والده خود و قلعه دارا اخلان بود روانه نمودند
شش ماهه طلوع آفتاب جهان تاب از افق مشرق برج دارا اخلان بر توشیح بنیاد اخته بود که ماه جیا
رفیع الدوله در مغرب حیات عزوب نمود و احوس از آن روز نماند

صاحبقرانی که با وجود جلوس بر تخت جهان بانی از
جهان ناکام گشتند

شبهه رفیع الدرجات

شبهه رفیع الدوله

فصل سیزدهم ذکر سلطنت ابو الفتح ناصر الدین محمد شاه پادشاه فارس

در سال شصت و سه هجری اول ازین قدسیه یکم بود آمد بعد از وفات رفیع الدوله تاریخ پانزدهم شهریور سنه
بجز بجهت ساکی در سو او فتح پور بر آراسی سلطنت کردید سکه و خطبه بنام محمد شاه پادشاهی رونق گرفت چندین مطبع
و نوای قطب الملک و امیر الامراء بود و از حسن تبیین این برود مدار الماهام کار سلطنت انجام میگرفت از آنجا
در میان قطب الملک و نظام الملک آصف جاه فرید الدین خان که یکی از امرای کبار دولت تیموری بود و صفای
باطنی نبود تا در تیر سناری دست داد نظام الملک از صوبه مالوه غنیمت دکن نمود و بر اکثر صوبه و قلاع
دکن علاقه امیر الامراء تسلط یافت امیر الامراء قطب الملک از شنیدن این خبر ملول گشته برای دفع
شورش بر دو برادر صلیح دیدند که قطب الملک به نیابت پادشاه روی توجه بجانب شاه جهان آباد
و بند و بست صوبه دارد و امیر الامراء در کتاب پادشاه همت بتبلیغ نظام الملک کار و لند امیر الامراء
بفرمایم آوردن سپاه پرداخت تا اینکه قریب پنجاه هزار سوار فراهم آورده در آخر شوال پیش خانان همت
جونی خود تیر مسافت و میل از کبر آباد کوچ نمود و نهم ماه ذی قعدة در سال دوم از جلوس پادشاه از

ذکر و تاریخ
محمد شاه

مستقر خلافت بمسافت سبیل نهضت نموده مضرب خیام نظرا بتمام فرمود و چهاردهم از آنجا کوچ نمود
 متصل فتح پور محیط عساکر گردید و چهار روز توقف نموده روز پنجم از آنجا کوچ کرد و متوجه دکن شد و قطب الملک
 نوزدهم ذی قعدة کوچ برنج میلی اکبر آباد جانب شاه جهان آباد حتم ساخت و پادشاه ششم پانزدهم از آنجا کوچ
 نموده منزل نوزدهم از فتح پور مسافت سی بیچ میل دارد و در دوازدهم خیام پادشاهی برپا نمود چون پادشاه
 داخل حرم شد و امراء هر یک بخدمت خود رفتند امیر الامرا نیز از حضور پادشاه رخصت شده متوجه خیمه خود گردید که
 در بین راه میر حیدر خان پادشاه نزدیک امیر الامرا بهانه دادن عریضه نامه بجا یکی خبری پهلوی
 او زد و کسان دیگر که درین کار شرکت بودند بشمشیر کارا و راتام کردند درین اثنا از شهر کورش آورد و سر امیر الامرا
 را از تن جدا کرده نزد پادشاه بردند درین بین خواهرزاده امیر الامرا پنهانی این خبر بدون آنکه هیچ پیاورد
 با چند نفر متوجه خیمه پادشاهی شدند چون نزدیک رسیدند جوانان شاهی اورا مانع از مقول ساختند از نظر
 پادشاه صدای طبل شنیدند و از آنجا که دیدند اسباب اسب امیر الامرا که زیاد بود بر سر پشته بود و بعضی پادشاهی در
 آن قطب الملک هنوز نشاء جهان آباد نرسیده بود که خبر این حادثه را شنیده زمانه از چشم او سیاه گردید با مراد
 و رؤسا که همراه داشت مشورت نموده صلاح درین دیدند که هنوز جمعیت شایسته در کاب پادشاهیت
 اگر درین وقت عزیمت آنجا شود مقرون بصلاح است و تدارک خواهد شد قطب الملک که سالار بزرگ
 بود صلاح ندانسته فرمای آرزو روانه دارا اختلاف شاه جهان آباد گردید چون قریب دارا اختلاف رسید به بخت
 الدین خان صوبه دار نوشت که از شاهزادگان که در سلیم که در سلطنت می رابر آورده بر تخت سلطنت جلوس
 باید داد و بترک افواج اهتمام باید بکار برد و مقدمه کشته شدن امیر الامرا را بقلع آورد چون این خبر به بخت
 خان رسید پیر پیر صوبوری بر تن درید چون از تقدیر چاره نبود فرستاد های قطب الملک را همراه گرفته
 در ارک شاه جهان آباد رفت اول نزد جهاندار شاه رفته پیام و هتنت جلوس داد و اندایشان ماضی نشدند
 از آن بایوس شده نزد نیکو سیر شافقت آهنگ قبول کرد و سلطان ابراهیم خلف رقع ایشا را دیده با نهار
 مطلب پروا نداشت بعد از اصرار بسیار سلطان ابراهیم قبول نموده قدم بر تخت سلطنت گذاشت و قطب
 الملک بعد از دو روز داخل شاه جهان آباد گردیده در اندک روز قریب ششاد هزار لشکر سواره و
 پیاده جمع آوری نموده بر فافت سلطان ابراهیم از شاه جهان آباد بر آمده بجانب عیدگاه لشکرگاه
 ساخت پس از آنکه خبر توجه پادشاه از راه اکبر آباد سمیت شاه جهان آباد انتشار یافت قطب الملک
 نیز راه فرید آباد اجتناب نموده متصل شادولشکر شاهی مقابل شده شروع جنگ نمود چون ایام و آل قطب
 الملک رسیده بود مغلوبه اذیل زیر افتاد سپاه چون فیل بابی سوار دیدند بجان کشته شدند اورا فرار

پیوند حیدر قلی خان قطب الملک را سیر کرد و زنده بجزیره پادشاه آورد و پادشاه حکم چسب او فرمود و آواز فتح
 و غیره می شنید و شاهی از چار سوبلند کرد و دید تا پنج ششاد هم محرم کوسس توجه بصوب دارا اختلاف نواخت روز
 نوزدهم متصل درگاه حضرت شیخ نظام الدین خیام ساخت تا پنج نسبت و دو مخرم ششاد پادشاه با کوبه
 بود و پیر تیموری با بری بریل سوار شده داخل دارا اختلاف شده وارد ارک گردید و شکر حق تعالی را بجا آورد بعد از
 آن نظام الملک طلعت نزارت پوشیده لفت به نصف جا گردید و در آخر مالک صوبه دکن شد پادشاه
 مشغول عیش و عشرت گردید ارکان سلطنت خود را می شد و با یکدیگر عداوت پیدا کرد و داخل کل دارا اختلاف
 پیران درین اثنا اخبار آمدن نادر شاه بهندوستان رسید مجمل از مقصود آنکه در ششاد چون نادر شاه بر مالک
 ایران سلطه شد یکی از ارکان دولت را که علی مردان نام داشت بسفارت هند نزد محمد شاه فرستاد و بر
 اخراج افاغنه که از ایران فراری شده در هند آمده بودند یکسال طول کشید و از سفر مذکور خبری نشد
 نادر شاه بقتل بار آمده شد با راستی نمود و ثانیاً محمد خان ترکان را بسفارت روانه نمود و از آنهم خبری
 نشد و پادشاه از قندهار کابل آمده از توقف الملی آرزو خواطر شده یکی از جلو واران خود را با چند نفر سوار نشاء
 جهان آباد فرستاد جلو واران چون شاه جهان آباد رسیدند پادشاه را با مراد رسانیده کسی تلفت او
 او نشده با مراجعت نمود چون بکمال آباد رسیدند چند نفر از او باش آنجا بر سر او هجوم آورده اورا بقبل رسانیدند
 نادر شاه از استماع این خبر غرمت بهندوستان نمود چون بکمال آباد رسید بقتل غارت ابالی آنجا پرداخت
 بعد از آن به پشاور و ولایتها آمده آنجا را منسوخ نموده در آخر شوال موکب ناری از لاهور نهضت نموده
 روز بیستم ذی قعدة وارد سرهند شدند و در آنجا تحقیق پیوست که محمد شاه با سیصد هزار مرز و هزار غراده تو
 وارد کابل سمیت فرسخی شاه جهان آباد کشته بفرم مقابله توقف در داور شاه ششاد بفرار بقراولی تعیین نمود
 که تا حوالی اردوی محمد شاه دستبرد زده تحقیق احوال او نموده چگونگی را بعرض رسانند و بعد از روانه حیات
 ایشان موکب ناری از سرهند حرکت روز چهارشنبه نهم ذی قعدة وارد قصبه بنا کشته بنه و اغروق را
 بسیر کرد و کی فتحی خان افشار و جمعی از سرکردگان در آنجا کشته شده روز پنجشنبه دهم از بنا حرکت کرده پادشاه آباد
 محل نزول اردو را ساخت روز دوازدهم از شاه آباد روانه تمانه سرور و سیزدهم وارد عظیم آباد شدند و
 قراولانی که برای تحقیق حال اردوی محمد شاه رفته بودند بروفق فرمان حاضر شدند و از آنجا متوجه طرف
 پانی پت شدند و دو سه یوم در محل نزول توقف نموده روز دوشنبه چهاردهم از آنجا حرکت نموده در
 فرسنگی اردوی محمد شاه در مکان سلطه خیام افرشته خود با چند نفر از دلاوران آن نزدیکی مسکن محمد شاه رفته لشکر
 و لشکرگاه ایشان نظر تحقیق اینجاست مراجعت نمود تا هنگام شام خبر رسید که برهان الملک سعادت خان

که یکی از امراء معتقد است وستان بودست باسی هزارشون و توپخانه و استعداد تمام بفرم امداد محمد شاه و اردو پادشاه
 طیت شده فی القور جمعی از سپاه بمقابل او مامور شدند درین بین خبر رسید که سعادت خان برهان الملک در نیم
 شب از تبریز خود را باز کرده و بی محمد شاه رسید رسیده روز دیگر برهان الملک آمد و جنگ کشته شد خان دوران سپهسالار
 هند وستان جمعی از خوانین عمده با عاقبت او از جا برآمده اینک میدان جنگ نمودند یعنی محرم عرق
 حسیت محمد شاه کشته او نیز با نظام الملک که صوبه دار و کج و از امرای اعظم آن دولت بود با توپخانه نیم فرسخی
 میدان جنگ بیرون آمده صف آرائی نمودند تا در شاه فی القور با افواج و توپخانه متوجه میدان بنزد کردید و باز
 طرزا دو ساعت بعزوب نمانده نایره حرب شغال داشت تا اینکه سعادت خان از لشکر هندیان روی یافته
 بیچاره بجانب نظام شافقت برهان الملک تاراج خان برادرزاده او که توجیح فعل قرار داشتند همان
 نخونده گرفتار و خان دوران که سپهسالار هندوستان بود زخمی کشته و جمعی کثیر زنده اسیر گشتند و پیوسته محمد
 شاه بیکر خویش با کشته خوانین مجید و ترخیصه تصرف در آمد و تا شام عرض میداند وجود هندیان غالی کرد و بعد از آن
 این فتح از چهار طرف اردوی محمد شاه را محاصره نمودند چون کار محمد شاه با خطر انجامید از در صلح برآمده روز دیگر
 خلع سلطنت از خود کرده و افسر سرور سی از سر بر گرفته با خوانین و امر او را در درگاه نادری گردید و در عین که پادشاه
 عازم دارالامان بود به اوقات نسبت ایلی که فیما بین تحقیق داشت از جانب پادشاه شایسته نوازه نصر الله میرزا را
 تا خارج اردو با استقبال فرستاد و هنگام ورود و خود تاسیر و نخمیده رفته دست پادشاه را گرفته در سینه چسبید
 خویش ساخت و اظهار لطف نمود اول سخنی که مادر شاه در میان آورده این بود که چند مرتبه سفیر روان
 خدمت نموده که از روابط قدیم که فیما بین سلسله تیموریه و شایمان ایران بود استیلا و جت و دفع اناغنه که
 خار راه برود و دست نموده و چند سال غنچه جواب شده مایوس گشته ناچار حرکت برین سمت شد الا
 هرگز غیر از تو اعدا اتحاد امری دیگر بر امون خاطر نبود این همه اتفاق شایسته سلاطین نیست محمد شاکفت
 تعاضل موجب سعادت ملازمت گردید این سخن موجب سرور خاطر پادشاه شده گفت سلطنت است
 به علیحضرت مبارک باد هر که از حکم اعلی سرباید برای کوشمال او حاضر محمد شاه چاشت آنروز همان پاد
 شاه بود و بعد از ظهر بمسکین خود مراجعت نمود روز دیگر با امر از اردوی خود کوچ کرده عازم اردوی پاد
 شاه شده خیمه خود را در حوالی مسکین پادشاه قرار داده روز پنجم غره ذمی حجرات ناری بجانب دیانخت
 کرد روز هفتم در باغ شعله ماه تزل نموده و یکت و در آنجا توقف پادشاه برای تدارک لوازم مهمانی
 مرضی شده پیشتر و آنکه شکر گردید و روز نهم از باغ فر نور سوار شده با کوه کشته تمام بدار اختلافه در بلخی داخل شده
 و بزوز عید اضحی خلیه بنام مادر شاه خوانده شد و در شام آنروز در درگاه فتنه عجیب بخت و نقش

طرز برانگیزتین استیلا در شب یازدهم جمعی از عوام و او باش در میان شهر با اهل اردو پرخاش کرده چند نفر
 ایرانی را قتل رسانیدند چون خبر پادشاه رسید جمعی از دلیران قرباش را مامور نمود که در سر محلات تپس
 دارند تا فرود آید آنچه مقرر کرده عمل نمایند هنگام طلوع آفتاب پادشاه بقصد اتمام تیغ از نیام کشیده از
 قلعه برآمده در مسجد روش اندو قیام نموده بعد از تحقیق حرکات ووشینه حکم قتل عام داد و شور و آشوب
 فرغ اکر در میان شهر پدید آمد و کاکین تجار و ارباب گنت و تمامی سواق شهر کشته و بیچاره اند از هنگام طلوع
 آفتاب غروب آفتاب هنگام قتل غارت بر پا بود پادشاه و امر او در صد شفاعت برآمده نواب
 اصف جاه بجاگ افتاده عرض کرد اگر پادشاهی بخش و اگر تاجری بفروشد و اگر قصاصی بکشند در شاه بطور
 مطایبه گفت بر پیش سفید تو بخشیدم حکم امان داد و جار چیان در کویچه و بازار دوید و حکم امان رسانیدند بچنان
 صد و در حکم دیگر کسی را با رانند که کسی از نیت رسانند بجا بعد از عشره محرم جشن عروسی نصر الله میرزا
 با دختر محمد شاه در میان آورد پس از آن از آن پادشاهی آنچه توانست گرفت و صوبه کامل را با بعضی
 از محلات پنجاب ملحق به مملکت ایران ساخته محمد شاه را بر تخت سلطنت نشاند در هفتم ماه صفر ۱۱۵۵
 از دلی بایت مراجعت افزاشت همه چه چاه و هفت روز در هند توقف داشت

شکوه پادشاه افشار پادشاه مملکت ایران

پس از واکلی نادشاه محمد شاه سرگرم انجام مهم سلطنت گردید عمده الملک را به صوبه آبداد و آصف
 جاه کلیت و فرمان نظامت صوبه آبداد و نظام الملک پسر آصف جاه را برای بند و بست صوبه کن
 روانه نمود که درین هنگام اخبار خروج احمد شاه ابدالی بیخ باو شاه رسیدار شیندن این خبر پسر خود شاهزاده
 احمد شاه را با وزیر الملک نواب ابوالمنصور خان صفدر جنگ و دیگر امر را با سپاهی وافر برای مقابله و
 نمود چون شاهزاده از سرهند در گذشت برکنار در یابی سبلج مخیم ساخت احمد شاه ابدالی باسی نزد اسوا
 راه را چپ کرده از سرهند شروع در تاراج شهر نمود چون خبر وصول شاه در آتی سرهند بعضی شاهزاده
 رسید نوراغان توجه بجانب آن بلد کرد اندی بر چهار فرسنگی سرهند خیم نمود و لشکر آصف آرا می کرده
 رو بمیدان آورد از هر دو لشکر کوس رزم سر باستان کشید و جنگ توب و قنک در آن مرحله گرم کرد
 قریب شانزده روز جنگ توب در میان بود بعد از آن جنگ را در میدان انداختند از هر دو جانب
 لشکر حمله و کرده اکثری از سرداران ابدالی بی سر شدند افواج شاه ابدالی تاب مقاومت و در وجه
 قندهار شتافتند نسیم فتح بر پرچم اقبال شاهزاده وزید در کنار در یابی سبلج اقامت کردید هنوز
 شاهزاده در نواحی سرهند بود که پیدش محمد شاه در شاه جهان آباد تاراج بعیت و هفتم ربیع
 الثانی ساله مطابق شانزدهم ابریل ۱۰۳۸ عیسوی داعی حق را بیک گفته بر حمت از روی توب
 نواب ملکه زمانه با اتفاق امیر الامراء اهلنار این واقعه را باعث فتنه انگاشته در پنهان داشتن
 این راز تا ورؤ شاهزاده سعی طبع بکار بردند شاهزاده بجز اطلاع برین عاوده نواب معین الملک را
 بدار سلطنت لاجور حرض نموده با طهارت توجه دار الحکومه گردیده بر تخت سلطنت جلوس نمود و بعد از آن
 نقش پر را تحیر و کفین نموده بچاک سپرد بعیت بدینا دل نه بند و هر که سردا
 که دنیا سر لبر اندوه و دوست بر و باری کورستان گذر کن
 که این دنیا حریفان را چه کرد است ایام سلطنت محمد شاه
 سی سال و یازده ماه و بیست و دو روز بوده

شیه محمد شاه در صفحه بعد

بکوشش

شیه محمد شاه فارس

فصل چهارم در سلطنت مجاهد الدین احمد شاه بن محمد شاه فارس

روز سه شنبه غره ربیع الثانی ساله ابر بعیت سالکی بعد از فوت پیر در باغ شاله از سر سلطنت را
 زینت داد و افسر جهانبانی بر سر گذاشت و اسم را ایش حسن جلوس را بر آیین آبا می گرام بقدم رسانید
 رای جهان آرایش مقتضی این شد که صفدر جنگ بهادر را به منصب وزارت سرافراز دار و مقرمان حضور
 معروض داشتند که تا بون آصف جاه در قید حیات انتقال این خدمت بدیکران مقرون صلاح نیست
 و او آقا بابام است که خبر فوت او از و کن نزد مطلق داشتن این امر ضرور است این عرض پسندید
 پادشاهی افتاد و بقصد بیان فرمودی الی اشاره شد که رجوع تهات خود با نظام الدوله خلف از الملک
 داشته باشند از قضا بعد از سه هفت روز آصف جاه چشم از اسباب تنی بر بست بعد از فوت آصف جاه
 پادشاه بدلی آمد فلعت وزارت بعد صفدر جنگ رحمت نمود و جاویدخان خواجه سرار انجذاب نواب
 بهادر نام آورد گردانید بعد از چندی میان صفدر جنگ جاویدخان گذشت اقع شد جاویدخان
 میخواست که با اتفاق نواب قاضیه والده پادشاه جمیع امور ملکی و مالی را بلا شرکت غیر به تنیای خود

بکوشش
 احمد شاه در
 پشت

کیر و صفدر جنگ زیر اعظم تر خواهم این مطلب بود هر دو منتظر وقت بودند آخر صفدر جنگ پیش دست کرد
 او را بهانه ضیافت بخانه خود طلبید و بقبل رسانید ازین سبب پادشاه و ارکان دولت تقم عدوت صفدر جنگ
 را در دل کاشفت و بهر و رایام پادشاه را از بدنگان گردانید تا اینکه پادشاه صفدر جنگ را از وزارت معزول ساخته
 بنواب نظام الدوله محول نمود صفدر جنگ اجتماع انجمن مضطرب را در شهر بدرقه مستعد جنگ کرد و بدین شروع بجای
 نمود تا چند ماه جنگی کارزار کردیم اشت چون یکروز روزی از مال لشکر بطرف زر طرف لشکر مخالف میر و ندچاره جز
 صلح نپذیرفتند عرض شد بپادشاه نوشته بطرف او ده که تعلق با او در روانه شد بعد از آنکی صفدر جنگ مورث
 سلطنت محول نمود ملک شد آنکه بعد از چیت میانه او پادشاه کرد و بی تهمید وزارت از محاکم و الملک گرفته
 به محمودان و عماد الملک امر احمد استمان شده و اباب شرح را جمع آورده در باب عدم احده شاه از سلطنت و
 نوشته و همان روز نوکران خود را فرستاده از ارکیده کاسر ای احمد شاه را بر زمین کا می فرستاد بعد از آن نزد پادشاه
 با بی تمیز و رفته برای جلوس بر تخت جهانبا آنها نمودند چون بحال از بی تمیز کسی تن بقبال این امر نیاید
 لهذا بعد از حاج بسیار سلطان عزیز الدین محمد عزالدین جهان شاه را که در آن غزلت ششینی بجهت سلطنت
 مشغول بود بر اقدام این امر راضی نشدند تحت جهانبا بی زیری پیش کشیدند احمد شاه سال ۱۰۴۰ هجری

شاه جهان شاه بن محمد شاه

فصل پنجم در ذکر سلطنت عزیز الدین عالم کیر ثانی بن عزالدین جهان شاه
 روز یکشنبه و هفتم شعبان سال ۱۰۴۰ هجری سلطنت و تحت خلافت جلوس نمود و عماد الملک را خلعت وزارت بخشید
 و بجهت از امر انجمن حال منصب مقرر نمود و فرمود تحت سلطنت را بجهت کیر ثانی را عیای قبول نمود
 و این بار کران را محض رفاهیت عماد و اقتدار دولت خود بنا نهادیم صلاح ملک و ملت را است که فرزند
 و برادر زاده کان خود را از هر امر انجمن بر آورده بخرج و مراتب ارجمند سرافراز نامیم و برصورت حاکمات چندین
 حکمران نامیم تا مقرران سرکشان می اینا بکافات کردار رسیده باشند عماد الملک طوعاً و کرهاً متابعت حکم
 و الامتداد بموجب ارشاد پادشاه شاهزادگان عالی جاه را بجنود آورد و بهر یک را بمنصب ارجمند سرافراز
 نمود چون بهشت روز از جلوس پادشاه که در شب ۱۰۴۰ هجری در شهر احمد شاه و مادرش میل نامیانی کشید بعد از آن عاقبت محمود
 خان را بسبب بعضی حرکات ناشایسته مقول نمود در سال دوم از جلوس عماد الملک پادشاه را در اختلاف کذا
 شاهزاده عالی کهر با سایر جوانان همراه گرفته از راه بانسی روانه لاهور شد چون به لاهور رسید فرجی را به
 سر کردی جمیل الدین خان سپهسالار معین کرده به تحویل تمام بر لاهور فرستاد و آنجا در کیشب خود را به لاهور رسانید
 و خواهر سرایان را در هر امر فرستاد و سطلانی یکم زن معین الملک را که در خواب بود و مقید ساخته از خیمه خود جدا او و
 عماد الملک را به نجات در آورد و صوبه دلی لاهور را به او سپردند بیک آمده بدلی معاوت نمود شاه در راهی با
 استماع این خبر از قندهار کابل و کابل لاهور ایات غنیمت بر فراخت آید بیک خان تاب مقامت نمود
 مذیده فرزند خود شاه در راهی از آنجا کوچ نموده در قندهار سولی پست خیمه زد و عماد الملک فرزند که در آنجا بود بجزاطاعت
 چاره ندید و خود را بجلوس شاه رسانید اول بجنب سلطانی در آمده و در آنجا بفرارش سکیم سرور عنایات
 کرد و در منصب وزارت بشتر داد و در پیش معقول بر و مقرر شد شاه در راهی در خیمه جاموسی الا اول شاه داخل
 قلعه شاه جهان آباد شد و با عالم کیر ملاقات نموده به نسیب و غارت شاه جهان آباد دست کشاده و قیقه
 فرو گذاشت کرد و یکماه در آنجا توقف کرد و دختر عالم کیر ثانی را به ازدواج تیمور میرزا پیش در آورد و
 شاه جهان آباد کوچ کرد و یکماه شمال سورج که از سالها بر صوبه اکبر آباد تصرف داشت رفته و قلعه بکمره را
 مستخرم نموده و مستحفظان آنجا را بقتل آورده و از آنجا بر شهر اشتهار یافته بقتل و غارت آنجا پرداخت با کبر
 آمده چند روزی در آنجا اقامت نموده و راه کابل کرد و چون نزد ملک شاه جهان آباد رسید دختر محمد شاه را
 بقدح آورد و بجنب الدوله را خطاب امیر الامرائی هندوستان داده و سفارش او را بکام کیر کرده و
 کابل کرد و عماد الملک چون شنید که منصب امیر الامرائی بجنب خان رسیده بطرف فرخ آباد رفته نواب احمد خان
 بکش از آنجا بر داشته در بدلی بجنب الدوله را از شاه جهان آباد کرده و مفضل رفق و فتن قهات سلطنت گشت

داخدا خان بکش را عمده امیر الامرائی داد و پادشاه چون از عماد الملک مطمئن نبود نظر بعضی از خانان شاهزادگان
 عالی که برادران و محاللات عربی شاه جهان آباد نموده درین هنگام عماد الملک بقوت مرسته زیاد و زسان
 در امور سلطنت مسلط شد و بر روزی پادشاه اصرار می نمود که طبعیدین شاهزاده را از محاللات صلاح دولت
 است تا آنکه مجبوراً شاهزاده را طلب نمود چون شاهزاده نزول اجلال بدار اخلایه نمود در قصر علی مردانشاه
 فرود آمد و چون عماد الملک اصرار نمود که شاهزاده داخل قلعه ارک شود قبول نمود و عماد الملک بعد از آن روز
 فوجی بفرستاد که نواب سیف الدوله فرستاد که شاهزاده را بهر نوع که تواند داخل قلعه نماید شاهزاده با
 وصف قتل لشکر و کثرت افواج عماد الملک در باغ که کورسنگر محلی تپه بگریز و کشت با شغال تمام دروغ
 دشمن کوشش نمود پس از آن شاهزاده تکه بر عیون آبی کرده از باغ برآمد و جنگ گمان خود را بجهت پیش راه
 که یکی از سرداران عمده مرسته بود و با فوجی کثیر متصل را از اخلایه جانب کیمه مجبوراً معین بود رسید و اقدام
 شاهزاده را خفیت دانسته بوزیر خدمت جان نشانی قیام نمود شاهزاده از آنجا فرج نگرفت و نصیحت نمود
 و از آنجا متوجه کج پوره شد و از دریای جون عبور نموده روانه سهارن پور گردید و بجنب الدوله که در آنجا
 بود پشت ماه لوازم خدمتگذاری را بخدمت رسانیده شاهزاده از آنجا ریات اندازد و مراد آباد و بریلی
 صورت او در حقیقت او در بیت پنجم درع الثانی مسئله در قصبه معین متصل سوهان که بهر که مرسته است
 دار و دار گردید از آنجا نواب شجاع الدوله صوبه دار او در حضور رسید و بیک صد و یک اشرفی بطریق
 نذر کرد و باینکه بعد از آن چهار لک روپیه و چهار زنجیر نخل و چند راس اسب اسلحه چهل شتر غراب را بکشتی شاهزاده
 در او و شاهزاده ساعتی با شجاع الدوله خلوت کرده او را رخصت نمود شاهزاده رو به الی آباد آورد
 ناظم الی آباد استقبال نمود و لوازم خدمت را بجای آورد شاهزاده از الی آباد جانب تپه عظیم آباد متوجه
 شد و موضع پیلواری قیام نمود و اول سال فوجی قوی بجهت بر سر تخریب ملک بنجار نمود و روانه شد چون درین
 ایام غلبه مرسته بسیار شد هند و مسلمانان از دست آنها عاجز آمده با تفاق نواب شجاع الدوله عرضه
 داشت با حمد شاه در دانی فرستادند که تشریف آورده این فرقه بیدین راست صل کرد و انداختند
 شاه در مسئله ارضی توجه بجهت هند وستان آورد از شهیدان این اخبار عماد الملک بخمال جبارتانی که نسبت
 به عالم گیر شاه اندوخته و آمده بود و از خوف جان خود انتظام الدوله را از تنگ که نمایند و بعد از آنکه روز بخیر فرار معین
 خود اشاره نمود پادشاه را گفتند و جکشی را از بلاسی ارک بطرف دریا انداختند بعد از شش ساعت
 بعضی کسان بغش او را برداشته در عتبه بهایون مدفون ساختند و همان روز حکم عماد الملک محلی نسبت را
 بر تخت جلوس داده شاه جهان موسوم نمود شاهزاده عالی کمر نیز با ستاع خبر فرست پدید رسد و او عظیم آباد

و سیم خلاف بر سر نهاد درین بین خبر رسیدن احمد شاه کوش زو خاص و عام کردید و نمانید با لشکر خود که قریب شاه
 هزار سو اچرا بقیه بقای احمد شاه در دانه شد در حمله اول کشته گردید و تا رسید بسید شیراز و او در کن سید فوجی
 عظیم روانه هندوستان کردید چون شاه جهان آباد رسید اول شهر را تاراج نمود و بعد از آن محلی سید که بر تخت نشسته
 بود معزول ساخته میرزا جوان بخت را بختاب جانان شاه بوقت نموده بولبعیدی پدید که در بنگاله بود بر سر نه فرماید
 نشانیده خود متوجه جنگ احمد شاه گردیده در آن جنگ کشته شد احمد شاه در شاه جهان آباد آمد و چند
 توقف نمود و بیاس خاطر خورشیدی سلطنت هند را بشاه عالم پادشاه که در آن ایام در بنگاله بود مقرر ساخت
 و جهاندار شاه را به بنگال بجای پدید بولبعیدی که در کشته خلعت وزارت بنواب شجاع الدوله پوشانیده و
 عمده امیر الامرائی را بجنب الدوله بختیاریخ شاز در هم شهر شعبان شمس الطرف قندهار مراجعت نمود
 و نواب شجاع الدوله بعد از روانگی شاه ابدالی و از طرف شاه عالم کرد

چون کشته شد

شبهه می آید

شبهه عالم گیرانی

فضل شازده هم ذکر سلطنت ابوالنظر جلال الدین شاه عالم پادشاه غازی بن عالم گیرانی
 در سنه ۱۱۳۰ از وطن زینت محل بوجود آمد پیش ازین مردم شنیدند که شاهزاده عالی کمر در صحن حیات پدیدار شده جهان آباد

در کتاب عالم در بند

فرار کرده بخت ملک بنکار عنایت نموده بود در آن ایام تنی چند از انگریزان از طرف کپنی در کلکته و عظیم آباد کوی
 تجارت داشتند کیال قبل از مرگ و شاهزاده در میان نواب سراج الدوله ناظم بنکار و روسای انگریز کپنی در
 داد که همان باعث خرابی و تمامی او شد تنی این مقال آنکه در وقت که سراج الدوله ناظم بنکار شد بعد از آن
 اراده تصرف نمودن ملک پورینه عازم راج محل گردید در آن اثنا خبر رسید که کسانی که برای گرفتن کپنی میراج
 پورینه آمده بودند باز آمده اند زیرا که کپنی در بنکار کلکته رسیده پناه به انگریزان آورده و سرداران
 انگریز حمایتش می کنند از استماع این خبر عاودت بر سرته آباد گردید و بعد از چندی لشکر کلکته کشید تا انگریزان کپنی
 چون عرصه بر انگریزان تنگ شد سرداران انگریز با معبودی چند خود را بر جازای رسانند و جان بسلاست
 بردند و باقی ماندگان اسیر بنکار سراج الدوله شدند بعد از کیال گرفتن او کلیه که سرداران انگریزان بود با کپیج
 انگریز و ده فوج هندوستانی قریب شد با نواب موصوف جنگیده با وجودیکه همراه نواب قریب
 پنجاه هزار سوار و پیاده بود و بر نیت یافته دستگیرش بقتل رسید و امیر جعفر علی خان را که نایب اب
 مذکور بود بجای او بر سر ریاست نشانند یک سال بعد ازین عاقبت شاهزاده موصوف در صورتی بهار رسید
 بار او در دستگیر بنکار محاسبه و مجازاتیش است درین اثنا خبر فوت پورینه و رسانیدن شاهزاده بصوابید
 امر او که همراه داشت بنارنج چهارم جمادی الاول ۱۱۳۰ هجری عظیم آباد رسید فرزند او بی سر نهاد
 جلوس نمود و خود را لقب بشاه عالم نمود سکه و خطبه بنام خود کرد و خلعت نارت نواب شجاع الدوله
 ضویر دارا داده و خلعت اسیر الامرائی پنجیب الدوله فرستاد و با فوج عظیم بنکار عظیم آباد متوجه شد
 و در تنی با متابعان نواب جعفر علی خان جنگ داشت تا آنکه میر صادق علی شهبور برین صاحب بقا و قات
 نمود و قاسم علی خان نایب او گردید بعد از چندی قاسم علی خان با روسای انگریز متفق شده نواب جعفر علی خان را
 معزول گردانیده خود بر سر ریاست نشسته تا آنکه انولایت گردید بعد از آن بختور شاه عالم آمده برای مصافحه
 پادشاه از ضویر بنکار ملیت چنانکه سیاه سیاه مقرب شود و از آنجا کوچ کرده به اله آباد توجه نمود و در آنجا شجاع
 الدوله بختور رسیده مدت ده سال در آنجا بسر برده چون او از سال ۱۱۳۰ هجری میان روساء انگریز و
 نواب قاسم علی خان ناظم بنکار که در تنی واقع شد بنابرین انگریزان قاسم علی خان را معزول و جعفر علی خان را
 بجای او منصوب نموده تا چندی نواب معزول با ایشان محاربه داشت آخر الامری بر نیت یافته متوجه اله آباد
 شده از شاه عالم استمداد و کمک خواست که در کردار او را بر کلش مسلط گردانند چنانچه شاه عالم و شجاع الدوله
 و از آنجا با فوج عظیم کوچ کرده عظیم آباد رسید بسبب ایام بارش گلیا توقف نمود چون ایام بارش منتهی
 گردید توقف را مناسب ندیده از آنجا کوچ نموده در کپنی رسید مقام گردید میر میرزا صاحب سرداران انگریز

الاشارة صاحبان کوشل با فوجی تلیل که در آن ایام داشتند و کپنی آمد و طرح جنگ با نواب شجاع الدوله انداختند
 و نواب موصوف تاب مقاومت در خود ندیده از میدان جنگ رو برافته بطرف بریلی شافت انگریزان شافت
 و غیره تنی اله آباد و کپنی و فیض آباد داخل شدند چون شاه عالم دید که شجاع الدوله منزم شد ناچار با روسای انگریز
 طرح صلح انداخته با اتفاق ایشان اله آباد آمد و این واقعه در ماه می ۱۱۳۰ هجری مطابق سنه ۱۱۳۰ هجری قمری
 پیوسته از همین وقت پورینه دولت کپنی انگریز در هند قائم گردید و عمل داری انگریز را از همین زمان تصور باید کرد و پنج
 دولت انگریز را ازین مصرع یافته اند در هند اسیر شد و فرنگی خلاصه شجاع الدوله بعد از آنرا هم طرح
 صلح باروساء انگریز در میان آورد و با جنرال کانک صاحب ملاقات نموده و عهد و پیمانی که تا چند سال
 قبل ازین بران قائم بودند در میان آمد و از این زمان کل مملکت هندوستان در تصرف دولت بریتانیا
 بعد از صلح نواب شجاع الدوله خلعت پادشاهی او در پوشیده بطرف ضویر آورده رفتند نظامت ضویر
 بنکار بنام نجم الدوله پسر نواب جعفر علی و هند دیوانی بنام کپنی انگریز برقرار گشت و چهار لک روسیه بخراپید
 برساند نوشته شد و محاصل ضویر بنکار را بطریق باج بنام کپنی انگریز در هند شاهی داشتند و مقرر شد که تخم الدوله
 سالی شصت لک روسیه جهت مخارج خود گرفته و جمیع معاملات ملکی و مالی و مخارج فوج و تحصیل مال متعلق بصاحبان
 کپنی باشد بعد از آن تاریخ ده روز و نیم ماه است هفتصد و هشتاد و پنج مطابق چهارم صفر سنه ۱۱۳۰ هجری لار و کلیه بطرف کلکته
 روانه شد و شاه عالم در شهر اله آباد طرح اقامت انداخت

چون نجیب الدوله در شاه جهان آباد جهان فانی را وداع نمود سرداران مرتجع ارض بی دردی بختور شاه عالم
 ارسال داشتند که آمده ملک موردوشی را متصرف شود و پادشاه در شهر ذمی حجه سنه ۱۱۳۰ هجری مطابق سنه ۱۱۳۰
 عیسوی از اله آباد بجانب شاه جهان آباد کوچ نموده سواد فخر آباد را منجم ساخت از اتفاقات احمد خان کش
 حاکم فرخ آباد قبل از ورود عساکر شاهی فوت شد و بر سر نیت خان ولد خان مرحوم بختور پادشاه رسید از عیال
 خسروان خطاب بظفر جنگ یافت و بر ملک پورینه حاکم روانه شد پادشاه بعد از نیت و دوروز از آنجا کوچ
 نموده بعد از طی منازل مراحل در کلش کوچ که در دستل باران اختلاف مسافت دارد محل نزول را قرار داد
 سرداران مرتجع با استقبال شافقه شمول عواطف شایان گردیدند و از آنجا کوچ کرده روز عید رمضان ۱۱۳۰
 داخل ارک شاه جهان آباد شدند ضابطه خان که مصد بعضی حرکات ناشایسته شده بود پادشاه چند روز بعد از
 ورود خود در استیصال او و انهدام طایفه ردوله کپنی بر نیت با استمداد مرتجع با شاش ماه جنگ و پیش
 داشت تا آنکه ضابطه خان بر نیت یافته رو بفرار نهاده خود را بکوهستان قلب رسانیده و از آنجا فرجی
 شجاع الدوله شده روز کار بنام کامی بسر میر پادشاه با فتح و غیره تنی داخل شاه جهان آباد گردید

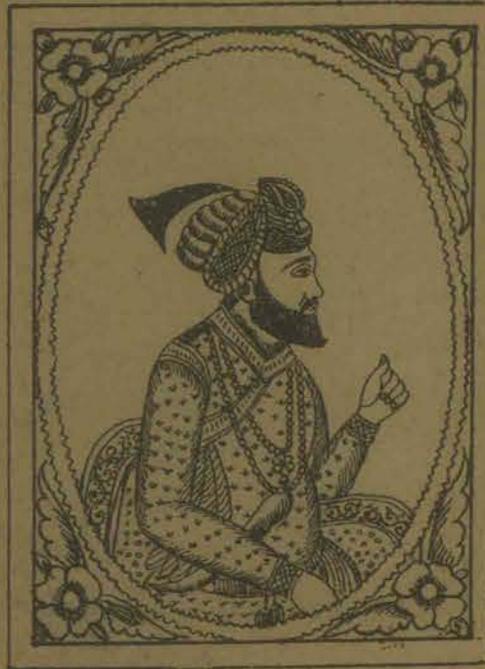
چون میرزا نجف خان درین مهم مصدق بعضی خدمات نمایان شده بود پادشاه عنده امیرالامرائی با رحمت نمود و بطلب نواب و الفقار الدوله غالب جنگ اورا مخاطب ساخت اگر چه پادشاه را بعد از صلح ساختن طایفه ربه و ملک سبب برست آمده بود لکن روز بروز کارش در منزل داشت زیرا که آنچه ملک از دست ضابطه خان در و بده گرفت برشته بارشوه گرفته به ضابطه خان مسترد کردند تا بعد که ضابطه خان با تو کوجی و عده دشوه کلی بخوره بواسطه او طالب منصب امیرالامرائی گردید چون پادشاه گوشه نظر میرزا نجف خان داشت این مطلب مقرون با حاجت نشد تو کوجی بچینه مستعد جنگ شد پادشاه نیز میرزا نجف خان حکم داد که تهنه لشکر دیده مستعد جنگ باشد و از آنک روز که فراهم آورده با مرتبه با جنگ و پیوست آخرالامر بعد از کشتن و کشتن میرزای موصوف بنزیمت یافت بعد از آن مرتبه پادشاه را بران داشتند که ضابطه خان ماضی امیرالامرائی بچینه خلاصه مرتبه از پادشاه مرخص شده بار او و تهنه ملک افغانه و از شوه میرزا نجف خان را نیز همراه بردند و از کنگا عبور نمودند و با ساسی تاخت و تاراج نمودند چندین مکده شده بود که خبر فوت مادرین روز دکن رسید سرداران مرتبه ازین واقعه شوش شده بنواب شیخ الدوله نوشته که توقف ما حال در اینجا صورتی ندانیم اگر شما شصت نکت با ما دهید مگر که از افغانه گرفته ایم بر شما می سپاریم چون نواب بخیرالی افغانه راضی نبود حافظ رحمت خان را طلبیده گفتگو نموده اورا راضی ساخت حافظ رحمت خان گفت که بالفعل شما یک گروه روید و بر مرتبه با از خود بدیدید شصت نکت بحساب خود و چهل نکت در حساب من بنویسید و من این مبلغ را بخدمت سرانجام نموده بخدمت میر سالم نواب وجه مذکور را تسلیم مرتبه با نموده آنها پس از وصول وجه بملک دکن روانه شدند بعد از آن میرزا نجف خان بخدمت نواب شیخ الدوله رسیده بفارش ایشان بختیاری مهمات سلطنت میناب را از گردن افتاری بلند ساخت بدلی آمده مجد الدوله که مشیر سلطنت بودی بجمع نموده و حساب الدوله را حسب اشاره پادشاه محسوس ساخت بعد از آن رتبه قلعه اکبر آباد که به طرف راه نول سنگ بود در فتح محاصره نموده قلعه را مفتوح ساخت بعد از آن قلعه دیک را محاصره نموده می جنگید که درین اثنا راه نول سنگ در قلعه فوت کرد قلعه را مسخر نمود چون میرزا نجف خان مکهای مفتوحه را تماماً بنصرف خود میداشت مجد الدوله پادشاه را بر آن داشت که فرمائی بنام میرزا نجف خان فرستادند باین مضمون که چون درین ولا دو فوج انگریزی ملازم رکاب شده اند لازم است که از ملک ای متصرف بقدر مواجب دو فوج جدا ساخته حواله مازان سرکاری نمائی غرض مجد الدوله این بود که اگر میرزا نجف خان اطاعت نماید نصف ملک او صرف در مواجب و فوج خواهد رفت اگر سرافرمان باززد فوج انگریز را فرستاده لشکر او را برهم زنند لکن بعضی

کوی

کود زجر شامل حالش بود ظلمی باور رسید و در بهمان سال از اکبر آباد پادشاه جهان آبا آمده حسب اشاره پادشاه مجد الدوله را مقید ساخت بعد از چند یوم در ششم جاری اثنالی عده ای ببارفته مت فوت کرد پادشاه منصب امیرالامرائی را با فراسیاب خان بچینه داد و او را مخاطب بطلب شرف الدوله ساخت مجد الدوله از حبس بائی یافت بعد از چندی میرزا شفیع خان که او نیز پسر خوانده میرزای موصوف بود فراسیاب خان را از دلی بدر ساخت و منصب امیرالامرائی را از پادشاه گرفت بعد از یکسال میرزا شفیع خان در قلعه دیک شته شده بعد از کشته شدن او مجد و فراسیاب خان پسر خوانده میرزا نجف بخدمت امیرالامرائی سر بلند کردید چون سی ازین مقدمه گذشت فتنه و فساد کلی برپا شد و میرزا جهاندار شاه از جوهر فراسیاب خان که کجیته به کهنه فوت در شروع فتنه عده و کالت به ما و وحی رسیده تمام مهمات سلطنت بقتضای خود آورد و خانچه پادشاه را بجز نامی نبود درین بین غلام قادر خان پسر ضابطه خان فرصت غنیمت شمرده لشکر می از افغانه جمع آوری نموده شاه جهان آباد را محاصره نمود و در صدد رامرا پادشاه جهان تنگ ساخت که مجبوراً اورا طلبیده منصب امیرالامرائی را با او واکندار نمود پس از آن خان موصوف خواست که مرتبه با از ملک بدر ساخته بی مزاحمت بکار ملک پردازد و مبلغی کلی از پادشاه جهت صرافت سپا طلب نمود چون پادشاه میداشت که او از عنده این کار برمی آید در دادن وجه راضی شد غلام قادر خان کدر شده روز دیکر چند نفر از افغانا از ابر داشته همرا خود آورده اول پادشاه را مع شایهرا و کان و شکر نموده مقید ساخت شایهرا در کجی را از حبس بر آورده بر کت نشاند پس آن از روز و جوانی که کتوانت از خراز پست آورد درین هنگام پادشاه و شایهرا و کان چند روز بی ازوقه بودند بلکه چندین از آنها از کجی جان دادند با بجز بعد از خبر بسیار در مقیم ذی قعدة هر دو چشم پادشاه را از حدقه بر آورده دست ظلم بر او و تیموریه دراز داشته از ترس مرتبه با فراموده بطرف فتنه که دشافت بعد از او مکی او مرتبه پادشاه جهان آبا آمده پادشاه را بدستور سابق بر کت نشاند و از تو بنام او سکه و خطبه مقرر شد چنانکه سکه او آهسته در تمامی ملک هندوستان جاری و رواج بود بعد از آن مرتبه با به لغات غلام قادر خان رفته اورا د شکر نموده بسزای عمل خویش رسانیدند پادشاه تا چند سال دیگر بر کت نشسته بود لکن جسنامی بائی نبود بعد از شش سال و سالی در ششم شهر رمضان ۱۲۲۱ هجری مطابق نومبر ۱۸۰۶ عیسوی در شاه جهان آباد بر حمت ایرومی پیوست چهل و چهار سال سلطنت کرد از آن بعد دوازده سال در صوبه بهار و هفده سال با دو چشم بینا و نوزده سال با دو چشم کور در جهان آباد

شاه جهان آبا
شاه عالم پادشاه در صوبه بهار

شبهه شاه عالم پادشاه

فصل پنجم در سلطنت معین الدین محمد اکبر شاه ثانی ابن شاه عالم پادشاه غازی
 بتاريخ شهر رمضان سال ۱۱۰۰ هجری مطابق ۲۰ نومبر سنه ۱۸۱۹ عیسوی بعد از فوت پدر بزرگوار حضرت
 سلطنت نشست لیکن نظم و نسق امور مملکت تماماً بسپر کارپسینی الکریم بود و سالیان برای مصارف شاه و
 لکت مقرر کرده بودند بعد از سی سال بروز جمعه بیست و هشتم شهر جمادی الثانی سنه هزار و دویست
 پنجاه و سه هجری مطابق بیست و هشتم ستمبر سنه هزار و هشتصد و سی و هشت برض استقامت رود
 جهان عالی نمود

بزرگوار شاه

شبهه محمد اکبر شاه ثانی در صفحه بعد است

شبهه محمد اکبر شاه ثانی

فصل پنجم در سلطنت سراج الدین محمد با در شاه بن محمد اکبر شاه ثانی پادشاه غازی
 بتاريخ بیست و هشتم جمادی الثانی سنه ۱۱۰۱ هجری مطابق بیست و هشتم ستمبر سنه ۱۸۲۰ عیسوی بعد از فوت پدر
 بر تخت حکومت نشست و از سر کارپسینی الکریم لکت روپیه جمعه مصارف او مقرر شد مخفی نماید که بعد از
 احمد شاه در سلطنت و علی مرع و مرج زیاد روی نمود سرداران دولت تقوییه بر اقطاع هند متصرف
 گشته و بطریق ندر آنچه برای پادشاه میفرستادند پادشاه عنایت نموده قبول میکرد و فرمان ایالت حکومت
 با خطایهای شاهای نوشته میداد بر این مداخل مصارف شاهای مقرر بود چون الکریم بر اکثر بلاد تسلط
 یافته و کشتزارها میطیع ساخته با همه عهد و پیمان نمودند از آنجمله جمله اکبر شاه ثانی سالیان دو هزار و یک
 روپیه تعیین ساختند و چند قریه از توابع دلی که در سال قریب سه لکت روپیه آمدنی آن بود پادشاه
 واکتار دند و بطاهر ختم شاهای را امر می میداشتند چون نوبت به پادشاه ثانی رسید قانون کریمین
 حکومت لکت رسیدن ندر هم خورده فقط همان مقرر می کرد برای پادشاه بود برای سپهر نیز مقرر شد پادشاه
 چون مرد صوفی نشینی بود بهین قناعت کرده در شاه جهان آباد بسپر میردو هند وستان تماماً زیر حکومت لکت

محمد اکبر شاه

انگلیز کون و کتو باشد تمام را بجان و نوازان مطیع حکام فرنگت شدند تا آنکه از لندن فرنگت ای صیاد الرضیع
 چه تفنگت سیاه آوردند کاغذی که بر آن تفنگت با چمبیده بود و غنی بود چنانکه در دریا از آسیب طوبی محفوظ
 ماندند و آن کفشد که چون باید بوقت استعمال فرنگت را بندگان بریدین بر و غن کا و عرب کرد و اندازل
 اسلام نکور شد که غالباً باید از چمبیده خنیر باشد بریدن از دندان خلافت این آیین است اگر نیا از این
 کفنگو بر شستند بعضی از سران سپاه را از بند و مسلمان در سیرت مقید نمودند فوج احاطه بنگال سر از اطراف
 باز زدند و بقدر شصت سوار و چند سوار خود را که اگر نریز و نکشتند و دشمنان و ایلات قبا آتش زدند و نوا
 اگر نریزی بیوت رعایا را تاراج نمودند فوج در شاه جهان آباد آمده در ماه رمضان شصت و چهار ساله با
 بر جنگ فرنگیان بر آنجنگت کرد و فساد تا فلک و قوا بلند گردید تا چندی فرنگیان منگوت مخدول بودند چون لشکر
 فرنگت از لندن و جزایر فرنگیان احاطه بچینی بدس و پنجاب لشکری که برای جنگ خلیج فارس رفته بود کرد
 آمد و راجه چون و نیل و دیگر فوایز و ایان هند بجز نظام والی حیدرآباد دکن در نیکه همو پال فوج بد و اگر نریز
 مانور کردند حال دیگر کون کردید و اوایل شصت مردمان شریک بر دست سرداران فرنگت گرفتار شدند و شاهزادگان
 بقتل رسیدند و قلعه دلی تاراج رفت و بهادر شاه را بنهر نکون برده قید کردند و وی در حبس در ۱۲۰۰ هجری اقلیه
 هستی بخایافت و دولت تیوریتت ما بود کردید جهان ای برادر نماد کس دل اند جهان فرین بدس

شبهه بهادر شاهانی

تغییر

مقاله سیم تاج التواریخ موسوم بسبله استبرک حالات خاندان شاهان صوبه و دوه کلان مشتمل بر فصل
 فصل اول نواب برهان الملکت سعادت خان است

نامش میر محمد امین سپهر زانویه که اصلش از غنیا بود و در سلسله هجری بملاقات پدر با برادر ترک وطن کرده بمکه
 و هند شهر عظیم آباد رسید که پیش فوت شده بود از آنجا هر دو برادر بسوی دلی روانه شدند و در کی چندی در
 دلی سپهر برونه پناه جهان آباد درآمدند در زمان سلطنت محمد عظیم شاه بهادر به امر او ارکان سلطنت در ساخته
 بمناصب مختلفه روزگاری خوشش گذرانیدند در این اشامیر محمد امین علاقه جات تحصیل و فوج داری پند
 میانه از مضایفات صوبه اکبر آباد و اوجی بعضی بنفذه لکت روپیه بدست آورده بنظم و نسق علاقه مذکور با عساکر
 اشتغال میداشت تا آنکه با و ان سپهر را دلی فردوس آرامگاه محمد شاه به کام شورش سد عزت خان با حقیقی
 داشت مصدر خدات نمایان شده در نزد پادشاه حضور صفتی پیدا کرده بمنصب سپهر داری پنج هزار
 سوار و خطاب بهادری سرافراز گردید و در سنه هزار و صد و سی و یک بمنصب بهجت هزاری خطاب
 نواب سعادت خان بهادر جنگ برهان الملکت سرافراز شد پس از آن در سنه هزار و صد و سی و دو
 خلعت صوبه داری ممالکت اوده را پیشیده با فوج و ترخان و انواع تجکلات بسز زمین اختر نگار و
 رسید به اینجا محل اقامت انداخته با مذک زمانی از حسن تدبیر آن حد و در از حسن و خاشاک مخالف
 پاک ساخت و در پنج اضلاع آن مکت که داشته اوده و خیر آباد و گلکنو و بهراج و معظم آباد نام داشت
 با تمام شایسته کوشیده محاصل بیخ اضلاع را که بقصد لکت روپیه سالیانه پیش بود افزایش داد و زیاده
 از یکت کرد و روپیه بجز آن شاهای رسایند و سال دوم محض از سماعی جمید خود بدون جبر یا حدی محمول
 آن ممالکت را بدو کرد و در رساننده سوار و خواطف حسروالی کردید و به همین سال میرزا محمد سقیم عیشیه زاوه
 خود را از وطن طلبیده دختر خود را بسلاکت ازوداج او در آورد چون انوار فرست و کامکار می نمایان
 احوال میرزا محمد صوف فروزان بود به نیابت خود پیش بر کماشت و بفر اگر قنن قواعد سلطنت و درس
 فنون مودلت و حکمرانی مصروف و مشغولش میداشت در سنه هزار و صد و پنجاه و یک که پادشاه پشاه
 از ایران متوجه هندوستان گردید از او خدمات نمایان منصبه ظهور رسید و همان او ان از جهان فغانی
 بسرای جاد وانی دخلت نمود با بجا نوزده سال صوبه دار
 ممالکت اوده بسکه برود

شبهه او در صفت بعد است

نکته در این کتاب

شهبه نواب بران گلکشت

فضل دوم ذکر صوبه دار صفدر جنگ بهادر شیره زاده و داماد بران گلکشت
 اسمش میرزا محمد تقیم است در زرگری و فطانت از ابتدای عمر متصف بود حسب الاشارة مرحوم نواب
 بران الملک به هندوستان آمد و در سنه هزار و صد و شصت و یکت پس از فوت نواب بران گلکشت
 بجلالت صوبه داری اوده سرافراز شد در اوایل همین سال سنکامی که احمد شاه درانی به هند آمد
 حسب الحکم پادشاه خدمات نمایان کرد و عساکر خصم را شکست داد و تقرب کلی بدشاه پادشاه پسر
 منصب وزارت فایض گردید و بختاب دار المہام وزیر الممالک اعتماد الدوله سپاهی گشت و در
 عهد وزارت خود به ضبط محاللات احمد خان گلکشت او مردانگیها و اصحاب را می تا قبیل شجاع بود
 در سنه هزار و صد و شصت و هفت هجری در مقام کیمات
 بحق عوارض جسمانی از این جهان فانی
 رحلت نمود
 شهبه او در صفحہ بعد است

ذکر صوبه دار
صفدر جنگ

بزرگوار

شهبه صفدر جنگ حیدر

فضل سیم ذکر صوبه داری نواب شجاع الدوله بهادرین وزیر الممالک صفدر جنگ
 نامش میرزا جمال الدین حیدر است بعد از فوت پدر بر سنه امارت تنگن گردید و در عهد سلطنت غزال الدین علی
 ثانی و زمان ولعی سردی شایسته و بلند خاخر شاه عالم بطرف شسته پروازیهایی علی مردان رو به و غیره
 برکامشت و بهر طریقی که توجیهی نمود علم حضرت بتدبیر شایسته برمی فراشت خصوصاً بهنگامی که با زاهد شاه در
 باستانج هفده افغانان متوجه هند و گلستان شد در حفظ و حراست حدود ممالک و دفع هرگونه فساد و فحشا
 و مراعات باقرانیان بهراچه مناسب آن بهنگام بود پرداخت و با اینهمه بطلب رضای پادشاه زمان تیر
 کوشید تا بهسم در آن بست و گشتا در سنه هزار و صد و هفتاد و هفتاد و هفتاد و هفتاد و هفتاد و هفتاد
 گرفت و بوزیر الممالک شجاع الدوله بهادر مخاطب گردید و تمام اطراف و کناف را بمساعی حمیل خود
 از تنه با حوادث وار نمایند و چون در سنه هزار و صد و هفتاد و هفتاد و هفتاد و هفتاد و هفتاد و هفتاد
 از جنگ با افواج انگریز بستوه آمده پناه بنواب شجاع الدوله آورد نواب محمد روح قوری بجهت داشت
 ناظم ماده گردید پیش افواج بر روی کار آمد با وجود آنکه اکثر سرداران افغانه و کارپردازان هند و نژاد از نجات

ذکر صوبه دار
شجاع الدوله

تسک ظرفی بطبع و نیوی قلوب مفشوش در آنوقت میداشتند و در حقیقت معالجه این نبرد با معان نظر خالی از خوف نمی نمود تا چون تیرنجت و اقبال نواب از افق سعادت تابان بود کج رویهای معاندین کاری نکرد تا آنکه بعد از طی بسیار مراحل که تفصیلش تطویل می انجامد آب صلح و وفاق بر آتش بغض و نفاق افتاد و دولت آنکامان جانین دست از خون ریزی خلاص باز داشتند و بهین اثنا با اشاره خاقان هند و انگلستان بهین شیخ الدوله و سرکار کمپنی معاهده صلح و محبت با استیجاب شرایط چند مصادقت پیوند حسن اتفاق یافت در زینتی سرکاراگر نیز در مالک اوده قایم گردید پس عمده کورنری هم از حضور پادشاه انگلستان کشیدند هندوستان بپناه گشت نه هزار و هفتصد و هفتاد و سه غلوی مقرر گردید و اولین ملاقات نواب کورنر جنرال با نواب شیخ الدوله در مقام بنارس بمنصبه منظور آمد پس از آن معاودت بمقتضای است خود نموده توجه شایسته با تنظیم مام مالی و ملکی مبذول می داشت تا آنکه بعد از صلح و محبت چهارم ذی قعدة سنه یک هزار و صد و هشتاد و هشت هجری داعی اجل را لبیک حاجت گفت مدت ریاست او نوزده سال بود محاصل ظم و شش دو کرده و هفتاد و یک بود

شبهه نواب شیخ الدوله

نص

نص چارم ذکر صوبه داری نواب آصف الدوله سپهر حرم نواب شیخ الدوله بهما
 امش سیرا انانی محمد علی خان بعد از فوت پدریت و تحم ذی مقدمه شد که او برسد در زمان بی صوبه اوده نشست
 و از جانب پادشاه بنگلاب و زیر الممالک آصف بن بر جگت مخاطب شد پس از آن از فیض آباد بیشتر گهنگه نمودم
 از زانی فرموده به تعمیر عمارات عالیله و باغات پر نضا و مساجد پروا خت چون رابطه محبت و دواد و واسطه تو دو
 و اتحاد و فیما بین سرکار دولت مار کمپنی انگریز را داده ترا زیا و تری پذیرفت نظر بمصالح ملکی مراعات روابط تو
 و محبتی علاقه جات بنارس و جوپور و غازی پور را بر سر کار کمپنی مفوض کرده و از طرف کمپنی در عوض اینکه از احسان
 نمایان فرار جدید بخصوص حفظ ملکات مال زیر الممالک از هر قسم مخالفان و بدخواهان درونی و بیرونی متوقف گشته
 در مراسم و دواد و لوازم اشکال و کمال تکمیل پیدا شد که گویش از آن تقریر بهم می مانست برود کی چند زینت
 البلاد گشت از جمله اعمال خیری که از او باقی است کی است که در بخت اشرف نهری در آن زمین جفر نمود
 با هم نهر آصفی ملقب و مشهور است قریب به هفت لک روپیه خرج آن شده بتاریخ هشتم شهر ربیع الاول سنه
 هزار و دویست و دوازده در عمر پنجاه و یکسالگی بر حسب ایزدی میوست سال ۱۱۸۰

شبهه آصف الدوله

نص
شبهه آصف الدوله

اصفهان

فضل محمد زکریا صاحب داری میرزا وزیر علی خان بهادر آصف جاه

چون آصف الدوله وزیر الممالک فرزند می نداشت وزیر علی خان پسر می را از خانوادۀ شریف بفرزند می گرفت
پس از تعلیم و تربیت و لیعهد خود ساخته بود بعد از رحلت نواب موصوف و لیعهد مدوح با اتفاق امراء و
انگیزان بر سر ریاست مملکت شد و لقب نواب نیز آصف جاه شهرت یافت اما از افعال بی باکانه و مزاج
طعنه و عدم تناسبت با این دو دمان هر یکی را متفری از وی امن گیر خاطر کرده اند تا اکثری از اراکین
ریاست سر از متابعت او و از وندانی که بعد از چهار ماه حسب ایامی که وزیر جنرال از منصب وزارت و ریاست
خارجش کردند و پس از تقریر سه کت رسیده سالانه در بنارس محل قاقش را قرار دادند چون احترام و تشرف
به پستی بود آنچه هم مصدر همان قسم بی اعتدالی باشد چنانچه رزیدنت انجرام مع سه نفر از صاحب منصبان
انگیزان را کشته سر باواریکی نهاد و در اطراف هند که قرار شده در قلعه ملکه مدت هفده سال مجوس شد
و در ماه شعبان سنه هزار و دو و سیست و سی و دو بهمرسی و شش سالگی از قید حیات نجات یافت چون درگاه
مسند نشینی برای موصوف بر عین بود از وی امرتی زه بطور رزیدنت که قابل کار باشد

شهبان وزیر علی خان آصف جاه

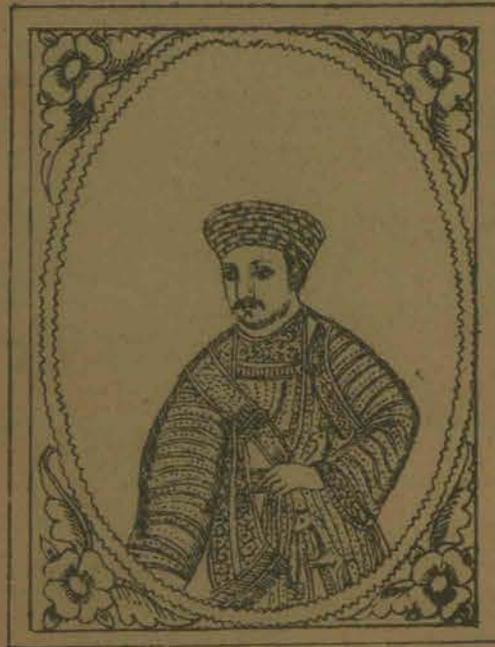
فضل ششم زکریا صاحب داری نواب عین الدوله سعادت علی خان بهادر سپهسالار

باشاره که گوشت سوم شعبان ساله هجری رونق افروز دولت خانۀ وزارت شده با این متممه ریاست
و ساده آرا می منصب پذیر گشت از آنجائی که مراتب محبت اخلاصش مبرک کاراگر و زو افرو و متکاگر و دیدار
ایفای بعضی مواعید و عهود که سابق بمیان آمده مطمح نظرش بقاد بنا علی بنام مبلغ نوزده کت و بیست
دو هزار و شصده شصت و دو رسیده سالانه مبلغ پنجاه و شش کت و هفتاد و شصت هفت رسیده صد
سالانه افواج که برای حفاظت و اعانت او در معین بود میفرود و بنامی مودت را فیما بین دو لنین از
سر نوموتق تر ساخت چون در سال چهارم از جلوس نواب کورنر جنرال به لکهنو آمد و ذکر افروزی بهادر
سرکاراگریزی و دستیار گشت افواج در انگلستان پس آمد خوانان استه و شد نواب وزیر الممالک نظر بر
اتحاد و یگانگی فرمود که در مقدار سالانه زیاد و از آنچه مقررات گنجایش افزایش بنظر در نیاید تا از برای تسهیل
و تحصیل وجه مقرری که بعضی مصارف تجاره افواجاگریزی معینه کت او در جمله کت نواب موصوفه الی ابابغ
قلع فتح کده و فتحپور و اعظم کده و فرخ آباد و تمامی عد و در و میگذارد مع اخراجات تحصیل و مشاخره شاهزادگان
و سالانه معمولات اولاد ناصر حکمت و احمد خان بخش و معاینه و چاکرات و غیره که بعد از خزانه وزارت او در
بکار بر داری کورنر منت مفضوض کرده میشود و بقیه ممالک عیالات وزارت باشد چنانکه بقتیم این بر دو حصص تقسیم
برده سرکار قرار یافت و بنا بر ختم و رجب ساله تقسیم مذکور بمصنعه منظور آمد بعد از طی این جمله در ارجحیت
و کشا و کار ریاست توجه نمود رونق و آبادی ممالک را در مقابل افرو و تا اینکه ملک هند را کبندی قتل پادشاه
شد کیفیت اینکه انگریزان چند نفر بهم متفق شدند بر سر هم تجارت هند آمدند چندی که در هند توقف نمودند
باید بعضی جاها را متصرف شدند پادشاه انگلند قرار دادند که ما بجز که مکن باشد مملکت هند را به دست می آوریم
بشرط آنکه جز ما دیگری مرض نیست که برای تجارت هند آید و هر قدر ملک که مفتوح شود در اجاره خود ما با
و آنچه مال الاجاره معین شود خود بخیرانه شاهی سرساییم پادشاه انگلند قبول نموده عهد و پیمان ایشان
مؤکد ساخت و ایشان رفته رفته تمام هند را متصرف شدند تا در ساله ممالک هند و ستان بنام کمپنی
نامیده شد و بعد از آنکه کورسلیب انگلستان می که در هند پیدا شده و فوج هندی همرا از اطاعت کمپنی باز زدند
و هزارها انگریز کشته شدند ملک هند را تصرف کمپنی هر و ن آمد و کومین و کتوریا که لندن از پیشگاه خود
کار فرمایان هند بر کاشت نواب موصوف خواست که ممالک هند را نوعی که بستیا جری کمپنی است
از حضور پادشاه انگلستان گرفته بخیطه انتظام خود آرد اما اینکه تحرکی اندرین خصوص میان آمد و در خواست
نواب پذیراند بشرط آنکه گیساه محضول ملک را پیش از نواب ازین توید نشا و خاطر گشته هیچده که در رسیده

ذکر موصوفه
نواب عین
الدوله

فراهم نموده و برای بخت کردن دیگر میخواست که دام گرفته سرانجام کاخ خود نماید که کارکنان قصه و حکرم
استقامی بگیر بود که کشور چهار دانگ تن عنصرش پیش از سرانجام این مرام خارج از قبضه مستاجریان مستعار
کردید یعنی بجز هفتاد و سه سالگی در ماه رجب سنه هزار و دو و گشت به بیت شاهی ازین سرای عالی رخت برت

شبهه نواب عین الدوله

ذکر غازی
الدین
پادشاه

فصل هشتم ذکر ابوالمظفر غازی الدین حیدر پادشاه
نام وی در اوان ولیمهدی رفعت الدوله رفیع الملک حیدرخان بهادر شامت جنگ بود بعد از فوت پد
در شهر رجب سنه اجمری تاج شاهی بر سر و قباچی ریاست در بر کرد و بر سر نشست می را رعایت بر اسم تاج
و خلوص با سرکارا نگریزاده تر از نیاکان خود منظره نظر افتاد و کور نمشت نیز نظر بر عواقب امور کرده ابواب
محبت را مفتوح نموده چنانچه در پانزدهم ذی حجه سنه ۱۲۳۵ از طرف ملکه انگلند بطلب شاه زمین مخاطب گردید
و صاحب خطبه و سکشد و در تعمیر عمارات رفیع مشغول گردید و مبالغی کثیر صرفت این کار نمود و آنغاسیر
مقتی الدوله ضمیمه جنگ را خلعت وزارت بخشید با بجز وزیر با اتفاق ارکان دولت شاه را قبل از درخت زده الو
نموده روز و شب بنوشانیدن بخت کشیدن چرم در لهو و لعب مشغول داشت خلاصه شاه زمین غازی پادشاه

شاهت ما کرده عمر عزیز او عیش عشرت گذرانید از مسیت و بهفتم شهر ربیع الاول سنه هزار و دو و گشت
چهل و چهار هجری بعارضه اسهال انتقال نمود

شبهه غازی الدین حیدر پادشاه

ذکر غازی
الدین
پادشاه

فصل هشتم ذکر سلیمان جاهد فی الدین حیدر پادشاه
بعد از فوت پدر روز مسیت و بهفتم ماه ربیع الاول سنه هزار و دو و گشت و چهل و سه هجری با بختلات
حضر و اندرونق افزون تحت سلطنت گردید و در لهو و لعب سنه از مرتبه زیاده از پدر مرگب منگت شد
رتق و هفتاد امور مملکت بوزرا بود مدت ده سال با شجاعت و خوشی سلطنت و جهان با نی نمود و بجز
سی و پنج سالگی در اوایل عهد فرمان روانی ملکه و کتور یا پادشاه انگلند بتاریخ چهارم ربیع الثانی
سنه هزار و دو و گشت او چجاه و سه هجری سپوید زمین گردید

شبهه او و صفیه بعد است

فضل نهم ذکر سیر زار فیض الدین حیدر معروف به شاجان

وی پرورده و پسر خوانده شاه بود اول زیر سایه الطاف نواب عالی پادشاه بیکم پرورش یافت بعد بوقت سالک
 بصد و بعضی از خلفان از نظر شاهی بقیاد حتی آنکه سیر کار کورمنت اطلاعش ادلاکن سیر از سطح نظر عاطفت بیکم بود
 چون بعد از فوت پادشاه با نسیب بیکم صاحب و سیر زار فیض الدین حیدر با جمعیت ده هزار تن مسلح بدو تهاجم شاهی
 داخل شد بر تخت سلطنت جاگزین گردید همراهمان و همو خواهاش نذکره رسانیدند چون خبر رسیدت رسید
 گفت شخص عاق استحقاق مندر سلطنت نذارد فوجی حکم با فوج انگریزی داده متوجه خاز شاهی شده از هر دو
 جانب آتش محاصره بنازدن گشت اگر چه از جانب رزیدت کمال احتیاط ملحوظ بود لیکن باز چندین از سپاهیان
 کشته شدند و پادشاه بالانشین چون خود را مطرح ضرب توپ دید فرو آمده از سر تخت بگشت بیکم صاحب
 مع متاجان بعد ساعتی از تحت نشینی مجامره در افتادند و مشیران خود را نیز با خود با سیری همراه بردند و لا
 بکانه پور بعد از آن بقلعه چنانکه رفته با سایش قامت کرین شدند و مسلح بلیت بیشتر از دو سه سال با نذکره
 مصارف بیکم و متاجان از خزانه سلطنت او ده مقرر گردید تا آنکه شانزدهم ماه محرم سنه هزار و دو و ولایت
 نصبت و دو متاجان در قلعه مذکور وفات یافت

شیر سیر زار فیض الدین حیدر شاجان

فضل نهم

فضل دهم ذکر صوبه پاری محمد علی پادشاه

وی فرزند وزیر الممالک نواب سعادت علی خان بود بعد از مجبوسی متاجان بقاق رزیدت در چهارم ماه
 ربیع الثانی سنه ۱۲۵۳ بر تخت پادشاهی اووه جلوس نمود و در آغاز جلوس پادشاه محمد روح حسبتا ورت رزیدت
 پادشاه بر سیم و تجدیدی در عهدنامه موقت سابق بتقرر جدید چند لکت رویه سالانه از خزانه شاهی جهت مصارف
 انگریزی سلطنتی که متعین بجز است حدود و ولایه که بهستان می ماندند راه یافته بود از کیفیت این قرار داد
 بگو در زنجیر انگی شد و کنکاشی اندرین خصوص بنامین ارباب محکمه علیه پادشاهت بعمل آمد نظر بمراجعات حقوق حکم بنام
 رزیدت رسید که پادشاه اووه را برای ادای این مبلغ تکلیفی نتوان داد و بسایب استقامی با که در کار خاتمت
 مالی و مالی این دیار که بلیت و تخیل کار پردازان پیشین راه یافته بود از حسن تدبیرش با صلاح کرانیده طبع والا
 این پادشاه با شاعت خیر و اجزای کارهای خسته مایل بود و بسیکن حیف که در آغاز سال ششم از
 جلوس که سنه هزار و دو ولایت و پنجاه و هشت بجزی باشد در پنجم ماه ربیع الثانی ازین جهان فانی
 متوجه عالم جاودانی گشت زیر سایه رحمت بزرگوار خدای تعالی

شیر سیر محمد علی پادشاه

بیکم پرورش یافت

بکر شاه
پادشاه

فضل یازدهم ذکر شایسته محمد مجد علی شاه پادشاه

بعد از فوت پدر بزرگوار و بیست و سه سالگی پنجم ریح الشانی شد ابر بخت سلطنت جلوس نمود پس از جلوس علاوه
اجرای قوانین عدالت و مراعات حقوق هر کوه خدا را در تأسیس سالی دین بین اتباع او امر و نواهی
شرعیت قضای سابق را از بسا پیشینان این سلطنت برده و در کثرت طاعت عبادت و او خالق و خزان
خیر عبادت بر اکثر سلاطین با فرود تکلیف نفسی و مزیتی حاصل کرده مراعات مراتب و داد و اتقاد بهر کجا
انگیزا اکثر جاگزین خاطر آن پادشاهی بود چنانچه هنگام منقضی افواج انگریز نسبت کابلستان و بهم دولت
نگهداشت عساکر جبار پیش آمد تمام باور چه قدر با اعانت نمود و لکوک بار و سپه نقویین کرد که سهند
از منافع مستمره اش شاهزادگان کامیاب شدند چون مدت حیات این پادشاه با مضامین
سرامه پشت روز علیل مانده شب کیشیت و ششم ماه صفر سنه هزار و دویست و شصت و شصت را علی اصل استیضات

شبه شایسته محمد مجد علی شاه پادشاه

فضل دوازدهم ذکر سلطان عالم محمد وجد علی شاه پادشاه
بعد از فوت پدر بزرگوار و ششم ماه صفر سنه ابر بخت شاهی جلوس نمود و جلوس متوسلان سلطنت ارکان دولت

بکر شاه
پادشاه

بیاقتن خلعت باسی کران بهایر غزت و استبار خود برافزودند و سرگرم کارگذاری کردید چون میلان و توجه
پادشاه بطرف علم و سستی بود و تحصیل تکمیلش کوششها بکار برد که او استادان این فن بجایه نگه داشتند و از دعوی
او ستادی فرمودند روزی چند در تیر آسایش اصلاح مزاج مصروف بود و متفرج و آرامش طبع صرف
اوقات کرامی نمود چون زمین وان جمله رتق و فتق جهات سلطنت تعلق عملی غنی خان وزیر داشت بر زمین انگریز
پنجی وجوہات نامالایم کرد و بی باور برود و ادوروش حکومت و طرز کار کارگزارها خاصه اسبند و نفاق
تا اگر شکوه و شجاعت وزیر را بجزو پادشاه افکار نهاده و خواستش تبدیل وزیر را نمود وزیر نظر به اقتداریکه زمین سرکار
داشت علی العکس توصیف حسن انتظام خود را با تریه شکایت رزیدت بوساطت بیان سایر مقریان شب
وروز بمعرض عرض درمی آورد و از اینک پادشاه با حاطه و تدبیر وزیر حرف شکوه و شکایتش از هیچ دردی کشید
عزل وزیر را بجز و اظهار رزیدت خلاف این صورت دانسته تن تقبول این مسؤل میداد چون رزیدت شکایت
این یعنی کور زجرل نوشت درین اثنا بسال شصت و عیسوی کور زجرل بهنگام سیر مملکت بلاقات پادشاه
مقدمه بگردد و از استماع این خبر در ارتک همان آماده شده تا کابنور با تفاق امر استقبال نمود بوقت
ملاقات با کمال مهربانی در یکت بود و بکلمات لطیف آمیز سرگرم گفتگو شدند بعد ازین تلافی پادشاه بیجا
طلب ضیافت بمقتضای خلافت داد و خود را پیشتر متوجه دارا اختلاف کردید بعد از آن کور زجرل حکم ضیافت از
عقب بمقتضای خلافت در رسیدند روز در لکنه توقف نموده روز چهارم بوقت روانگی محبت نامه رزیدت بعضی
شکایات و نصایح دوستانه در خصوص انتظام سلطنت برای گذراندن بجزو پادشاه بر رزیدت سپرد و رزیدت
آن نامه را پس از روانگی کور زجرل بجزو پیش کرد و پادشاه چون در آن نامه تنگ نظر کرد و توجه با شکایات
مندی جانش نمود وزیر با حسن انتظام خود را بشهادت سایر مقریان سپای ثبوت رسانید پادشاه بر گفته وزیر
اطمینان نموده چون سالی چند بر همان وطیره بگذشت رزیدت تخریری با اظهار شوق تفریح اصلاح مملکت او
بجزو فرستاد پادشاه نظر بر تواضع و اتقاد انگشت قبول این مسؤل بر دیده صلاح بین نهاد و رزیدت را
اجازت سیر سفر داد چون این ششم دوره رزیدت درین مملکت امری بود و عجیب از همان وقت توهمات
کاسده بپسای عوام راه یافت بلکه وسوسه استیارات بعضی خاص بهم طرف خلاف میرفت
کسانی که با غرض نفسانی باطن بعضی بی اعتدالینا که از وزیر چیزی بدل میداشتند چنین موقع را از منعمات
انگاشته عرفیضه باسی شکایت بجزو رزیدت گذرانیدند و همه را پورت کور زجرل می نمود تا آنکه از شکایات
متواتره که تسلسلش را در آن دوران قطع میشد که شناسی از باب صدور ولایت آنکند آنگه بود و دیگر باب شنیدن
نمانده تا آنکه از کمال استیاضی الی عالی جهان آماده شد که سرشته انتظام مهمام سلطنت او در آنکف کفایت

بکر شاه

خود را که در چنانچه حکمی من خصوص بنام کور جزیرل بهادر نفاذ یافت و میسر جزیرل نرم زنده گشت که از برای اجراء همین حکم حسب الطلب کور جزیرل بکلکته فرارسید و بهر کردگی افواجیکه برای ضرورت این مهم فرستاده بود باز پس روانه او و کردید به خواهان دولت او و خبر خوش اثر زباید شاه رسانیدند لیکن همه عمر و خدمات از بهفوات زیر بنا سنجید کار که با وصف یکاکی از کوهانده شیشیا بیکانه افتاده بود و در راه اتفاقا ماند و میسر جزیرل او تریم با افواج انگریزی چون برای کمانی در رسید وزیر استیصال با استقبالش مشتافت و بوقت ملاقات اراده اش را در یافت بعد در روز جزیرل موصوف حاضر بارگاه شاهي گشت پس از تقدیم لوازم ادب محبت نامه که بحقیقت بعکس بود از نظر پادشاه گذرانید پادشاه آنوقت برگردانرا سزاوار وزیر و اوقف شده در نیوقت هیچ سوخته است در غراه جهادی الشانی ششده ابروی پادشاه را از تحت فرود آورده و ملک او ده را شامل ملک انگریزی نموده نظر انگریز در آن سلطنت کس سال جاری کردند و یک کتیبه نامه جهت مخرج پادشاه مقرر نمودند پادشاه غیرمسلک لندن از کهنه نوبر آمده بکلکته رسیده مقیم گشت تا درش بلند رفت و باز پس انتقال نمود و شاه محزون در کلکته عمارات عالی بنا کرده و از دنیا و ما فیها چشم بسته به عیاشی خوشگذرانی مشغول گردید در محرم ششده استقلال نمود و فغش او را بکابل برده بعد از حاکمیت سرکار انگریز جبه اولاد ایشان با نامه بقدر ستم حق معین گردید و قریب بیست هزار کس وظیفه خوا بود بر طرف شدند

ششده محمد و اجد علی شاه و پادشاه

خاتمه

مختصی میباشد که در وقت روانگی و اجد علی شاه از کلکته بیکت پسر رستم موصوف بر جیس قدر و ما درش را در کلکته گذاشته بود و در ششده سهری که فوج فرنگت یعنی شده در بلخی غیره فساد بر پا کردند مردم بر جیس قدر را پادشاهی مقرر کردند و خزانة او را انگریزان از کلکته باین خیال دست نزده بودند که مادر و برادر شاه بلند رفتند و در راه برای اذیتهای که هر گاه استر داد ملک آنها نشود با ضرورت مل و متاع ایشان با آنها و گذار خواهد شد لهذا خزانة نجاشی خود بود پس بر جیس قدر بر خزانة دست یافته زبانه از یکت لک سپاه جمع آوری کرده و لیرانه با فوج فرنگت جنگیدند و در بیست و یکم یوم سلطنت کرده از بلخی و قالی و نکت حرامی ملازمان خویش و کثرت سپاه فرنگت بستوه آمده از کلکته برآمدند و امن کوه خیال مدتی با فوج فرنگت جنگت جو مانده چون نوکران غیر خواه او گشته شدند و ساز و سامان حرب نامه در راه جهادی الاول ششده سهری پناه بر ابرو خیال برود راجه او را در حمایت خود جای داده و بشکران فرنگت گفت زبون گشته رستم و خیزدون بود بر رکت مرده شتر زون به بنال اهو چو پوی چو تیر اگر شتر بود پس شکر انگریزان سخن راجه را قبول کردند و دست از پیکار کشیده مراجعت نمودند راجه برای بر جیس قدر و وظیفه مقرر کردند و قبول نکرد و گفت هنوز نزد من قدری زرد و جو اهر موجود است بر گاه صرف شده همان ششده سهر راجه در سواد شکر کت ماند و برای سکونت او جانی مقرر نمود و از بعضی ثقات شنیده شد که شخصی سوداگر ایرانی که ساکن بلخ بود دختر خود را به بر جیس قدر داده و بر جیس قدر آنچه خواهر داشته است بخش سوداگر مذکور داده تجارت نماید و فایده آنرا سال بسال میداد بر جیس قدر بدان آمده که زبان میکند لکن از ترس که معلوم شد این اوقات حسب انخواهش سرکار انگریز بکلکته آمده و بجای پدر جانی نشین است اما با اذیت و بیته انگلیشه برای ایشان مقرر شده جهان ای بر او نامه بخش دل اند جهان آفرینند پس

مقاوم چهارم کتاب نیت الزمان تاج التواریخ و سلاله الیر در بیان مجلی از کیفیت حکومت و تسلط امالی سلطنت بر طایفه بمالکت سبع القضا میهند و ستان از آغاز طلوع عریه حکومت انزل آیت اندیا پستی

بر خاطر خاطر اولی الالباب مظار که گنندگان این کتاب کشف و معلوم باد که مملکت هندوستان در جنوب است و اقصی بحجاب اهل جزایر در چهار حصه تقسیم شده است اول کنجیک یعنی ولایاتی که از روه و گنج مشرو و بیثو و دوم سندیک یعنی ولایاتی که از روه و خانه مسند آبیاری میشو و سوم سترل اندیا یعنی ممالک مرکزی چهارم سترل اندیا یعنی ممالک جنوبی تسلط و سقیلا سلطنت کلیتیه بکار موسی هندوستان به و کار بفرم تجارت بود

مقاوم

پسین این مقال آنکه در نوبت عیسوی از پیشگاه ملک الیزبت فرانقمای گلستان جماعتی از تجاران مملکت بخصوص اجازت
 سیر و سفر تجارت شرقیه هندوستان فرمائی حاصل نموده اساس کار تجارت این مملکت را محکم کردند و این عجت
 را از نزل آیت اندیکسین لقب و موسوم گشت در آغاز کار در عهد سلطنت نوالدین جهانگیر پادشاه دلی بمقام
 بندر سورت آمده طرح بنای تجارت انداختند پس در سلطنت چارلس اول پادشاه گلستان
 و در بار سلطنت ابراهیم شهاب الدین محمد شاه پادشاه دلی جماعتی از تجار مذکور به بندر سورت برای تجارت فرستند
 و در سلطنت عیسوی زمان سلطنت امان چارلس اول و عهد حکومت شاه محمد شجاع پادشاه دلی در مقام هوکلی نیز
 با آغاز کار تجارت پرداختند و در ۱۷۶۳ عیسوی که عهد فرمان روائی چارلس ثانی و زمان سلطنت اورنگ زیب بود
 کجا شنگان کپسینی نیز بود کارخانه تجارت مکتب بنگال را نسبت به براس افزودند نظریات عامه عالم گیر در دستگاه
 تجارت کپسینی در مملکت هند خلی ترقی پیدا آمد پس در ۱۷۶۷ عیسوی حکم گورت آف ویرکتس کارخانه تجارت مکتب
 بنگال را تجارت مدراس علیحد شد چون نواب شایسته خان صوبه دار در آنوقت بعضی احکام منافی با کپسینی
 جاری کرده بود و لاجرم از پیشگاه جیس ثانی پادشاه گلستان حکم جنگت با صوبه دار مذکور و پادشاه دلی بنام کپسینی
 صادر شد و برای انجام این مهم فوجی لشکر جنگی با و صد توپ با و مرکب جنگی از آنکند هندوستان مامور شد
 و با فسران کپسینی حکم شد که جانات را با حاکم برند و اول آن مقام را بحیطه تصرف خود در آورند و بنا بر
 در آنجا اندازند خلاصه بعد از گفتگوی بسیار و زود و پیشاتر از تاریخ شانزدهم ماه اکت ۱۷۶۷ عیسوی بین
 کپسینی صوبه دار و عقد مصالحت بسته شد و کپسینی بنگال را ریاستی جداگانه قرار داد و در کلکته قلعه ساخته بنام شاه
 انگلستان گرفت و لیم موسوم نمود و در ۱۷۷۲ عیسوی بجهت سلطنت ملکانی نواب مرشد علیخان از وضع حرکت
 کپسینی خوش نیامد و احکام چند مدی که خلاف طبع کپسینی بود جاری کرد کپسینی مستر لیتن و خواجہ سر سید از منی را
 بر رسم سفارت بجنوب فرخ سیرا پادشاه دلی فرستاده انجام مراسم خود را بضمیمه سعادت چارکانه ذیل خوا
 اول آنکه حکم شود بارالضرب مرشد ابا و بھر با بی سه روز سک طلا و نقره برای کپسینی طیار کرد و
 دوم آنکه هر کسی که پروانه راهداری بدست کپسینی داشته باشد در سعادت شخص مال و متاعش نگذرد
 سوم آنکه هر کسی که بدین کپسینی کرد و محکوم حکم سر دار کلکته باشد
 چهارم آنکه کپسینی میخواست و بهشت قریه نزدیک کلکته بخرد و متاع درین امر را بنیاید
 فرخ سیرا چهارم پیش ایشان قبول نموده سفرهای مذکور با نیل مرام عنان غریمیت بصوب کلکته منطقت
 نمود و در ۱۷۷۲ عیسوی پس از آنکه نواب مهابت جنگت داعی اجل را التیکت اجابت گفت نواب سراج الدوله
 بصوبه دار بنگال و بهار داد و در ۱۷۷۲ عیسوی مرشد ابا و بھر با بی سه روز سک طلا و نقره برای کپسینی طیار کرد و

و صرف با اهل عیال که سخته و طفل حمایت کپسینی بکلکته آمد و از کپسینی امان خواست سراج الدوله بخواست کجاری او را
 کپسینی فرستاد و از آنجا نیکو عیالیت ستان از واجبات آیین مکتب از دست کپسینی خواش او را قبول نکرد و سراج الدوله
 ازین فقره بر آشت و بتاریخ جمیع چون عیال عیسوی با کپسینی در کلکته جنگی عظیم کرد کپسینی مدراس از نشیندن این خبر کپسینی
 با یکت فوج سپاه انگریز و فوج هندوستانی بدو روانه کلکته نمود و باره میان فوج انگریز و نواب نایره آتش
 جدال و قتال طبع شد آخر الامر نواب شکست خورده کلکته بتصرف انگریز و بندر هوکلی را نیز مسخر نمود بعد از چند
 مصالحه ظاهری در میان کپسینی و نواب منعقد کردید لکن بعد از عرضة قبیل صورت مصالحه بر بنحو خود و باز بمقام لای
 محاربتی عظیم روی داد و با وجودیکه لشکر انگریز قبیل و شکست نواب انداز چهل هزار تن بودند نواب تاب مقاومت ننموده
 راه گریز میجوید و بر شد ابا و رسیده اهل عیال را برداشته روانه عظیم ابا و کردید درین راه او را دستگیر نمودند و در
 کشیدند از آن میر محمد جعفر خان را بر مسند ریاست مرشد ابا و سسند ارا کرد و اینند و در ۱۷۷۳ عظیم ابا و مسخر
 نمودند و در ۱۷۷۳ لار و کلیو را ناظم و افسر مکتب هندوستان قرار دادند و در همین سینه صوبت بنگال و بهار و اورسند
 شاه عالم پادشاه دلی با کپسینی و کذا نمود و برای مصارف پادشاهیت و چهار لاک و سیه لایمانه مقرر شد و در ۱۷۷۴
 لار و کلیو مستیفا داده روانه انگلستان شد و بهتری و نریست بجای ایشان مقرر کردید و در ۱۷۷۴ فیما بین انگریز
 و نواب حید علی خان الی میور بعد از محاربات بسیار مصالحت سلوک گشت در ۱۷۷۴ لار و داران بهستگاری وقت
 افزود کلکته کردید لار و موصوف اول بر آورد داخل کپسینی را نموده تحصیل کنند کاش را کلکته نام کرد و خالصه
 کپسینی را از مرشد ابا و کلکته آورد و همان سال عدالت مقرر شد و در کلکته و محکم عدالت تسلیل قرار داد و یکی برای
 اسیل مقدمات و دیوالی بنام صدر دیوالی و یکی دیگر برای مقدمات فوجداری بنام صدر نظامت در همان وان
 برای حکومت هندوستان ضوابط و قوانین جدید جاری کردید یعنی از برای شوری صوابه و در اجلاس کورتری
 چهار کس کونسل مقرر شدند و در ۱۷۷۴ اجازت طبع اخبار داده شد مشروط بآنکه اخبار صحیح مندرج سازند و در
 لار و انبارس را از نواب وزیر گرفته و در ۱۷۷۴ لار و کاران و آس کورتری و هم سیه سالاری هندوستان مقرر
 گشتند و درین عهد انگریز نگرانی باقیو سلطان الی میور محاربات سخت نمود و با آخر الامر قیو سلطان تن بمصالحه در و
 در ۱۷۷۴ چون عهد کورتری به مارکوس میللی اختصاص یافت باز باقیو سلطان محاربه روی او دوران محاربه قیو
 سلطان گشته شد و در ۱۷۷۴ ممالک اراکات سورت و تجور را مسخر نمودند و در ۱۷۷۴ باقیالیان بنگال کازار کریم
 کردید و باقیالیان را بهرستی سخت سید انگریز ایشان مسلح کار خود را بصلح قرار داده بسیاری از مملکت خود را با کپسینی
 و کذا نمودند و در ۱۷۷۴ لار و موصوف اول بر آورد داخل کپسینی را نموده و در ۱۷۷۴ سیه لایان حیدر علی صاحب
 شد و رفت جانات در هند جاری کردید و در ۱۷۷۴ رویه کپسینی جاری کردید و در ۱۷۷۴ ممالک پنجاب را تصرف کردند

در عای ده احم مطبعت پروا نغده عیال هلال خود را که از ترس شراب اطراف فرستاده بودند طلب نموده و کاروبار
تجارت را بلب گرفت از سر نو رونق گرفت در عرصه قلیل نزار کوشش و لیاقت آن اعلیٰ حضرت فتح نصرت
حاصل شد و شراب را بخرید و خورش گرفتار شدند و حشمت اقتضای رعایا بجای بر طرف شد و احکام کورنیت حسب
دستور سابق جاری گشت و درین سده مملکت هند که پیشی منتقل علی حضرت مکه مظهر شد این وقت بحسب قانون سلطنت بهشت
هندوستان بر پنج حصه تقسیم و مقرر شد اول ممالک برقیش آریا بشش حصه تقسیم کردند
همه اول علاقه بنگال و آندرا پرت حکومت لغتت کورنیت قرار دادند

و آن صوبه بنگال و قنوج بهار و صوبه اودیسه است
حقه چهارم علاقه در اس آن را در تحت حکومت کورنیت قرار کردند

و آن ارکات و ترچنالی و پور مدهورا تیلور پنجاه و پنج کنتور گرنول بلاری راج مندی
کرچین ناچری کالیکوت سنگاپور سرتک پنجاه
حقه پنجم علاقه بنگال و آندرا پرت حکومت کورنیت قرار دادند

و آن قنبلی پونه احمد نگر قاندهیس و آندرا پرت تمانه رتناگری سورت برنج احمد آباد
قندر آباد سند شکار پور تاسک ستارا
حقه چهارم علاقه غریبه آندرا پرت حکومت لغتت کورنیت قرار دادند

و آن بنارس فتح گده تیز پور گورکپور شاه جهان پور مترا بریلی سلیما پور مراد آباد داکشینی پور
حقه پنجم علاقه پنجاب و آندرا پرت حکومت لغتت قرار دادند

و آن دکنی لاکهور امرت سر قتان کورمانه آنباله شکر دیر غازی خان دیر همیل خان
جالیسند پشاور سیالکوت

حقه ششم علاقه اضلاع جدید و آندرا پرت حکومت لیسری قرار دادند

و آن آوده ناکپور برار بلاد پکو مرمان برما کشیر تین پور
دوم ممالک مطلق النان

و آن تپال و بهوتان است که این ریاست خراج نمیدهند
تیم ممالک پرتگیز است

و آن گوا دکن قلندریپ پونج پوری کابریل تامان ضلع راجمندی چند رنگو
چهارم برای کی از توابع هندوستان است آندرا پرت حکومت حیف کشته قرار دادند

آن سرانید و کلمه دیپ و مال دیپ و نیکو یار و آندامن
بیم ممالک متحد که مطیع و متقا و خراج گذارند

و سعت مملکت هند پانزده لاکت میل مربع است که من جوان لاکت میل زمین به صرف مکه مخطی است شش لاکت
میل زمین به صرف روم ساو اهل اسلام و زنار واران منم پرست است و آریا میت شوش که در مخلوق و پنجاه و دو کور
خارج تمام هندوستان است و در این ممالک اکنون نیزه برش مسلمان هشتاد و شش اجده هند و بر سادده
ریاست مکن دارند و در تحت حکومت و ولایت کلیس و خراج گذارند موقوف کتاب مناسب چنان یکم که بجای شرح
احوال و بندی از محاسن خصال و محامه خصال برکت از امر اعظام و واجبان الاستقامی که اکنون بر سندیاست
شکند بر صغیر و روم کار گذارند و عرض نقشی است که ما با زمانه که بهستی را نمی بینیم لغتائی

فضل اول ریاست کن که از لشکر و کشور بزرگترین ریاستهای هندوستان است

این ریاست متعلق است اعلیٰ حضرت فریدون حشمت کردون فخت کیوان رتبت شاه جوان بخت محیط بحر کار مکه
ساله دو دو مان اصغی ابو المنظر فتح جنگ نظام الدوله اصغیر جیه میر محبوب علی خان بهادر اوام القدر عمره و دولت در
پنجاه و پنج اولی است مطابق توهم ماه فروری ۱۱۸۵ هجری قمری بر سر رجمان بانی جلوس فرمود و هر یک از
اعیان سلطنت ارکان دولت را بمناسبت باند و خدمات از جمله اعزاز و اکرام نمود و بطریق مناسبت ممالک
پروا حق در اسامی شرف عدلت و نظم مملکت و ترویج مناجح اسلام و استحکام قواعد علوم کوی سب از شایان جهان
رلود و و در اواب رعیت پروری و اسباب شجاعت سوری و وفور ثروت و فنون فنون چنان جدی موافق بجای
آورد که احسان فریدون کتوم و بصیت عدل نو شیروان عهد و مکر دیده حقیقتی آفتاب سلطنتی را از مغرب
زوال محفوظ گرداند و سعت ممالک این پادشاه ۹۵۴۳۶ میل مربع است خراج مملکت این پادشاه پنج کور بود
میباشد هشتاد هزار سوار و پیاده حاضر رکاب دارد و بصیت و یکت شکست توپ سلام و بهر مقام که باشد نواز
جانب کلیس برای ایشان قرار است معاهده دوستی انگلیس در ۱۷۵۹

عیسوی منعقد شد

شیدیه ایشان در صغیر است

بر اول است
کون

شهبه بولمظفر نظام الدوله مير محبوب علي خان بياد

ذکر معدود و بی از معتقدان دولت متربان خلوت علی حضرت پادشاه

اول بحر معرفت و ابر کرمیت آسمان وزارت مہر پدافق جلالت جناب مستطاب فتح اکرم اعظم احشم رفت جنک
بشیر الدولہ عمدة الملک اعظم الامراء وزیر دربار اعظم داخلہ و اید کل محرومہ دکن ام جلالہ العالی با انواع فضایل
آراستہ باقسام فضایل پرستہ راسی غیب نمائش دستور حل مشکلات امور است کلاصابت ایش قانون کشف
مضامات احوال جمہور از آنرا کج مسند وزارت و چہرہ ریاست باجمال شوکت آرایش داده چندان در اسحاق
مطالب ضحفا و آبا و ائی حال ولایت و شادمانی بال رعیت بہالت فرمودہ کہ در پنج یک از مجموعہ اوہ اخرو قرآن
اوایل وزیر سی علی تلمک المفاخر و المناثر و مشیر سی علی تلمک اخصایل شدہ و نتیقاہ ندانم بہ آسمان ادب دانش
خاتم با صد ایوان خرو و بندیش و اعزاز زمین کفایت حسن کفالتش چنان در پیشکام شہابی محل رحمت است کہ احدی
از معتقدان دولت و متربان خلوت را این نوع عظمتش نیست اشہد بانکہ ذکر فضایل و شرح فضایل و علو نسب
و متوجہ حسابین فرخندہ وزیر بالتر از ان است کہ بنان افہام و بیان اعلام نماید

ذکر نواب

نواب شہبہ

دوم جناب مستطاب عظمتت جلالت مستطاب جل اکرم اعظم نواب محمد محی الدین بہادر متبع جنک شمس الامراء

۸۰

امیر کبیر خورشید جاہ دام خطبہ فنون ادب را دارا و صنوف لطایف را بہار عالم از صدر انفرادی عزت و جلال مسند
نشین عقل و کمال در فصاحت کلام و فصاحت مقام عدو نسبت بہ متوجہ حساب و انعام بی پایان احسان بی امتنان
و استغلائی قدرتت استیلائی قوت و مدارج کمال و معارج جلال کسلی با وی طاقت ہم سری لیاقت برابری نسبت با این
بلندی در جہت ارتفاع منزلت چنان با معنی و در ولایت و بیگانہ و خویش سلوک و رفتار می نماید و آنرا بہاد و در پیش و اشیا
و بخشش میجوید کہ تو گفت آنرا کہ چشم سپید نیست بروی ہی با زباید و بہر کہ راست تمنا نیست بسوی او در از نماید
تیم جناب مستطاب جلالت کتب اجل اکرم اعظم احشم نواب محمد افضل الدین خان بہادر سکنہ رجکت اقبال الدولہ
و قارا الامراء دام اقبالہ العالی کو بہر پیش سرست بہر است عزت و اقتدار و مراسم شوکت و عمت با کبری
با وی طاقت ہم سری و لیاقت برابری نیست احدی و خیمہ نیست از لالی کہ تالی آن از بحر عمان بخیر و از بخت بلند
بی زوال خویش کہ دستور اسالیب قیامت و کجی و خزان ہر توت و میزان بر اسم الضامنست چنان در پیشکام شہابی محل
و توفیق گردیدہ کہ مرجع مہام و مصد کفایت امور خاص و عام است ہمانا این لقب خود بر از ندہ جاہ و جلال
و فرزندہ شوکت اقبال بودہ نسیم فضایل و اطراف جہان از چون کلستان مطہر و شہد شمس الدین بہادر چون در رضوان

نواب شہبہ

شہبہ نواب بشیر الدولہ بیاد

شہبہ نواب اقبال الدولہ و قارا

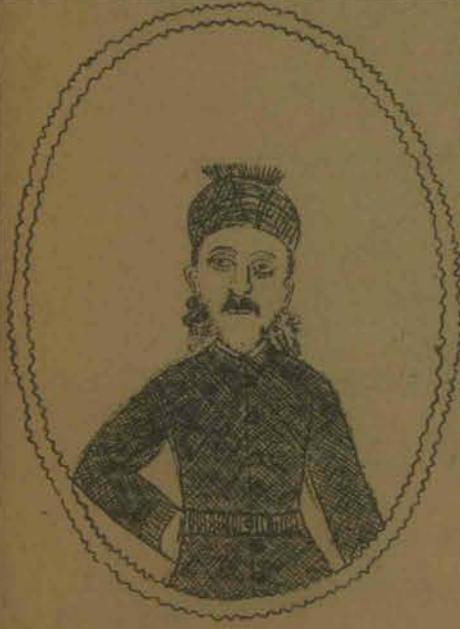
چهارم نوابک وزیر تاناک نور شید آسمان عالی و رقت شاهزاده در طلعت امیرزاده پسر فریت نواب مستطاب اجل اکرم
ظفر جنک که سرکار خورشید جاوه را عالی تراود پسر است بناهت اخلاقش استدلحان صح صادق مشهور فاق و
بی نیاز از شمار کوه به با لغت و عراق است

نواب
جنک

شید امیر کبیر نور شید عجله بهما

شید شاهزاده ظفر جنک بهما

پنجم نواب مستطاب اجل اکرم فتح میرسد علی خان بهادر نظام یار جنک نظام باورالدوله حسام الملک خان شایان
سعید المہام مفرق حاتم ام اجلا فضل مایر وار و حسلی ظاهر بهت بحریت متلاطم که از کثرت بخشش پسرین و بر
بخشش ابریت مترکم که از شدت ریزش غنچه شد در سلک انبانی ملوک کین سلوک مذکور است بلندی جایگاهش
بملاحظه لایوصف الفلک بالارفع و حیرت تو صیف کجند و رفعت پاکش مناسبت لالتعرف الشمس بالبلعاع در
میزان ترفیع شجده که هم نشان از آن عاجز آید و هم از این قاصر

میر
نظام

ششم زبده دو دمان شرافت و خجده خاندان نبالت کوه پر درج فیما مت نواب مستطاب شرف الامیر سردار
خان بهادر صفدر جنک میرالدوله فخر الملک سعید المہام عدالتی سرکار عالی ام مجده رفعت قدرا و از این شرف
که پسند و زکایات مقام فضائلش در صرف و صرف کجیده نشود و مرا قش میزان سخن سنجیده که در و چا پسر پروردگار

میر
نظام

بوده و هر سایه کسرت در جنبش چون وی و مقدمی معلوم و مقدمی باب و مقدمی ایقون و مقدمی بهر دست و در بحال
ستود و بجمال دستود و بوقار دستود و بسیر و به نور چشمی بنیده و کوشی ششیده بهمانا که قلم کاتب عوی تحریر نماید و این
محاسب او غایب تصویر و عوی آن خیال محض است و او غایب این محض خیال خیا که کلکات میخ نکاز بیکوید و قلم که
هم دم و وصف حال او بنویسد و حدیث او نشود و ما هس ترا سال مکرتر

شید نواب فرزند حسین خان بهادر جنک

هفتم بشیر کلستان شمامت و دو در بستان بناهت جناب فیما مت حالات نصاب ترقیب بارگاه سلطنت
نواب میریاضت علیخان بهادر محبوب یار جنک امین خلوت حضور زندگان عالی ساکنان است نیکی صفات فضایل و در
سرفرو و کیاست به کار وانی و فراست مهربانی موضوعت نقاش خلوت بر بیانی او بر لوح وجود نقاشی کشیده بکالات
ظاہر و باطن مستحیا چو بقره حالات به امثال اقران مقدم از بدیت عمرا کنون امین مجربات و تہنیت نیالوده در ضماحت کلام
ذلاقت لسان و محاسن سلاطین کی باوقی برابری نیت بهوجب این ظهور کالات غالب اوقات بشرف ملازمت
و موافقت خدمت منکام خلوت و بار و اوقات سواری و شکار در وطن ترمیمت و نعمت حضور زندگان عالی حضور و انوار
و از سایه جنک ان مقدم و ممتاز است

نواب
جنک

نواب
محمد

بهشتم آیه عقل و دانش و با فضل و بدین جناب جلالت آداب نواب مستطاب شجاع السلطنة امیر جنگ امیر اجمال العالی
عقل و شجاعت معروف بهر کفایت موصوف است رای میرش در شب حادثه آقا میت روشن گرامی پر تو شیخ
ضیرش در تیره کی هر واقعه نورسیت خلعت زد اسی کجین سینه اش ملو کجا بر علوم مشحون ابر فیاضی از اشار دست
در شمارش عرق خجالت بر جبین و کان و خشتانی از بخشش کف کشتش خون دل بر زمین نشاند و بدش بزرگ بخت
بلند بیاز و لیر و بدل بو شمش و بسبب شرف نفس و کرم ذات و وفور حشمت و ظهور بخت و میامن تیر و مراتب شمش
سزاوار جاه و مکتب شایسته بلندی و حقیقت هواده خان کرم و احسانش گسترده و آینه و درنده را از مراتب
لطف و کرمش خویش مظلوم بهره در سیدار و خدمات ایشان چندان مطبوع خاطر خوشید ظاهر بندگان عالی
میباشد که غالباً در سفر و حضر و خلوت و جلوت با لطف و مودت و مکارم و مفاخر و مسرافرازی

شیدیه نواب شجاع السلطنة امیر جنگ بیاد

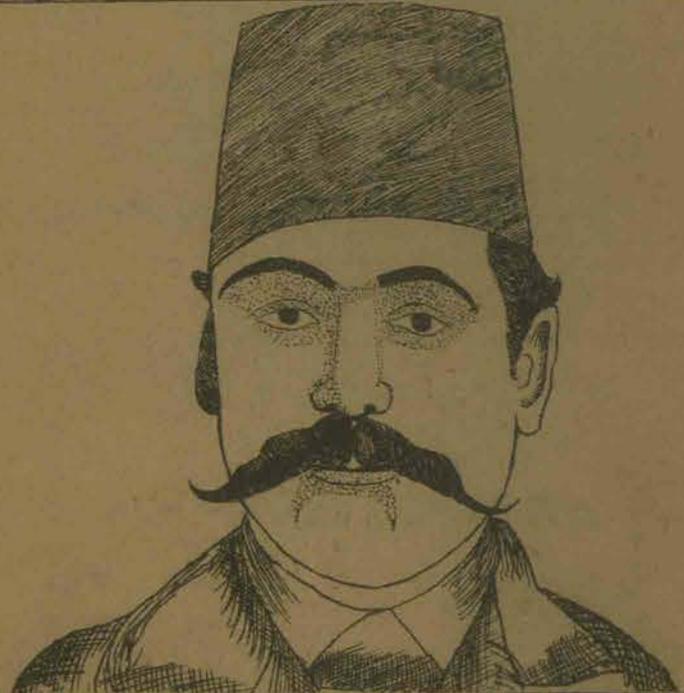

نهم و دو اقبال و شجره کمال سخن پرور که کسر سخن ساز جناب جلالت آداب نواب دولت یار جنگ بیاد
وام اقبال آثار جلالت انوار نباهت از ناصیه حسین غره جبین او چون ضیاء خورشید و صفا در مراد بهر سینه
و در کسب فضایل نفسانی و کمالات جسمانی و مکارم اخلاق و پاکیزگی طینت و اصالت حسب و صحت نسب

نواب
محمد

چون خورشید و شمس و مسرافراز و بجمال دانش و جمال خطاقت بهر پروری منحصر و متماز و بواسطه اطوار حمیده و آراسته
و نیکی نهاد و در مقام مطبوع و بهجاری در دست ارتقا عترت بلندی حکمت که از وی پدیدار است بان ارباب
نظم و شعر در مراح ذوات محارص فاشس مرح که و شکر گذار جواهر خیالات پسندش مطبوع طبع کلید فاضل عالم مقبول
ضمایر تمامی اکابر فضلاسی بنی آدم است و از رشحات اشعار که بهر بارشش مایض فضل و فصاحت ناضر و نظرات ابیات
در شمارش جیاض و دانش بلاغت سرشار و بالالاست و تقریف نظرش از اندازه برون و توصیف ترش از حد فرو
حصه ص کتاب تاریخی که تازه تالیف فرموده اند که از فوایح کلمات که بهر بارشش مذاق اصحاب خبر و پیش شیرین
و در پاک حقیقت و خوشی نهاد و مقبول طابع حکمی اعیان در بار و محبوب القلوب تمامت ارکان دولت است

شیدیه نواب دولت یار جنگ بیاد

دوهم جناب جلالت آداب اجل کرم فخر نواب عماد الملک مولوی سید حسین دام اقباله معتمد و بارگرو
مدار و مقامات اوبیت و مقدمات عرفیت و در علوم عقلی و فنون نقلی فرید و بهر و وجد محضر است بلطف عمیم
و کرم صمیم و خلق کریم حسن سیرت و لطف معاشرت و موالفت و حسنار توت و فتوت را انصاری تازه و کلدار
بهت مشوکت را انصاری بی اندازه بخشیده و در مدارج علوم از قبیل هیئت و نجوم و جغرافیا و حساب

نواب
محمد

و تاریخ بی نیاز و ممتاز است چنانچه اگر از شرق تا غرب عالم را برپایه نماید و بر او احیای مراسم فضل و ادب نمایند
و دارای هر زبان و نامی برپایه قضای روی زمین و قضای با تمکین باغمام بی پایان و احسان فراوانش محمود
و اسند دور و نزدیک بواجب نباشد قابل و صدف عرب و غیره بواجب فیصلتش نماند و چنان در پهنه خارج و امور
پولیتیکه تدبیر کرده که کسی را در این باب زهره اشتباه و بجزه تدبیر نیست در اسالیب فصاحت و تقصیر در کتب و
و کتبش در تاریخ و جبر کون و حزن حکم و مصدر محاسن شکر کرده و چنانچه در حدیث صاحب درایت از نسیم تربیتش با اثر
و شجره اقبال ارباب کفایت از نسیم تربیتش باور است .

شبهه نواب عماد الدوله مولوی سید حسین صاحب

باز هم شجره فضل و قوت جناب تاج الادب مولوی عبدالقیوم کثیر النعمان برزویه فضایل آراسته است در عقول
زندگانی در بیان شباب از روی وجودت فهم و حدت و فهم دریافت که تکمیل نفس انسانی و ترقی از پستی چهل و نادی بی
اکتساب مراتب دانش صورت بند تکمیل علوم و تحصیل فنون را پامی طلب در راه تقرب نهاد و باب استغفار و
کما جرت بها العاده برکشود و مقدمات با سایر علوم و دانش مدت خواند پس از آن مسائل فقهیه و ضبط و لامل اصول چوت
تا بر فن مسلم گشت و نظر سلوکش سپیدینه خاص و عام شده و در ملک کن مستند بالترای کرده و در زمره زو زمال دانش

مولوی عبدالقیوم

در نشو و نما و شاخ اقبالش در برک و نوا شده برین سبب انی هم و حسن نگارم شیم در اندک زمان فروغ چهره او لوالا بصدار گشته
در ظل عاطفت علیحضرت بندکان عالی بانحال خرمی روزگار میبگذرد اکنون سال فزون از نسبت است
که با نفیض مشقه الفت چنان محکم است که بدینگونه الفت بی شایسته بکلفت کم القاق افتاده و کسی نشان نداده
و از و هم شجره اقبال جناب عمده انگلما حکیم محبت حسین برزویه فضایل و زینت فاضل آراسته است در محکم
عزلیت مراتب اوقیت و انواع مقبول و منقول و حکمت الهی و طبیعی و ریاضی تالی ارسطو و تالی افلاطون است
و چنان در مسائل حکمت و نجوم و هیت تدبیر کرده که کسی را در این باب زهره اشتباه و بجزه تدبیر نیست
از حسن خدمت حسدان در خاطر سرکار نواب و قارالامر سوجی دار و که هیچ یک از مستخدمان را بدینگونه عظیم بار مقصود
عنیت و سالماست بشراف ملازمت و مواظبت خدمت سرافرازا است بهار عالم حشمتش دل و جان زنده

جناب حسین

سید دارو برکت اصحاب صورت را بهیواریاب معنی را
خلاصه این بیاست و از ای هم مقصد امیر و دیگر است که جمیع اطوار انسانیت در آنها موجود است کن علم در میان
انها را و جمعی ندارد و مشغول بعیاشی میباشند خداوند از برای اتمام حجت بر آنها چنان نواب مختار الملک و وزیر
با تدبیری را عطا فرموده بود که میدان گفت قابل وزارت یکی از سلاطین عظمی روی زمین بود بر چست که شش نمود
در تربیت ملک و ترقی آنها اصلاح بر دل آنها اثر کرد حتی آنکه استخوان ما هزار بر سمت طلب نمود و در سه
پاسی متعدد و چه در شهر و چه در محلات باز نمود اثری بطور زرسید تا اینکه از دست بی تربیتی آنها به تنگ
آمده بنا نمود و مان لایق را از خارج طلبیده به امورات ملکی مقرر نمود و با وجود اینها باز اثر بر اعضا نکر و در
تربیت اهل ملک مقصود و رسید اخر الامر بمقتضای دستور و در روز کار بعد از مدت مدیدی که مستقر سریر وزارت
بود رحمت بیاد و فتنی کشید از این دنیا می دون عجب فتنی نمود که کوما ملک و کن راه همراه بر دو انقلابات
زیاد در ریاست پیدا کردید و کسی را که آن مرحوم از خارج طلب کند و بود اکنون چنان تسلطی بر ملک پیدا
نموده اند که اهل ملک نه از پادشاه و نه از وزیر و نه از رعیت کسی را قدرت بر آن عنیت که بتواند خلاف
امر آنها عمل نماید و این بدلت بر سر آنها نیامد مگر بسبب بی دانشی و بی علمی اکنون بسبب لغاتی که در میان
آنهاست ملک مانند کشتی طوفانی در تلاطم است که محقریب از حوادث
زمان غرق خواهد شد

فضل تویم ریاست بهاول

شهبانوی عالیله جهانگیر

این ریاست یکی از ریاستهاست که مستقر است در محال بالور
 محبوب میشود باقی این ریاست دوست محمد خان افغان
 است که یکی از امرای طایفه سیر خیل و در سلطنت ملازبان پادشاه
 فرخ سیر بود و اکنون ولایت است که ریاست منور است
 حکومت او و اولاد او است از حسن اتفاق رخا تون محترم پسر
 بی درین ریاست حکمران بنامده و کماله سلطان جهانگیر
 جلایه و بعد از جانب او مقرر بنامده ریاست حکومت سکند
 جهانگیر این ریاست محترم است شاهی قریب جوار خوش بود
 انتظام و ولایت اری و لشکر کشی و زمین کشتی و رعیت و ساری
 اگر چه هم بنویسم قریب کانی باقیه که در او ایامی خدمات
 خواهم بود و شکر است که در ۱۸۵۵ میلادی در این ریاست تازه
 گردیدند و برکنه بر سار از دولت و دولت قریب است ایشان که در
 و با هم با این شکر است که بر ریاست او در زمان جلوس
 جلایه یکی این بود که در مدت شش سال ریاست را از آن فرقه
 مستخلص گردانید و در ۱۸۶۵ میلادی اجل التیکت اجابت گفت
 بعد از وی دختر تیکت آخرش نواب علی عالیله جهانگیر
 یکیم بن ساری و کمالی بر سر حکومت جلوس و والی الان نام
 تمام امور ریاست در کف کفایت ایشانست برست
 کت ۱۸۶۴ میلادی در ۲۸۲۷۰۰ روپیه
 خراج بود دولت تویشوکت سالی دولت روپیه
 نوزده شکر تپ سلام برای ایشان مقرر است
 ۳۳۳ سوار و ۳۴۲۸ پیاده حاضر کتاب
 موجود و معین همیشه اوقات دارند .

فضل شیم ریاست رامپور

شهبانوی عالیله جهانگیر

باقی این ولایت علی محمد خان افغان است که کسب میر
 بیاری از نواحی مرا و آباد را بخیله تصرف داده و هر
 گروه چهل و شش هزار افغان شد و خطاب نوابی از جانب
 پادشاه دلی سپاداشش خدمتی که بسادات باره کرده
 بود یافت به سنگامی که نواب گلعلی خان بند حکومت
 قرار گرفت از حسن تدابیرش ریاست مذکور محسوس است
 ای قریب و جوار خویش بود رعایا و برابری
 خوشنود بود و ذو طبع و الای این نواب شایسته
 خیر و اجزای کارهای حسنه مایل بود از آنجائی که
 مصدر خدمات نمایان شده بود از طرف حکومت
 انگلیس محاط بطلب میفرستاده شد و پادشاه
 شکست توپ سلام برای ایشان مقرر شد چون
 داعی اجل را التیکت اجابت گفت سپهرش نواب
 محمد شتاق علی خان بر سر حکومت الی جلوس نمود
 در عرصه قلیل بدو و جهان فانی کرد سپهرش نواب
 نواب حامد علی خان بهادر جای نشین شد چون
 بر اقتضای سن سرکار کور و جنرال ریاست را به
 کونسل و اگذار نموده تا که رئیس حالیه تجدید
 انحاء ریاست در کف کفایت او گذارند و دست ملک
 ۱۱۴۰ میلادی در ۲۸۲۷۰۰ روپیه
 نواب عالیله کنون سیاحت بکانت در قندهار جهت
 انگلند اجتمالی و در کور نام ریاست را بقصد است
 ایشان و اگذارند

شهبانویاب سبقت خان بهادر

فضل و دوازدهم ریاست بهار

این ریاست تحت حکومت بمبئی در محال کاتباندار است سابق حکمران این ملک از قوم راجپوت بود در ۱۳۲۲ هجری حاکم کجرات این ریاست را تصرف در آورد و در ۱۳۳۲ هجری شیرخان که یکی از سپاهیان او و حکمران آنجا را کشت ملک را تصرف خود در آورد و در ۱۳۴۰ هجری نواب سبقت خان بهادر است آمدنی شش لک پیم است بیست هشت هزار صد و نود و چهل پیم به کلیم سید و سید قاسمی که یکی یازده شلک توپ سلام از کورنر حاصل کرد و از بار قیصری اکنون پانزده شلک توپ سلام برای ایشان مقرر است .

شهبانویاب سبقت خان بهادر

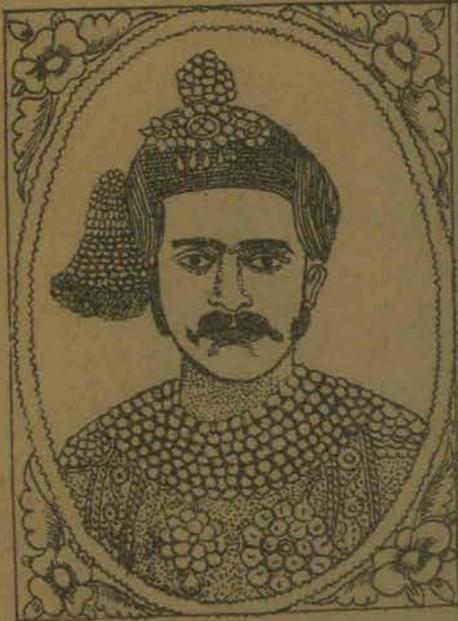
فضل سیزدهم ریاست کواچیا

این ریاست شامل اضلاع متفرقه است الی حال این ریاست با دویجی نام دارد و وسعت ملک ۳۳۳ میل مربع آمدنی ۳۲۰۰۰ هکتار و دو لک هزار و یکصد و نود و پیم است بیست هزار پیم بابت مخارج فوج بدولت شش لک پیم و بیست و پنج لک پیم که در ۱۸۵۲ هجری دولت بهیمه کرده جامی دادند که پیم با و غنایت شده و در ۱۸۵۲ هجری عیسوی مخی غنایاب استر اف اندیا درجه اول شد و سید قاسمی که قبلاً در ۱۸۵۲ هجری در ۱۸۵۲ هجری توپ سلام در هر سمت که باشد و در حد و خود رعیت و یک شلک برای ایشان معین است

فضل چهاردهم ریاست بروده

این ریاست از محال مالوه است باقی این ریاست ابتدا بهمارا و ملکر یکی از سرداران فوج سیرت بود چون بهمارا بهمارا و ملکر ان سابق بجماعت چندار حکومت معزول شد بهمارا بهمارا سید جی را و ملکت کالیگوا بستن دو از ده سالگی بر سنده حکومت جلوس نظر به اقصای سن امور ریاست و مهمام حکومت است مجلس جمهور بود چون بهمارا بهمارا شد و قابلیت رسید در سنه هزار و هشتاد و هشتاد و یک و یک عیسوی از دربار قیصری حکم صادر شد که عثمان حکومت تمام ریاست را در کف کفایت او و اگر از دو اکنون که سنه هزار و هشتاد و نود و سه عیسوی است بهمارا بهمارا مزبور در کمال خوبی امور مملکت خویش را انجام میدهد کلکت دو زبان اگر هزار دوستان کرد و واتان جلالتش را یکی از هزار و اندکی از بسیار توان سرود و وسعت ملک ۳۹۹ میل مربع آمدنی ۳۲۰۰۰ هکتار و دو لک هزار و یکصد و نود و پیم است بیست هزار پیم بابت مخارج فوج بدولت شش لک پیم و بیست و پنج لک پیم که در ۱۸۵۲ هجری دولت بهیمه کرده جامی دادند که پیم با و غنایت شده و در ۱۸۵۲ هجری عیسوی مخی غنایاب استر اف اندیا درجه اول شد و سید قاسمی که قبلاً در ۱۸۵۲ هجری در ۱۸۵۲ هجری توپ سلام در هر سمت که باشد و در حد و خود رعیت و یک شلک برای ایشان معین است

شهبانویاب سبقت خان بهادر

شهبه هزار و پنجاه و یک تنگه بهار

فضل مایه هم ریاست الوار

این ریاست از محال است میوات و دیوانه با راست
والی این ملک موسوم است به پنجاه تنگه از قوم
راجپوت راجه موصوف این ریاست را در شهر
هزار و پنجاه و یک تنگه و عیسوی از ریاست
جی پور و بهرت بود وضع کرد و وسعت ملک
۳۰۰ میل مربع آمدنی سالانه بیت ملک
روپی است تعداد فرج پانزده هزار سوار و دو
هزار پیاده حاضر در کاب و در دست قسبی گیری
و پانزده شلک توپ سلام برای ایشان مقرر است
و حکومت شان در کابل نظام است

شهبه راجه برای پنجاه تنگه

فضل شاهر هم ریاست امپندی

والی سابق این ریاست از قوم راجپوت بود و لکن
بوجبات چند بموجب عهدنامه لاهور بر قوم راج
شاهه انصرف نگلیس درآمد بعد از آن سرکار
انگلیس در شهر هزار و پنجاه و یک تنگه برای
برسین و وراث او و او گذار نمود و قسبی که راجه موصوف
در رو و جیب ان نمود و پس از آن بر شکر حکومت
مشکلن کردید سنه قسبی گیری بود داده و یازده شلک
توپ سلام برای او مقرر شد و وسعت ملک ۱۰۰
میل مربع آمدنی سالانه شلک روپی است
و سالانه یک ملک و پیه حکومت خراج سید

شهبه راجه بیست و نه تنگه

فضل همد هم ریاست ابر پیتر پور

بانی این ریاست ابتدا کنور سونی ساه لازم هند و پت بود
مقیم این مقال اگر کسیب سکا نه پورش هر کنور سونی
ساه بسیاری ملک از اطراف و جوان این ریاست بود
خود را آورده حکومت میکرد و هنگامی که انگلیس تمام
ملک بودند ملکت مستط شد صلاح وقت با چنان
دید که ملک متصرفی کنور سونی ساه را بخودش و گذار
نماید لهذا در روز دهم ماه مارچ سال ۱۸۱۸ ملک را با او و لکن
نموده و اجنت قسبی گیری را نیز با او داد و وسعت ملک
۱۲۰۰ میل مربع آمدنی سالانه شلک روپی است
پانزده شلک توپ سلام برای این مقرر است
و شکر خراج راجه بیست و نه تنگه است

شهبه هزار و پنجاه تنگه بهار

فضل همد هم ریاست کشمیر

دار این ریاست ابتدا ملک مسری استانی این ریاست کلاب گوتتا
نزد خوشحال تنگه فرج در کلاب گوتتا لازم بود و در شهر پور
سه فرج شد و از ای قسبی ماتی که در جنگ لکن خان حاکم راجه
از لکن پور رسید جموری برای کونت او از لکن پور رسید در سنه
کلاب گوتتا از چنان و بتافت پس شکر خراج سکا قسبی حال
بجای پدر بر منند حکومت بکن کردید و در سنه ۱۸۵۲
استه در جد اول مخاطب سنه قسبی گیری میازده شلک
سلام برای او مقرر شد تعداد فرج سوار و پیاده شکر خراج
دارد و این ریاست خود مختار بود اکنون در دست حکومت
دست ملک ۲۵۰۰ میل مربع آمدنی سالانه پنجاه تنگه

۱۲۰۰

فضل نوزدهم ریاست جی پور

شیهه مهاراجه مهارا و سنگ پور

سوانی جی سنگه بهادر قوم کچوا این ریاست آباد است
بعد از فوت سوانی جی سنگه رئیس خانیه مهارا و سنگه پور و سنگه
نیکو مت جلاوس نمود نظریا تقضای سن حکومت این
زمان ریاست را به چیمور و کدارا چون راجه بکر شد
رسید در سنه هزار و هشتصد و پنجاه و دو و علیوی
زمان مهارا ریاست را به کف کفایت او دادند
و در سنه هزار و هشتصد و پنجاه و هفت و ایش
خواهی و جان فشانی و خدماتی که در رکنه گوت تمام
حکومت کرده بود و مستثنی و خطاب است
مجد اول و بیست و یک شکست توپ سلام از حکومت
برای ایشان مقرر شد در قواعده ملک اری قانون
حکم رانی و رعیت پروری سحره آفاق و محمود
همچنان است اگر بنجا اهم اوصاف حمیده ایشان
بیان کنیم و قری حد اکانه با مختصر اینکه بیست
بهری است متلاطم که از کثرت بخشش نیز هر روز
بخشش ابری است شرا که که از شدت ترش
نمیداشد در ملک انبای لوک بخش سلوک مذکور
است سعیت ملک پانزده هزار میل مربع آمدنی
سایا چهل بخش ملک رو بیست سالیا نه چها
لک رو پیه خراج حکومت میدهند و فوج سوا
و پیاده پانزده هزار حاضر رکاب دارد در نیاست
هنگام مشغول حکمرانی است

شیهه مهاراجه قیاله

فضل بیستم ریاست قیاله

والی این ریاست از قوجاست که در بیست و یک شاهی از ۱۸۱۷
سایا ضعیف مالی که راجه زید سنگه و پرکنار نول حکومت کرده بود
محمود اول و لک رو پیه نام حکومت او عطا شده و خاکه بختاب
است در جد اول گردیده و مستثنی که جری حاصل نمود و مع جفده
شکست توپ سلام چون که مهارا جده موصوف در ۱۸۷۶
سوانی آیین ملت و که بسیار ثواب از روزند و در ارتش
انداخت بر سرش که بهر روز او و کور زبیرال را مقلع نموده بر
ریاست جی نشانی و مهارا ریاست کوشل ان ایضاً قیاله سفیر
تمام عیال و پراخ شود و در آخر سن که در نسل روز روز ملک
تجسیت سعیت ملک ۱۲ میل مربع است سالانه بیست و یک رو پیه

شیهه مهارانا فتح سنگه جی پور

فضل بیست یکم ریاست اودی پور

این ریاست از محال میوار است مهارانا اودی سنگه
این ریاست را آبا و کور و حد عالی چهر است حد شرقی او
کوتا بود سی حد جنوبی الوه حد غربی سرو سی است سعیت
۱۱۹۱۳ میل مربع است آمدنی سالانه چهل لک رو پیه
خرج فوج و ولک پنجاه هزار رو پیه حکومت میدهند والی
ایشانک بسیار قدیم عالی خانده است تمام ارجحان بند او را
خیلی بزرگ و حرمت میدارند او لقب قیاله به ریاست
والی حالیه مهارانا فتح سنگه جی ۱۲ جنوری ۱۸۷۵
ما حکومت کلیمس تجدید معاهده نمود و مستند
مثنی که ری مع ۲۱ شکست توپ سلام حاصل کرد

شهباز راجه سیوا جی ادرکریا

فضل میت دوم ریاست ادر

این ریاست از محال مالوه است بانی این ریاست ملهادر
راد ملکر از سرورانان فوج میر تمه بود و سیوا جی با و راجه جی
در سال ۱۲۹۰ عیسوی مخاطب بنگلاب استر در جا اول شد
و سند قبلی گیری حاصل کرد و نوزده شکات توپ سلام
بر تقامی که باشد و در حدود خود ریاست یکت شکات از
حکومت برای ایشان مقرر شد و مدت ملک ۱۳۱۸
میل مربع آمدنی سالانه پنجاه لکت و پیه است
یکت لکت و نوزده هزار و هشتاد و دو و پیه یکت
انگلیس خسرج فوج مید هر تعداد فوج سوا از ۳۲
پیا ده ۴۳۵۰ حاضر رکاب دارد و ملک رسی از ۱۲

شهباز راجه رکھیپر سنگریا

فضل میت تیر ریاست چند

راجه قیال و راجه این ریاست جدشان کی است و مذنب
نایک شاهی در ۲۲ در ۲۲ ستمبر ۱۸۶۴ بر مسند حکومت
جلوس نمود و در ۱۸۵۵ در پنجاه و دلی این راجه مقدمه
انگلیس شده که یکت تکلیف رفت و فتح نمایانی کرد و
پادشاه این ریاست حکومت کلکت در وانه که حاصلش
یکت لکت شانه هزار و هشتصد و سی و نه بود و بیان انعام
و از ریاست پنجاه و دو راکت و هشتاد و دو پیه که بوقت ضرورت
در ۱۸۵۵ راجه عالیه رکھیپر سنگریا اختیار قبلی گیری از
شکات توپ سلام او شد و مدت ملک ۲۳۶ میل
مربع آمدنی سالانه هفت لکت و پیه

شهباز راجه است در ادر جی

فضل میت چهارم ریاست ادر

این ریاست در ملک مالوه واقع حکمران این ریاست
ابتدا از تپوار بود در سنه ۱۸۵۴ در ۱۸۵۴ در ۱۸۵۴
در ۱۸۵۴ عالیه اندر ادر جی را اجتناب قبلی گیری
و پانزده شکات توپ سلام از سرکار حاصل شد
و مدت ملک ۱۵۰۰ میل مربع آمدنی سالانه
پنج لکت و سی هفت هزار پیه

شهباز راجه سوراند کریم ساه بهما

فضل میت پنجم ریاست نیپال

این ریاست تحت حکومت بر بنیدستی بنگال است
شمالش کوه همالیه حد غربش بنگال و حد جنوبی اووه
و محال که رکپور و بنگال است از آن ریاست این ملک
گماندوست رئیس این ریاست خود را از اولاد
او دی پور میداند و خراج بنگالان چین میداد حکومت
انگلیس در ۱۸۹۱ برای توسیع دائره و تجارت میداد
رئیس عالیه سوراند کریم ساه از قوم لچو ریاست این راجه
خود مختار یعنی خراج که از بنگال است این ریاست مدت ملک
۲۴ هزار میل مربع آمدنی سالانه ۴۳ لکت و پیه
اتحاد ۱۱ شکات توپ سلام از حکومت این ریاست

شبهه راجه روه در پرتاب سنگ

فضل مینت و ششم ریاست پنا

این ریاست از محال بود که کند است در ششده راجه کشور
سنگ بر سندر ریاست متکون شد پس از فوت او در ششده
راجه تربت سنگ حکمران این ریاست گشت و پادشاه
خدا مانی که در ششده هزار و هشتصد و پنجاه و هفت
عیسوی بجلومت کرده بود از جانب پادشاه بقتل
قتلی مینت هزار و بیست و پنج طایف میندر و خفت
قتلی گیری و یازده شکست توپ سلام سرفرازی کردید
در ششده بر و در جهان نمود در ششده و در پرتاب
سجایش ششده هفت ملک ده میل مربع آمدنی
سالانه چهار لک نه هزار و ششصد و پنجاه و پنج روپیه است

شبهه راجه سار و دل سنگ بهادر

فضل مینت و هفتم ریاست کش کده

این ریاست از محال مار و ار است پیش این ریاست
از خاندان راجگان جو پور است در ششده هزار و هشت
صد و چهل عیسوی راجه حالیه اول سنگ بر ششده
شکست شد سند مینت گیری و پانزده شکست توپ
سلام از حکومت برای ایشان مقرر شد و هفت
ملک .. میل مربع آمدنی سالانه شش لک
روپیه حکومت محض عایت خراج از ایشان بگیری
تعداد فوج دو لیسیت و پنجاه سوار و سی صد پاد
حاضر رکاب دارد

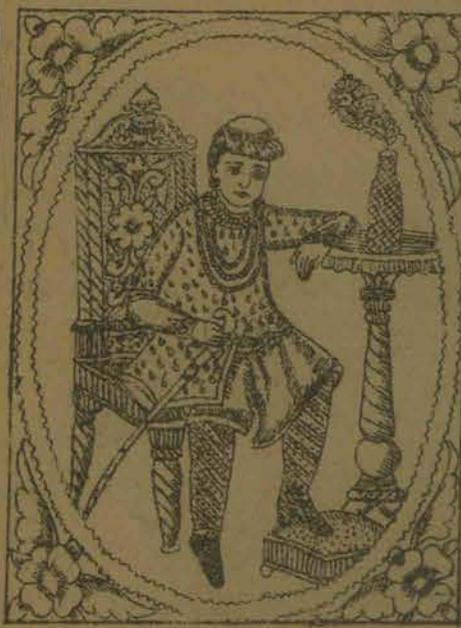
شبهه راجه جیونت سنگ بره

فضل مینت و هشتم ریاست جو پور

دار این ریاست این ملک مار و ار است مانی این ریاست
ابتدا جو و مانامی از خاندان راجه پوران را تو فوج است
در ششده راجه حالیه جیونت سنگ بر ششده حکومت بگوس
نمود بعضی خدائی که بجلومت بگوس کرده سند
اجت مینت گیری و خطاب استر در خراج اول نوزده
شکست توپ سلام از حکومت حاصل نمود و هفت
ملک ۵۶۲۲ میل مربع آمدنی سالانه هفتاد و دو
لک روپیه تعداد فوج کیزار سوار و سیاده دارد نوزده
هشت هزار روپیه خراج فوج و یک لک پانزده
هزار روپیه خراج بجلومت میدد

شبهه رانامال سنگ بره

فضل مینت و نهم ریاست مهور پور

راجه این ریاست از قوم جات است مانی این ریاست
ابتدا در عهد باجی را و پیشوا اسپاهی بود در ششده
هزار و هشتصد و سی و شش عیسوی راجه رانامال
اینده سنگ بجلومت بگوس شده نمود و در ششده
رانامال سنگ راجا نشین کرده در ششده سی و شش
و پانزده شکست توپ سلام حاصل نمود و هفت
ملک ۶۷۴۰ میل مربع آمدنی سالانه یازده لک
روپیه تعداد فوج سواره و پیاده و دو ستر خراج
رکاب دارد

شهبانوی همدان و رام سنگه

فضل سیام ریاست بوندی

راجا امید سنگه حاکم این ریاست از قوم راجه پتان است ابتدا کسی که با حکومت انگلیس در مقام اتحاد برآمد این اجبه بود در سال ۱۸۱۱ امیر سنگه بدو جهان نمود پس کوچی از او باقی بود و سوم همدان و رام سنگه حکومت بجای پی نشاند تا او عهد نامه جدیدی منعقد نمود پس از فوت او پسر همدان و رام سنگه را بجای آورد از ده سالگی سن رسیدن تا ایام استقرار ملکات حکومت انگلیس بدو چون بچگی رسید نام ریاست او کفایت و انصاف و در عهد شکست و سلام برامی متصرف شد و در ۲۹ میل از آمدنی سالاندر پنج ملک رویه خراج یکت و بیست هزار روپیه سالی بدو و پنج سوار و ده

شهبانوی همدان و رام سنگه

فضل سیام ریاست دنگه

راجا حالیه همدان که همیشه شکست است است ملک بیست و سه هزار میل مربع آمدنی سالانه چهل هفت لک و پنجاه هزار روپیه مقصد و پنجاه روپیه دو لک و پنجاه هزار روپیه سالانه حکومت انگلیس خراج میدهد پانزده لاکت توپ سلام برای او مقر است

شهبانوی راجه اشیرای پوتشاد همدان

فضل سیام ریاست بنارس

بانی این ریاست همدان زمین دار موضع کنگا بود و در ۱۸۱۱ بدو جهان نمود و کیش بلیوت سنگه جانشین شد در ۱۸۳۳ راجا موصوف در انتقال بنکاله همراه شاه عالم و شیخ اعظم الدوله بود پس از آن همراه شاه عالم فرانس انگلیس در آمد در ۱۸۵۸ علاقه بنا بر حسن حکومت انگلیس با او اکتفا نمود مشروط به اینکه سالانه چهل لاکت روپیه بدو لاکت اختیار خود را برای دیوانی برسد بدست حکومت انگلیس چون ملک عدم شد آنگاه اشیرای پوتشاد را بر این ریاست نشاندند پس از آن قسری بر روی زمین شکست توپ سلام از حکومت برای او مقرر گردید

شهبانوی راجه اشیرای پوتشاد همدان

فضل سیام ریاست جاکر

راجا حالیه ریاست بنارس از نسل سوری راجه پوتشاد است ابتدا کسی که با حکومت انگلیس در مقام اتحاد برآمد این اجبه بود در ۱۸۱۱ امیر سنگه بدو جهان نمود پس کوچی از او باقی بود و سوم همدان و رام سنگه حکومت بجای پی نشاند تا او عهد نامه جدیدی منعقد نمود پس از فوت او پسر همدان و رام سنگه را بجای آورد از ده سالگی سن رسیدن تا ایام استقرار ملکات حکومت انگلیس بدو چون بچگی رسید نام ریاست او کفایت و انصاف و در عهد شکست و سلام برامی متصرف شد و در ۲۹ میل از آمدنی سالاندر پنج ملک رویه خراج یکت و بیست هزار روپیه سالی بدو و پنج سوار و ده

شهبه راجه پرتغلی سنگه بیبا

فضل بی بی چارم بیبا چارم بیبا

رئیس عالی پرتغلی سنگه بیبا در است اختیار تشریفی
و پاتر ده شکست توپ سلام از حکومت برایش مقرر است
وسعت ملک و دوهزار و پانصد میل مربع آمدنی سالانه
پاتر ده لک تار و پونیه پستاد و سنار زوپیه سالیانه
حکومت خراج میدهد بقدر فوج پانصد سوار و
هزار پیاده حاضر کاب دارد و حکومت ایشان
در نهایت شگفت است

شهبه مهارا نول بی سال سنگه

فضل بی بی سحر بیبا حلیله

این بیباست در تصرف قوم راجه پتان است از مهارا
ول بود راج در ۱۱۱۱ میل بمعا به و با حکومت کلیمس
در ۱۱۱۱ میل فوت کرد پس از آن خیره پیش
کچ سنگه حکمران بیباست کشت این نتر در ۱۱۱۱
جهان را دواع نمود در حال مهارا و ن سیال سنگه
منز نشین شد سندی قنبلی کیری پاتر ده شکست توپ
سلام از جانب حکومت حبه ایشان مقرر شد
وسعت ملک ۲۲۵۲ میل مربع آمدنی سالیانه
خج لک روپیه بکزار فوج حاضر کاب دارد و پست
لک بکزار و پانصد میل مربع آمدنی لک روپیه

شهبه راجه کیری سنگه بیبا

فضل بی بی شمشاد بیبا سهرابی

در ۱۱۲۲ راجه شهبه سنگه درین بیباست معا به با حکومت
انگلیس نمود که اطاعت نماید و خراج از قرار رویش آن
بدهد و حکومت نیز وعده داد که او را پناه خود بخاورد
و قرار داد که اگر کسی از وارث او بعد از وفات شیوه
سنگه بیبا مانده او مالک بیباست باشد درین حال کیری
سنگه بیبا پاتر ده شکست توپ سلام برایش مقرر شد
وسعت ملک سه هزار میل مربع آمدنی سالیانه پستاد
هزار و شصت تار و پونیه خراج سرکاری پاتر ده پستاد
سیصد روپیه است نصبت و نه سوار و دو بیست
جده پیاده حاضر کاب دارد

شهبه راجه اور سی سنگه بیبا

فضل بی بی بهمن بیباست بیبا

راجه این بیباست از خاندان راجه اور سی پورا
در ۱۱۲۲ میل و پستاد و چهار علیوی راجه
سنگه نشین شد خراج قنبلی کیری و پاتر ده شکست
توپ سلام برای او مقرر شد راجه عالیله اور سی
سنگه بیبا در است وسعت ملک ۱۱۱۱ میل مربع
آمدنی سالیانه چهار لک روپیه است پنجاه و
دو بیست پیاده حاضر کاب دارد

فضل

فضل بیستم است رتلام

شاه راجه نجیت سنگرجی بهادر

راجه رتلام را قوم راجپوت بسیار عزیز میدارند و چون
 میمانند این راجه بیست و نه ساله چهار هزار و پانصد و بیست و یک
 حکومت انگلیس بر راجه سفید پها خراج میداد و
 سه هزار و بیست و نه تنه و نوزده عیسوی فیما بین راجه
 سفید پها و تراب سنگر راجه رتلام بواسطت
 انگلیس عهدنامه منعقد شد که راجه سفید پها متعرض
 ریاست رتلام نشود و خراج یکمیلیون و پانصد و بیست
 و یک تنه راجه سفید پها براج راجه رتلام بپردازد
 گرفت نظر نجیدانی که در هند کاشی در سنه
 هزار و بیست و نه و پنجاه و هفت عیسوی ثبت
 حکومت انگلیس از بیروت سنگر ظهور رسیده بود
 پسرش سید سنگر از دربار قیصری بکلیت قلمرو
 شد و یازده شلیک توپ سلام برایش مقرر
 گردید راجه عالیجناب نجیت سنگرجی بهادر است
 وسعت ملکات پهنه میل مزاج آمدنی سالیانه
 شش لاک و شصت چهار هزار و شصت چهار صد و
 است پانصد سوار حاضر رکاب دار و انوار
 حکومت ایشان منظم است

شاه راجه جیوت سنگرجی بهادر

شاه راجه بهان تراب سنگرجی بهادر

فضل بیست و یکم است بهر پت

فضل بیست و یکم است بجا در

این ریاست از محال میوات است بالی این ریاست
 برج نامی قطاع الطریق در عهد عالم کبریا و شاه بوده
 است بر شش حال جیوت سنگرجی است
 سنه قمری کبری با و داده شده و در سنه هزار و بیست و نه
 پنجاه و پنج عیسوی بفرقه شلیک توپ سلام برایش
 مقرر گردید وسعت ملکات ۱۹۶۴ میل مزاج آمدنی
 بیست و یک لاک و پانصد است تعداد فرج سوار
 ۲۲۱۴ پیاده ۳۳۶۸ سپاه توپخانه ۳۶۸
 می باشد

بالی این ریاست از محال میوات است بالی این ریاست
 بوده بهر کاسیک علی و ملکات بدین گشته و فتح گردید و سنگر
 سیرا اعانت و نوزده و در جنگ کشته شده راجه بیست و نه
 علی سوار و اسطه شده لاکت لیسیر بنگر و کبری سنگر و کرد
 در جیات کبری سنگر لاکت بدین گشته و تصرف حکومت سنگر
 و بسند سارنده فیما بین راجه کبری و بجا کبری که سنده است
 نیافت بهان تراب سنگرجی حال بعضی خدانی که در سنه
 حکومت انگلیس که در بود بر سر حکومت تقریباً
 قمری کبری یازده شلیک توپ سلام حاصل گردید و وسعت
 ملکات ۱۹۶۴ میل مزاج آمدنی سالیانه شش لاک و شصت

شهبانیه راجه بکر مستور بهادر

فضل جمل و کرامت بیست و یک کوه

این ریاست بسبب جنوب غیر و زبور واقع است بانی
این ریاست بطن نامی از قوم جات بود در عهد کبیر شاه
حاکم فرید کوه شد بعد از چند سال علم خود سری بر او داشت
تا در سال ۱۱۸۰ در وقت لشکر کشی انگریز به هند نظر بجهت جات
لایق که از راه بلنور رسیده بود و کوه کوه کتوارا با
خطاب را یکی از حکومت بنگلین مانت و بعضی ضامنی
که در سال ۱۸۵۰ کرده بود و یازده شکست توپ سلاطین
مقرر شد و در سال ۱۸۶۰ بکر مستور بهادر را اختیار کنی کنی
دادند و وسعت ملک ۶۳۳ میل مربع آمدنی سالانه
پنج هزار روپیه است پنجاه سوار و دولیت پایاد و خدمت کار دارد

شهبانیه راجه بکر مستور بهادر

فضل جمل و کرامت بیست و یک کوه

رئیس عالی راجه بکر مستور است یازده شکست توپ
سلام برای ایشان مقرر است وسعت ملک ۶۳۳
میل مربع آمدنی سالانه یک لک و هفتاد و پنجاه روپیه
است هفت هزار روپیه رسیده روپیه و دو این خراج
بجای وقت میداد تا در سال ۱۸۵۰ هشت صد و شانزده
عیسوی سیسی چند قدری ملک از تصرف بیرون رفت
حکومت یکبار و پا لصد روپیه از خراج مقرر می بود
تحصیف داده است

شهبانیه راجه نرب اندر نراین بهادر

فضل جمل و کرامت بیست و یک کوه

این ریاست از شمال کامروپ است در سال ۱۸۵۰
راجه نرب نراین رئیس این ریاست را قوم بوشید
ساختند راجه نرب نراین در وقت بنگلین درخواست نمود
که اگر سرکار مدد کند از وقت مدد بهانه لطف آمدنی ملک
خود را بهر کار خواهیم داد و حکومت بنگلین او را از قید
خلاص کرد و رئیس عالی راجه نرب اندر نراین بهادر است
سیزده شلیک توپ برایش مقرر است

شهبانیه راجه نرب اندر نراین بهادر

فضل جمل و کرامت بیست و یک کوه

ریاست ترا و کور را تر باج هم میگویند دارا الیقا
این ملک ترا و نام است راجه عالی راجه نرب نراین
است وسعت ملک ۶۵۳ میل مربع آمدنی
سالانه جمل و دو لک و هشتاد و پنجاه روپیه
است تعداد فوج ۱۶۸۰ پیاده و در سال ۱۸۵۰
هشت صد و هشتاد و هشت عیسوی این ریاست
معااهده با حکومت بنگلین کرده که دو لک و پنجاه لک
برای حفاظت سرحد به

شهبانوی راجه راجه جیسندربها

فضل جیل و پنجم ریاست میور

این ریاست تحت حکومت در اس است در سنه
هزار و هشت صد و سی و یک عیسوی حکومت انگلیس
سبب بی انتظامی در ملک ریاست راجه راجه کرشنا
راج گرفته بقصر خود در آرد و یک لک روپیه
سالانه برای مخارج راجه و پنج لک برای ادای
قرضه او مقرر کرد در شش حالیه مهاجره جیسند
بها در است و نعمت ملک ۲۴ هزار میل مربع
است و بیست و یک شلیک توپ سلام برای
راجه مذکور مقرر است

شهبانوی راجه دیشن سنسکر

فضل جیل و ششم ریاست یوان

این ریاست بسیار قدیم است بمراد است بری یک
پشت بخانواد و بی یک دیو میرسد در سنه هزار و
هشت صد و سی و دو عیسوی عهد نامه پسر کارا کیز
منته شده بقدره شلیک توپ برای ایشان مقرر است
و نعمت ملک ۱۳۰۰ میل مربع آمدنی سالانه
بیست و پنج لک روپیه است تعداد فوج نه صد و
شصت و پنج سوار و دو هزار و هشتاد و شش
پیاده حاضر رکاب دارد در حالیه
مهاجره دیشن سنسکر

شهبانوی راجه جیسندربها

فضل جیل و هفتم ریاست برنج

این ریاست از محال کاتیا و تحت حکومت بیستی
است بانفی این ریاست سیک نام از قوم راجپوت
کو بیلا است رئیس حالیه جیسند سنسکر بهادرت
آمدنی سالانه ده لک روپیه است تعداد فوج
سی هزار و سیصد و شصت و شش
قنبلی گیری یازده شلیک توپ سلام برای ایشان
مقرر است

شهبانوی راجه جیسندربها

فضل جیل و هشتم ریاست کولانو

بانفی این ریاست راجه رام لپه کوچک سیواجمی
راجستمار است رئیس حالیه ساهاجی چترپتی است
آمدنی سالانه ده لک روپیه است تعداد فوج
سی هزار و سیصد و شصت و شش
شلیک توپ سلام برای ایشان مقرر است
و نعمت ملک ۲۱۸۴ میل مربع

شهبانوی همدان و ابراهیم سمری
نهاراجه رانا اندر حبس سنگ

فضل حیل و نهم ریاست برون

رئیس حالیه این ریاست همدان و ابراهیم سمری
نهاراجه رانا اندر حبس سنگ بهادر قوم جا که کپور
کتر است خطاب بهزائیس و سیزده شکست
توپ سلام از حکومت برای ایشان مقرر است
در حسن اخلاق و همان نوازی این همدان چه
بی نظیر است و سعادت ملک و هزار میل بر آید
سکات پنجاه هزار روپیه است

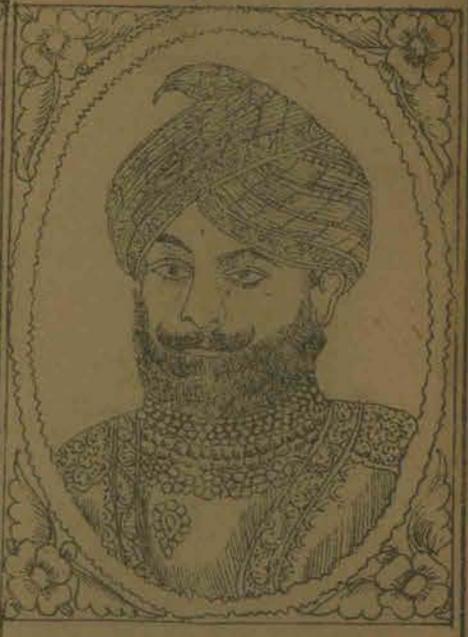
شهبانوی راجه جکت حبس سنگ

فضل پنجاه ریاست کپور تله

بالی این ریاست ابتدا جاسانگ بود بعضی از ملک را
بروز شمشیر و بعضی را بطور انعام از دربار لاهور حاصل
کرد و بعد از او سردار بخشال سنگ حکمران در بعد از وفات
سردار بخشال سنگ در حبس سنگ در حالیه بر سر قرار گرفت
در سال ۱۸۵۶ سپاه اشغال کجا مقرر کرده بود و حال بودی
و پس از نواح ملک او در وقت قیمتی ده هزار روپیه
عطا و احتیاقی کبری خطاست و سینه یازده شکست توپ
سلام فیت و سعادت ۹۸ میل شش ساله ۱۹ لک بقادو
بهفته هزار روپیه لک است که در روپیه یک سوخت
خراج میدهند و تعداد فوج سواره و پیاده که در حاضر کادو

شهبانوی راجه کجی بهادر

فضل پنجاه ریاست کچه

رئیس این ریاست را و راسی نامی است که با
انگلیس در سنه ۱۸۱۹ صلح و معاهده کرد و طرح
دوستی از اخت رئیس حالیه را و کجی است
سند قبیله گیری و هغه شکست توپ سلام برای
ایشان معین است سعادت ملک شش هزار روپیه
میل ترلع آمدنی سالیانه پنجاه لک روپیه است
چهل هزار روپیه بزرگ کار شوکت مدار
سینه میدهند

شهبانوی چتر سنگ بهادر

فضل پنجاه و چهار ریاست تته

والی این ریاست چتر سنگ از قوم بندیه است
در سنه هزار و هشتصد و هجده عیسوی عهد ملکه
دوستی با حکومت انگلیس منعقد نموده و یازده
شکست توپ سلام برایش مقرر گردید و احتیاقاً
قبضه گیری تیر حاصل نمود و سعادت ملک ۱۷۵
میل ترلع آمدنی سالیانه پنجاه لک و پنجاه
هزار روپیه است

شاهی همایون سوانی سنگه بهار

فضل سخا و کرمی است دینا

این ریاست از محال بنیدل کند است درین حالیه
همایون سوانی سنگه بهار است راجه بسیار در جسم
دل است شکر هزار و همیشه در شصت و دو و سصد
اختیار قیسی گیری با ایشان عطا شده و سعت ملک
بهشت خند و پنجاه میل مربع آمدنی سالیانه ده
روپیاست

شاهی راجه بهیر سنگه بهار

فضل سخا و دودم ریاست نامه

حاکم ریاست ایوب اندر سنگه از خاندان اچیند است در این
مخاربه با کسان از آنجا که در سنگه ریاست بود و در
انگلیس بود از سنگه بهار که در آنجا بود و در
نظر ریاست ساخت و بجایش درین حالیه بهر سنگه ریاست
و در سنگه ریاست مالی که ازین بود و در سنگه ریاست
ان حکومت کلیمین عطا کرده که در سنگه ریاست
روپی بود و عطا کرده در سنگه ریاست
شکست تمام برایش معین شد و سعت
میل مربع آمدنی سالیانه ده
حکومت کلیمین و پیدای سوار و پ

خاست

در کتب سابق و در آنکه از ایجادات و خصوصیات این سلطنت نوشته است در ممالک هند منجی با که بعد از تسلط در آن
در بلا و بهشت و ستمان بسیار بود که باعث فلاح و ترقی ملک میباشند و در این ممالک جاری شده و شایع گشته
اگر از آن و عمل در این اوان حکومت آنها بنحویکه هر یکی را بیان کنیم درین مختصر لکن چار با مختصاری بر و از آنجا فریادیکه
باعث سلسله طالع مال خواص و عوام گشته درستی و حفاظت طرق و شوارع است بمنزله امر اصل است و بهر حال
را که در آنجا اگر چه از ایجادات را با بیان سلطنت نیست لکن واضح است که این هم درستی است طرق انتظام و آن
از برای هر چه بیانی و ارسال خطوط و کاغذات انواع سوار بهای برای مسافرتین آسانی و از برای در تمام اقطار و مقامات این
بلاد وسیع جا بست در عهد یک از سلاطین بنده اول در عهد سابق امن طریق چنانکه در این عهد است کجا بود و تا نیا این هم
طریق و شوارع صحاف که نایبانی بدون استیجاب فائده بر آن تو اندک گشت و مسافرین هر چند که بدت بهشت باشد و در این
متوجه منزل مقصود و تو اندک گشت در عهد و سالفه هرگز نبوده مع هذا اکثر نواحی و اطراف در آن عهد و از تراکم اشخاص و
و هجوم حیال و اقبال متروک نامسلوک میماند بلکه در ایام پادشاه سیدب نام بودی زمین راههای سی برهانگ از کثرت سیاه
در ایام آب سیکر و در تیر از خوف راه تران صد و در هر طرف جاری نشود و در تمام مسافران کام بدون معیبت
کمتر قیسی آمد علاوه برین سبب اقدام امن طریق کسی از اهل هند و هندو غیره در آن عهد و سیکر و اگر اجمالی کسی غرض سفر
بسیافت و در سیکر و اهل عیالش سفر او را مانند سفر آخرت می شمردند و بکمال این اورد و داعی می کردند اکنون از نتایج سلطنت
است که هر چه است حکام همه خدای می مفاسد و آفات از کمر چنان دور کرد و دیگر اکنون از آن همه مفاسد و آفات غیبه
قصص و حکایات مانده است امنیت طرق و شوارع بعد است که ساوران بخار با امته و اموال هر که در حال اقبال
بفراغ مال بر طریقی که خواهند تردد و گشته سن آسانی رسیدن کاتب خطوط بهر تاست که لغات خط و در اول
آسافت و دوا و سینه زده بدون تاخیر و مشقت میرسد و اموال اجناس باقی آنکه محظوظی و گساید و گساید
بر قدر مسافت که خواهند بصرف قلیلی کیل می گسند نیمه فواید منافع در از من سبب که بود و از آنکه در تمام
متوجه بیانی یعنی درستی و صفائی او با در تمام بلاد و قری و دفع کسافت از هر جا بر این خط است و آن است و در
و اهتمام ارایش در و شتی تمام شب در هر کوه و برزن در عهد پادشاهان بر روی کار نیامده و هیچ
بت را خیالی در این چنین امور بوده از آنجمله است هر کوه تعلیم و اشق و آبراه صدار و قری از برای
ایام فقط زبان علوم اگر برتری عربی و پارسی و غیره و انواع ستر و ستر
تسلط اگر زبان شنیده شده از آنجمله است انتظام محاکم
بازرغای از آنست چه محالست که در ابوسی باور

تنها از وجوه و حساب کران بهما آرام از شهری بشهری روزی باشد یا شب سوار باشند و کف حمایت حراست
 سلطنت می آید و سایر دو حالات امن طریق عمد و سابقه را چگونه می آید حراست بود نشان در خانه های خود که چگونه
 از کتب و تواریخ هر ملک میزان پیدا است از آنجمله است تربیت پرورش حفاظت اطفال صفا که در وضع و ملاک
 کثیر اطفال خود رسال را دولت بدست خود گرفته بعد از وضع قدیمه بالکذاری سرکاری اطفال را بر برای آنها جمع
 می کند و تعلیم و تربیت آنها را تا زمان بلوغ بیاورد و از پس انداز حاصلات و کرامات که در ملک
 آنها را بجهت می آید از یک کلمه ای آنها نیز انقدر اطفال جانده و کاهای بخواب ندیده اند از آنست بنای شفا آنها
 خیراتی از برای بیمار داری و درمان دسانی بفرما و مساکین هر قوم و ملت در شهر و اوقات آنجا است ایجا
 کارخانه ها از کارخانه آرد و در میان بنده و پارچه بانی و غیره برای صد گونه منافع که هر یک از این ملک کاهای
 خانه کلکون شده بود از آنجمله است ایجا در ملک بگری و خانی و ایجا در ملک کاهای برای تسهیل حمل و نقل احوال
 اطفال در عمد و سابقه اعظم تا میر بر برای روانه کردن خطه طرز و در رسیدن مقصد و سوار سی با اوقه ترتر قرار
 آید هر چه برای ملوک و امر برای بگری قریب بود اکنون قطع مسافت یکماه و روز و درون مسافت کویا که انسان
 در خانه خود نشسته با سایر تمام بلکه در خواب راحت و آرام قطع منازل و طی مراحل که چنانکه درین عهد مجوم غریب
 است از منته سابقه کاهای نصیب احدی از نشانان نبوده از آنجمله است اجرای ابر برای صنعت مقناطیسی که بیک
 خطه از شهری بشهری هر یکی دیگری اخبار میرسانند بجز قلیل از آنجمله است بنای بخراسانی آب از مسافت بعینه جلوی
 کردن در شهر با و خانه ها از آنجمله است روشنی کبابش در اکثر شهرهای مشرقی و غربی و کاکمه و غیره در شب
 از شام تا صبح تمام راهها مشعل است این منافع و ترقیات که در وزیر و زواری است از شام تا صبح توجه امنای اعیان
 الهی تقدیر تعالی این رساله جانان در مسافت مقصد صورت است تمام گرفته صورت مقناطیسی

پذیرفت توقع از ارباب بصیرت و اصحاب عین خیا است که دیده باطن خود را از کل کجواهر آن فی ذلک عبره لالی
 الالباب سرمد سانه و این تذکره یا و شایان از امانت حکایات افسانه ها دارند و بدین پیروم برای میاید
 بندند و بدام فریشت در نیابند و تا مل نمایند که چگونه پادشاهان اندر که کلاه کوشه حشمت و جاه را بر کبوتران سانه
 بودند از دست رویشان از ادا قانده و در خاک فنا غمخیزند و از حشمت و جاه و دولت سپاه مدرو و کافران غمخیزند

که نظر اولی الالباب کرد
 در سوال المکرم است
 در بیان کجواهری
 در بیان کجواهری
 در بیان کجواهری

